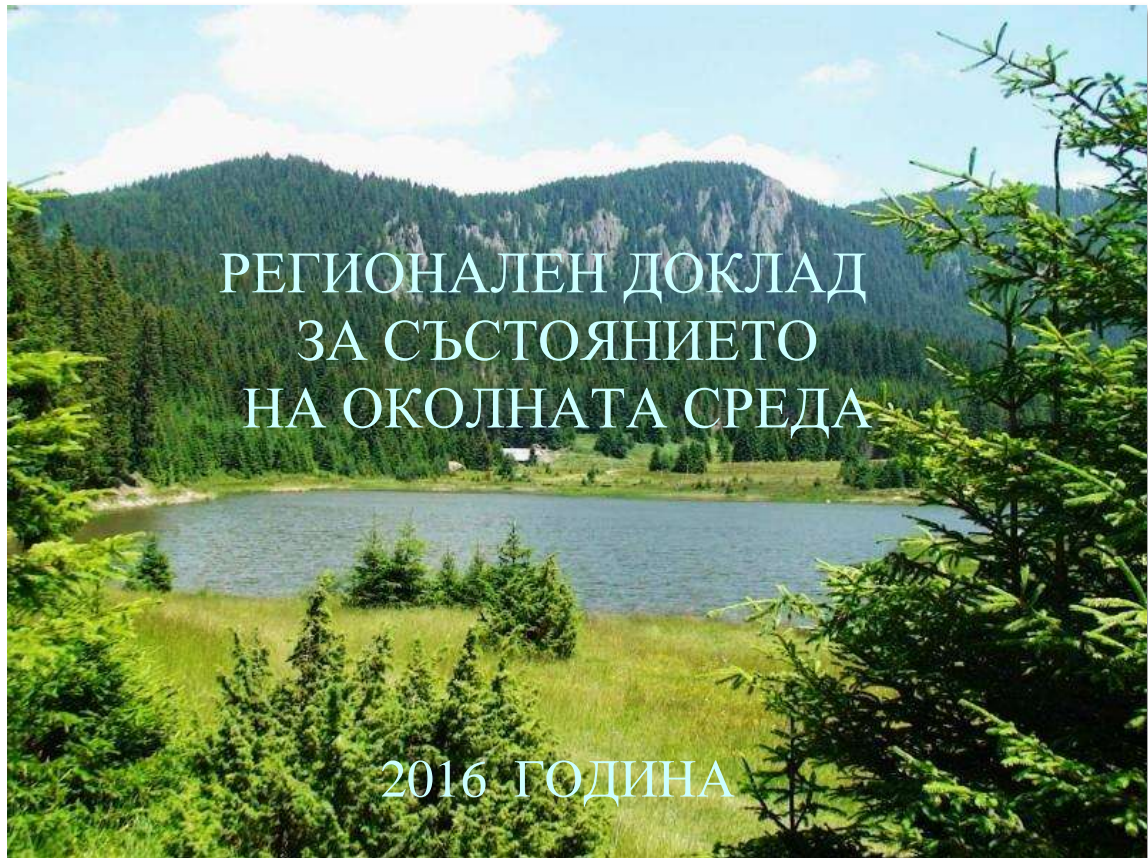

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ
РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ –
ПАЗАРДЖИК

Пазарджик, 2017г.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. Въведение	4
II. Анализи по компоненти на околната среда	
II.1. Атмосферен въздух	9
II.2. Води	15
II.3. Земи и почви	44
II.4. Защитени територии и биоразнообразие	47
III. Анализи по фактори на въздействие	
III.1. Отпадъци	78
III.2. Шум	107
III.3. Радиационен контрол	108
III.4. Химикали и управление на риска от големи аварии	109
IV. Превантивна дейност и контрол	110
V. Проекти/ обекти с екологично предназначение	127
VI. Заключение	142

СПИСЪК НА НАЙ-ЧЕСТО ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

ГКМ	Градска канализационна мрежа
ГПСОВ	Градска пречиствателна станция за отпадъчни води
ДОВОС	Доклад за оценка на въздействието върху околната среда
ДТБО	Депо за твърди битови отпадъци
ЕЕС	Експертен екологичен съвет
ЕС	Европейски съюз
ЕМП	Електромагнитни полета
ЗАНН	Закон за административните нарушения и наказания
ЗВ	Закон за водите
ЗЗТ	Закон за защитените територии
ЗЛР	Закон за лечебните растения
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗЧАВ	Закон за чистотата на атмосферния въздух
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
ИСПА	Инструмент за структурни политики по присъединяването
КАВ	Качество на атмосферния въздух
КЕИ	Каптиран естествен извор
КПКЗ	Комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването
МВТ	Мега вата
МЗ	Министерство на здравеопазването
МЗГ	Министерство на земеделието и горите
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МПС	Моторно превозно средство
МФ	Министерство на финансите
НСМОС	Национална система за мониторинг на околната среда
НИМХ	Национален институт по метеорология и хидрология
НП	Наказателно постановление
НПО	Неправителствена организация
ОВОС	Оценка на въздействието върху околната среда
ОДЗГ	Областна дирекция по земеделие и гори
ОС	Общински съвет
ПВ	Подземни води
ПДЕ	Пределно допустими емисии
ПДК	Пределно допустима концентрация
ПДН	Пределно допустима норма
ПКЦ	Парово котелна централа
ПМС	Постановление на Министерския съвет
ППП	Предварителни проектни проучвания
ФПЧ10	Фини прахови частици до 10 микрона
СГН	Средно-годишна норма
ПДК	Пределно-допустима концентрация
ПС	Помпена станция
ПС ПБВ	Помпена станция за питейно-битово водоснабдяване
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПСПВ	Пречиствателна станция – питейно водоснабдяване
ПСПОВ	Пречиствателна станция за производствени отпадъчни води
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите за опазване на околната среда
РЕЕС	Регионален експертен екологичен съвет
РЗИ	Регионална здравна инспекция
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
РС	Районен съд
САПАРД	Специална програма за развитие на земеделски и селски райони
СДН	Средноденонощна норма
СПККАВ	Стационарен пункт за контрол качеството на въздуха
СЧН	Средночасова норма
СОЗ	Санитарно – охранителна зона

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Целта на Регионалния доклад за състоянието на околната среда през 2016г. е да информира населението, неправителствените организации, всички заинтересовани страни за състоянието на околната среда на територията на област Пазарджик. Да се подпомогнат областните и общинските администрации при вземане на решения в областта на околната среда и за устойчиво развитие на териториалните общности чрез интегриране на политиката по околна среда в регионалните и общински политики в областта на социално-икономическото развитие.

Докладът за състоянието на околната среда на територията на Пазарджишка област е изготвен от експерти на Регионалната инспекция по околната среда и водите в гр. Пазарджик. Използвани са данни от : годишния отчет за дейността на РИОСВ; оперативната дейност на инспекцията и Басейнова дирекция – Източно-Беломорски район – гр. Пловдив; лабораторни анализи на „РЛ – Пазарджик” на ИАОС. Целите на доклада са да информира всички, които проявяват интерес, за:

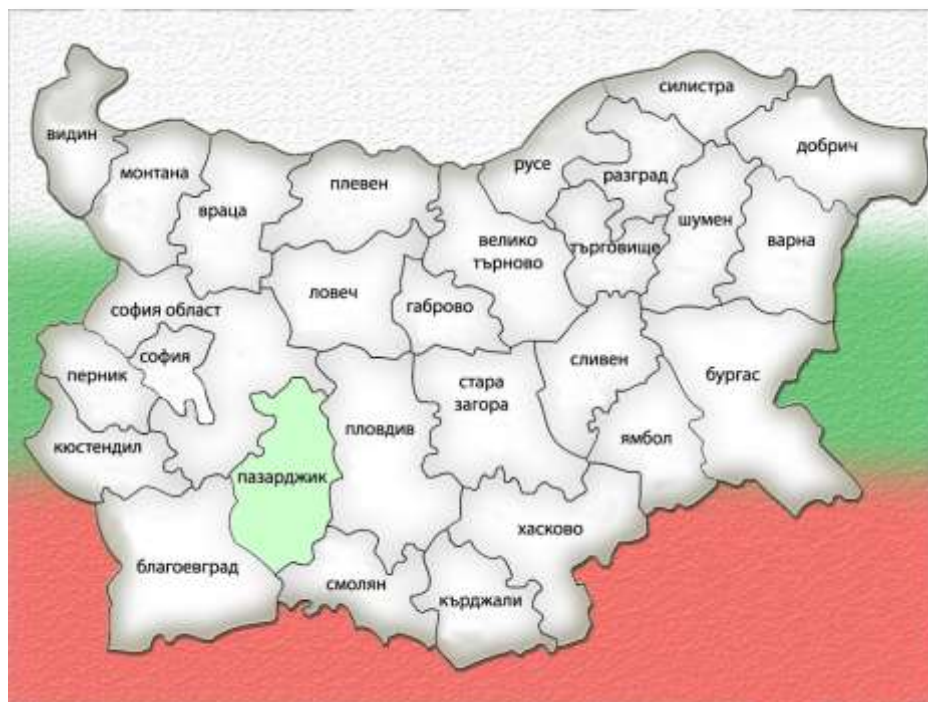
- тенденции и динамика на промените в състоянието на компонентите на околната среда и степента на въздействие на факторите, които я замърсяват и увреждат;
- решените и предстоящи за решаване проблеми, както и предприетите за това действия от страна на РИОСВ – Пазарджик, насочени към подобряване качеството на живот чрез подобряване качеството на атмосферния въздух, качеството на водите, подобряване управлението на отпадъците, чрез ефективното използване на природните ресурси и енергията, чрез съхраняване на биологичното разнообразие;
- основните приоритети за РИОСВ, произтичащи от националното и европейското екологично законодателство;
- извършените основни законодателни, административни и инвестиционни мерки в областта на околната среда.

Ползването на изданието в учебните заведения ще допринесе за формиране на правилно отношение към проблемите на околната среда и развиване на екологичното възпитание. Надяваме се да привлечем вниманието на младите хора с интереси в опазване на природата и нейните ресурси.

Географско разположение на област Пазарджик в Р България

Пазарджишка област е разположена в Централна Южна България, граничейки с областите Благоевград, Пловдив, Смолян и София. Областта е разположена върху територия от 4458,0 km², което представлява около 4% от общата площ на страната. По-голямата част от нея - 57%, са горски площи, 36% са земеделски земи, урбанизираната територия е 3.3%, останалата част са водни площи, мини, кариери и транспортна инфраструктура.

Пазарджишка област обхваща части от Горнотракийската низина, южните склонове на Средна гора, Родопите и малка част от източния дял на Рила.

Административна карта на Република България

Климатът е преходно-континентален - в равнинните части на Тракийската низина и района на Средна гора, и планински – в източните склонове на Рила и по високите части на Родопите. Главна водосборна река в Пазарджишка област е Марица. Басейнът на реката заема централната и западната части на Източноромоноския водосборен район. Марица е реката с най-голям водосбор на Балканския полуостров. Главните леви притоци на Марица на територията на областта са реките Тополница и Луда Яна, а главните десни - Крива, Яденица, Чепинска, Стара (Пещерска). Водосборът на левите притоци е районът на Средна гора, а на десните Рила и Родопите. Освен реките на територията на Пазарджишка област има девет значими комплексни язовира.

Пазарджишка област е богата на минерални и термални води. Със закона за водите за изключителна държавна собственост са обявени осем находища на минерални води на територията на областта: „Баня” - с. Баня, община Панагюрище, „Белово” – гр. Белово, „Брацигово” – гр. Брацигово, „Варвара” - с. Варвара, община Септември, „Каменица”, „Лъджене” и „Чепино” в гр. Велинград, и „Стрелча” – гр. Стрелча.

Пазарджишка област има 4 категории защитени територии от общо шест за страната. В границите и попада част от територията на национален парк „Рила”, четири резервата - „Купена”, „Дупката”, „Мантарица” и „Беглика”, с обща площ 5503,8 ха, 89 защитени местности и природни забележителности, и 16 защитените зони от мрежата „Натурата 2000”. Първите три резервата са включени в програмата МАБ „Човек и биосфера” на ЮНЕСКО.

В административно отношение областта е разделена на 12 общини с административен център гр. Пазарджик. Област Пазарджик включва 117 населени места, от които градовете са 13, а селата 104.

Област Пазарджик обхваща 12 общини: Батак, Белово, Брацигово, Велинград, Лесичово, Пазарджик, Панагюрище, Пещера, Ракитово, Септември, Стрелча и Сърница.

Характер на региона

Географското разположение, природните дадености, както и традициите в културата и бита на населението на Пазарджишка област са предпоставки за развитие на някои дейности, като тези дадености могат да бъдат разгледани както от благоприятната им, така и от към по-слабата им страна.

Като благоприятни страни на геостратегическото положение на областта могат да се посочат:

- Разнообразен релеф – този релеф, заедно с водните ресурси дава възможност за развитие на производството на електроенергия чрез ВЕЦ и каскади, високопланинските части дават възможност за развитие на ски-туризъм, а средно високите планински райони дават възможност за развитие на екологично земеделие и животновъдство, разнообразният и богат горски фонд позволява развитието на дърводобивната промишленост, а равнинните територии са идеални за развитие на модерно селско стопанство.
- Разнообразен климат в различните части на областта – по ниските температури и задържането на снега във високо-планинските части са предпоставка, която в съчетание с релефа позволяват да се разработи и реализира проект за високо –

планински туризъм, съчетан със ски курорт. По-мекият климат в равнинните части на областта благоприятства развитието на индустрията и селското стопанство, създава по-добри условия за развитие на пътната инфраструктура.

- Пазарджишка област се намира по трасето на Трансевропейските коридори № 8 и № 10, което от една страна дава възможност за бързо и ефикасно транспортиране на произведените в областта стоки, предвидени за износ по направление ЕС или Централна Азия, като същевременно представлява и предпоставка за развитие на услугите и създаването на малки предприятия;
- Терените на областта са богато водоснабдени, което е солидна предпоставка за развито земеделие;
- Геотермалните източници представляват благоприятна база за развитие на балнео (спа) – туризъм, който може да бъде съчетан с високопланинския туризъм и да се превърне в основен източник на средства за по-голямата част от общините;
- Наличието на традиции в населението и богатата му история са солидна предпоставка за развитието на туризма, в т. ч. и международен.
- Наличието на полезни изкопаеми дава препитание на някои от общините и представлява възможност за по-нататъшно развитие на региона;

Като неблагоприятни могат да бъдат оценени:

- Силно разчлененият релеф затруднява развитието на пътната инфраструктура, а през зимните месеци създава допълнителни затруднения в осигуряването на комуникации за населението в планинските части на областта;
- Бедният почвен фонд в планинските части на областта е предпоставка за наличието на необработваеми земи.
- Полезните рудни и нерудни изкопаеми същевременно при неподходящо използване са предпоставка за нарушаване на природното равновесие и се появява остра нужда от рехабилитиране на цели райони от областта.

Регионалната инспекция по околната среда и водите – Пазарджик е административно териториално звено, пряко подчинено на Министерството на околната среда и водите. Провежда и осъществява държавната политика по опазване на околната среда на регионално ниво. Инспекцията извършва превантивен, текущ и последващ контрол на източниците на замърсяване и мониторинг на компонентите на околната среда – въздух, води и почви, на територията на областта. Извършва охрана на защитени територии – изключителна държавна собственост и контролира правилното използване на природните ресурси и биоресурси. Работи активно с всички държавни и общински органи и партнира на неправителствени организации. Участва в екологичното възпитание и обучение на учениците, популяризира и информира за дейността си обществеността чрез медиите.

РИОСВ–Пазарджик извършва своята дейност на територията на Пазарджишка област. Служителите са 40, с висок образователен ценз, от които 25 експерти, пряко ангажирани с контролна и информационна дейност. Инспекцията се ръководи и представлява от директор. За по-доброто административно обслужване на физическите и юридически лица е въведена системата „едно гише”. Потокът от информация се обработва, класифицира и служи за вземане както на управленски решения, така и за навременно информирание на обществеността за състоянието на околната среда.

Годишният доклад е изготвен съгласно изискванията на чл.4 и чл.22, ал.3 от Закона за опазване на околната среда и водите (ЗООС). Използвани са данни от БД ИБР- гр. Пловдив, от годишния отчет на РИОСВ-Пазарджик за 2016г., резултати от проверки, анализи, изследвания и факти от последната година.

Адрес на РИОСВ – Пазарджик
гр. Пазарджик, 4400

ул. “Гурко” N3 , ет. 3 и 4;

Телефони:

Директор :

034/ 44 19 17;

Зелен телефон :

034/ 44 18 75;

Деловодство, обслужване на едно гише :

034/ 40 19 35;

E-mail: riewpz@riewpz.org

Страница в Интернет: <http://www.riewpz.org/>

II. АНАЛИЗИ ПО КОМПОНЕНТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

II.1. КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

1. Мрежа за контрол на качеството на атмосферния въздух на територията на РИОСВ-Пазарджик като част от НСМОС - подсистема „въздух“:

Основните показатели, характеризиращи качеството на атмосферния въздух в приземния слой са суспендирани частици, фини прахови частици, серен диоксид, азотен диоксид и/или азотни оксиди, въглероден оксид, озон, олово (аерозол), бензен, полициклични ароматни въглеводороди, тежки метали – кадмий, никел и живак, арсен. Качеството на атмосферния въздух, съответно нивото на концентрация на замърсяващите вещества в приземния слой на атмосферата в даден район зависи от редица фактори, които оказват влияние върху тяхното разсейване или задържане. Най-важните са: местоположение, интензивност, честота, продължителност и височина на емисиите в атмосферния въздух, както и метеорологичните фактори: посока и скорост на вятъра, валежи, условия за температурни инверсии и т.н.

Качеството на атмосферния въздух в района, контролиран от РИОСВ-Пазарджик се следи чрез пунктове за мониторинг на въздуха, част от Националната система за мониторинг на околната среда. Информацията се събира, оценява и обобщава чрез непрекъснато наблюдение на показателите, характеризиращи КАВ. РИОСВ предоставя информация за състоянието на качеството на атмосферния въздух на територията на община Пазарджик.

2. Качество на атмосферния въздух - състояние и тенденции

Качеството на атмосферния въздух се наблюдава ежедневно в цялата страна, в т.ч. в по-големите градове и в населени места, класифицирани като райони за оценка и управление на КАВ, в които нивата на един или няколко замърсители превишават установените норми и в които съществува потенциален здравен риск за експонираното население. Наблюдението и контролът върху състоянието на атмосферния въздух на територията на област Пазарджик се осъществява от една автоматична измервателна станция в горски екосистеми – с. Юндола, община Велинград и от пункт с ръчно пробовземане и последващ анализ в гр. Пазарджик.

Пункт	Характеристики
пл. "Васил Левски"	Ръчен – градски фонов пункт. Резултатите от пробовземането (автоматично) се извеждат ежедневно. Разположен е в централна градска част на Пазарджик в зона с предимно жилищни сгради и интензивен автомобилен трафик. Обслужва се от РЛ – Пазарджик (МОСВ/ ИАОС)

Замърсител	ФПЧ10	Pb аер.	SO2	NO2	CO	H2S	бензен	NH3	ПАВ	As аер.	Cd аер	Ni	ФПЧ2.5	NO	O3
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Общ брой пунктове – 1															
гр.Пазарджик, пл.,„В. Левски” в т. ч.:	√		√	√											
1. Пункт с концентрация над ПС на СЧН или ПДК м.е в т.ч.:	√														
2.Пункт с концентрация над СГН, в т.ч.:	√														

Анализът на данните, регистрирани през 2016г. за Агломерация Пазарджик по показатели е както следва:

ФПЧ₁₀ /финни прахови частици под 10 микрона/ - финните прахови частици се изпускат директно в атмосферата от транспорта, енергетиката, бита - първични емисии, или се формират в атмосферата от съдържащите се в нея метални оксиди, полиароматни въглеводороди, серен диоксид, азотни оксиди, амоняк и др. газове - вторични емисии. Този атмосферен замърсител е контролиран денонощно в пункта. През 2016г. са регистрирани 39 превишения на средноденонощната норма за опазване на човешкото здраве (концентрации над 50µg/m³/) в ръчен пункт - гр. Пазарджик. Замърсяването с ФПЧ₁₀ продължава да бъде основен проблем за качеството на атмосферния въздух за Агломерация Пазарджик. Измерените високи нива по този показател са резултат от масовото използване на твърди горива за отопление в бита през зимния период, от интензивен автомобилен трафик, от състоянието на пътната и прилежаща инфраструктура и от промишлеността. За високите нива на ФПЧ₁₀ допринасят също и специфичните метеорологични условия в района – голям брой дни с тихо време (скорост на вятъра под 1,5 m/s, в около 40 % от дните в годината), температурни инверсии и мъгли по поречието река Марица, които водят до задържане и натрупване на замърсители.

Съгласно чл.27 от Закона за чистотата на атмосферния въздух са разработени от кметовете на съответните общини и приети от общинските съвети Програми за намаляване нивата на замърсителите на атмосферния въздух и за достигане на утвърдените норми по чл.6 от ЗЧАВ. Към настоящия момент са актуализирани четири общински програми, съответно на общините Пазарджик, Велинград, Панагюрище и Пещера. Основните мерки за подобряване на КАВ в тези райони са определени в План за действие, неразделна част от всяка общинска програма.

В община Пазарджик за периода от 1-ви януари до 19-ти декември 2016г. са извършени 210 имисионни анализа на КАВ (Качество на атмосферния въздух). Контролираните замърсители са: азотен диоксид, серен диоксид и финни прахови частици. Отчетени са 39 проби (за 2015 г. – 69 проби) над пределно допустимите концентрации (ПДК) за показател финни прахови частици - ФПЧ₁₀, съответно по месеци: януари – 17; февруари – 12; март – 1; април-4; ноември – 3 и декември – 3. Ръчният пункт на пл. “Васил Левски” е работил ежедневно до 15.06.2016г.

След тази дата са извършени 30 измервания с МАС в района на затвора в гр. Пазарджик. Анализът на данните потвърждава извода, че превишения се регистрират през отоплителния сезон. Най-голямо замърсяване е било 4,24 пъти над среднодневната норма - $50\mu\text{g}/\text{m}^3$ за показател ФПЧ_{10} , на 25.01.2016г. Най-големите средночасови превишения са регистрирани винаги в периода от 18 часа до 21 часа. По останалите показатели: SO_2 и NO_x няма регистрирани превишения.

В Община Панагюрище са извършени 51 измервания в периода 16 март – 8 декември 2016г. Анализът на резултатите показва, че превишения има единствено през отоплителния сезон: през м. март от 14 измервания – 4 превишения, м. октомври от 14 измервания има 1 превишение, м. ноември от извършени 6 измервания има 4 превишения, през м. декември от 8 измервания има 4 превишения на среднодневната норма за показател ФПЧ_{10} . Максималните средночасови превишения са регистрирани в периода от 18 часа до 21 часа. По останалите показатели: SO_2 и NO_x не са регистрирани превишения.

При извършените собствени периодични измервания на 5 фирми от региона: „Асарел Медет”АД, „Клипщанц”ООД, „Ина ЕООД, „Оптикс”АД и „Кастинг Технолоджи България”ЕООД в гр. Панагюрище няма регистрирани превишения на нормите за емисии на замърсители, изпускани в атмосферния въздух от неподвижните точкови източници на емисии в тези обекти.

В Община Пещера са извършени 51 измервания в периода 9 март – 4 декември 2016г. Резултатите налагат същия извод – превишенията са единствено през отоплителния сезон: през м.март от 12 измервания – 2 превишения, през м. ноември от 10 измервания - 4 превишения, през м. декември от 8 измервания има 4 превишения на среднодневната норма за показател ФПЧ_{10} . Максималните средночасови превишения са регистрирани в периода 18 - 21 часа. По останалите показатели: SO_2 и NO_x няма превишения. При извършените собствени периодични измервания на „Биовет”АД /най-големият промишлен източник на емисии/, няма регистрирани превишения на нормите за емисии на замърсители, изпускани в атмосферния въздух от неподвижните точкови източници на емисии в обекта.

В община Велинград, през 2016г. не са извършвани измервания.

Регистрираните превишения в 3-те общини за показател ФПЧ_{10} , са през отоплителния сезон, т.е. основната причина е използването на твърди горива за отопление.

Извод: Най-неблагоприятни за атмосферния въздух са зимните и пролетни месеци, свързани със сравнително ниска интензивност на слънчевата радиация (средно 90 часа месечно). Попаднала върху земната повърхност през този сезон, тя обуславя отрицателен турбулентен топлинен поток и води до образуване на температурни инверсии. Максимумът на мъглите и облачността през зимата също създават условия за концентриране на атмосферни замърсители.

По отношение на действащите Програми за подобряване качеството на атмосферния въздух, по чл. 27 от Закона за чистотата на атмосферния въздух (ДВ, бр.45/1996), за РОУКАВ - Агломерация Пазарджик /общини Пазарджик, Панагюрище, Пещера и Велинград/ анализи и наблюдения от последните години сочат за основни фактори, оказващи влияние върху нивата на PM_{10} за територията на четирите общини - битовото отопление, транспорта и неподдържаната пътна и прилежаща инфраструктура, което води до т.н. вторично разпрашаване. Масовото използване на твърди горива в битовия сектор води до тревожно завишаване нивата на ФПЧ_{10} , основно през зимните месеци.

От особено значение за нивата на прахови частици е регулирането на транспортния поток и оптимизирането на автомобилния трафик. За целта са

необходими съвместни действия на различни институции. Констатациите са, че не се постига синхронизиране на усилията и ефективността от заложените мерки в програмите на четирите общини е ниска.

С голяма тежест за подобряване на КАВ по отношение нивата на PM_{10} е поддържането на пътната и прилежаща инфраструктура в добро състояние. Рехабилитацията на компрометирани пътни участъци, подмяната на тротоарни настилки, измиването и качественото почистване на пътните платна са част от полезните мерки за справяне с проблема. Наблюденията показват, че тези приоритетни за общинските администрации мерки не се реализират с необходимата ефективност и това оказва пряко влияние върху нивата на ($ФПЧ_{10}$) и през летните месеци.

Големи горивни източници

На територията на РИОСВ-Пазарджик няма големи горивни източници.

Емисионен контрол на горивни и производствени неподвижни източници

През 2016г. е извършено емисионно измерване на две пробоотборни точки в “Елхим Искра” АД, гр. Пазарджик. Извършено е измерване на единия източник - Нова английска мелница. Вторият източник не е работил през цялата 2016г. поради липса на производствена необходимост. При извършените собствени периодични измервания в 22 промишлени предприятия и едно контролно измерване, не са регистрирани превишения на нормите за допустими емисии на замърсители в атмосферния въздух .

Контрол на обекти и дейности с летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини

Източници на емисии от летливи органични съединения са и обектите за разтоварване, съхранение и продажба на горива за моторните превозни средства – бензиностанции и терминали. На територията, контролирана от РИОСВ-Пазарджик няма терминали за съхранение на бензини.

Общият брой проверени обекти, попадащи под контрол за изпълнение на изискванията на Наредба №16 за ограничаване на емисиите на летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини за 2016 г. е 15. Акцент на проверките през последната година беше запознаването на операторите с измененията и допълненията на Наредба №16, отнасящи се до изпълнение на изискванията по прилагане на Етап 2 към съоръженията за разтоварване, съхранение и товарене на бензини. Няма установени нарушения, които да водят до замърсяване на атмосферния въздух с летливи органични съединения(ЛОС) във връзка с техническо и експлоатационно състояние на съоръженията на бензиностанциите, които обезпечават изпълнението на Етап 1 за улавяне на бензиновите пари. Към края на годината общият брой обекти на територията на област Пазарджик, водени на отчет в РИОСВ и отговарящи на изискванията за намаляване на емисиите на ЛОС при съхранение, товарене или разтоварване на бензини е 109. В този брой влизат 49 бензиностанции, отговарящи на изискванията на Наредбата при построяване и пускане в експлоатация, т.е. въведени в експлоатация след 2000 г. и 60 бензиностанции, въведени в експлоатация преди 2000г.

В резултат на извършените проверки и направените констатации е установено, че един обект е преустановил дейност, на един обект е преустановено съхранението и продажбата на бензини, а други три обекта са възобновили дейността си.

През 2016г. в РИОСВ-Пазарджик постъпиха за заверка дневниците на 55 бензиноколонки от 35 обекта, съгласно разпоредбите на чл.14д, ал.4 на Наредба 16 от 12 август 1999г.

Контрол на обекти, осъществяващи дейности с употреба на летливи органични съединения в разтворители

Основни източници на емисии от летливи органични съединения в атмосферния въздух са промишлени предприятия и обекти от сферата на обслужването, чиято дейност е свързана с употреба на органични разтворители. Извършващите такива дейности юридически лица са длъжни да декларират консумацията на органични разтворители след края на всяка календарна година в нормативно определен срок. Най-големите потребители, чиято консумация превишава определена прагова стойност (ПСКР) се съобразяват със специални емисионни ограничения и докладват пред РИОСВ техническите, технологичните и организационни мерки за ограничаване на емисиите от разтворители във въздуха в рамките на ежегоден План за управление на разтворителите. Емисионните норми и изискванията към управлението на разтворителите за големите консуматори са определени в Наредба №7 от 21.10.2003г.

За установяване задълженията на фирмите, извършващи дейности в обхвата на Наредба №7/2003 г. през 2016г. е събрана информация от 33 инсталации с употреба на органични разтворители. Операторите, декларирали годишна консумация на разтворители за 2016г. над праговите стойности и представили Планове за управление на разтворителите са 12. Осъществяват 5 вида дейности. Всички планове за управление на разтворителите са утвърдени и издадени от РИОСВ Решения.

Операторите с консумация на разтворители под праговата стойност, представили през 2016 г. информация за консумацията на разтворители са 21.

Промяната спрямо 2015г. по отношение на инсталациите в обхвата на Наредба №7/2003г. е - една нововключена инсталация в информационната система на ИАОС, а две са преустановили дейност.

През 2016г. са извършени 6 планови и 2 извънредни проверки на оператори с дейности в обхвата на Наредба №7/2003г. Не са констатирани нарушения на нормативните изисквания.

Контрол на обекти за производство, търговия или употреба на определени бои, лакове и авторепаратурни продукти, съдържащи органични разтворители

Освен в промишлените инсталации, съдържанието на органични разтворители в определени бои, лакове и продукти за преобоядисване на автомобили се контролира още при производството, внасянето на територията на страната и използването им. Изискванията са определени в Наредба към чл. 11а от Закона за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ). Наредбата въвежда норми за максималнодопустимо съдържание на летливи органични съединения (ЛОС) в определени бои, лакове и продукти за преобоядисване на автомобили. С Наредбата се поставят и изисквания за означаване върху етикета на предлаганите продукти на: категорията(вида) на продукта и съдържанието на ЛОС, както за продуктите на базата на разтворители, така и за водоразтворимите продукти за покрития. Всички, които произвеждат, пускат на пазара или употребяват посочените по-горе продукти, са задължени да спазват изискванията на наредбата:

- производителите;
- вносителите;
- всички търговци;
- различни категории потребителите на бои, лакове и на продукти за преобоядисване на автомобили.

При извършените проверки на обекти през 2016г. не бяха констатирани нарушения на етикетиранието съгласно разпоредбите на Наредбата и на съответствието с нормата за съдържание на ЛОС по етикетната информация. Установи се, че голяма

част от фирмите работят с намален капацитет, което е причина консумацията и продажбата на бои, лакове и разтворители да бъде занижена.

И през 2016г. РИОСВ-Пазарджик продължи установената добра практика в областта на летливите органични съединения периодично да информира операторите за задълженията им, както и при изменения в нормативните изисквания

Контрол и управление на веществата, нарушаващи озоновия слой

Извършените проверки на обекти с източници на емисии в атмосферния въздух са повече от планираните – при план 41 обекта за контрол са извършени 43 проверки – две извънредни, на нов обект с оператор „Малтик”ООД, гр. Стрелча. Контролирани са 75 обекта с инсталации, съдържащи над 3кг. флуорирани парникови газове, а контролираните сервиси за хладилна и климатична техника са 23. Констатирани са 2 нарушения на чл. 17 на Закона за чистотата на атмосферния въздух(ЗЧАВ) и прилагашите Наредби. Съставени са 2 акта за неспазване на разпоредбите на чл. 17 на ЗЧАВ и Регламент 517/2014/ЕС.

Контрол по изпълнение на условията в разрешителните за емисии на парникови газове(РЕПГ)

Контролираните предприятия през 2016г. са 4, като Когенерационната централа на „Биовет”АД, гр. Пещера е временно изведен от експлоатация. Контролът се осъществява по време на комплексните проверки, извършвани на обектите и по подадените данни в годишните доклади, както и в докладването в информационната система ЕРИПЗ. Проверени са всички оператори, включени в годишния план: „Биовет” АД, „Ди Ес Смит България”АД и „Завод за хартия-Белово”АД. Всички проверени оператори изпълняват изискванията на разрешителното за емисии на парникови газове

Контрол на вредни физични фактори – фактор „шум”

РИОСВ-Пазарджик контролира обектите, значими емитери на шум в околната среда, като приоритетни са тези, които граничат с жилищни територии или се намират в жилищни зони. Такива са: „Биовет” АД, гр. Пещера, „Еко Скарпе”ЕООД, гр. Пещера, „Балкан Райс”ООД, с. Ковачево и др. През 2016г. са извършени 9 контролни проверки и са утвърдени 9 доклада за извършени собствени периодични измервания на нивата на промишления шум, излъчван в околната среда. Установено е превишение на нивата на шум в точката на въздействие /най-близката жилищна сграда/ при контролното измерване на „Биовет”АД и е издаден АУАН.

2.1.1 Извършени проверки и предприети мерки при възникнали аварийни ситуации и регистрирани жалби и сигнали за замърсяване на атмосферния въздух и наднормен шум. Резултати. През 2016г. няма възникнали аварийни ситуации.

През 2016 г. постъпиха няколко жалби:

- от жители на гр. Пазарджик, за замърсяване на атмосферния въздух от експлоатацията на отоплителната инсталация на ЕТ„Благой Ангелов-Колорадо”. Въз основа на извършени от фирмата собствени периодични измервания е наложена ежемесечна санкция по реда на чл.69 ал.1 на ЗООС.
- от жители на гр. Ракитово, за наднормен шум и прахово замърсяване от дейността на „Голдън Холц”ООД, фирма за производство на пелети. При извършени контролни и собствени периодични измервания от фирмата няма превишения на нормите за допустими нива на шум, излъчван в околната среда, както и на нормата за допустими емисии на прах в атмосферния въздух.
- от жители на с. Карабунар, за наднормен шум от дейността на „Еко-Ф” ЕАД, произвеждащо млечни продукти. Извършеното контролно

измерване не установи превишения на нормите за допустими нива на шум, излъчван в околната среда.

3. Оценка на качеството на атмосферния въздух:

Извършената моделна оценка показва ограничено влияние на индустриалните източници по показател PM_{10} за територията на четирите общини. За регион Пазарджик разпределението на имисиите от промишлеността е незначително – под 1%. В голяма степен това се дължи на добрите параметри на изпускащите устройства, както и на засиления контрол от страна на РИОСВ-Пазарджик.

Не на последно място, влияние върху КАВ за Агломерация Пазарджик оказват климатичните и топографски условия. Неблагоприятните метеорологични условия рефлектират силно върху ниско емитиращите източници – транспорт (с целогодишно действие) и битово отопление (със сезонно действие).

За останалите основни замърсители на атмосферния въздух в област Пазарджик - серен диоксид, азотен диоксид, въглероден оксид и озон се наблюдава трайна тенденция към регистриране на стойности под СДН.

Поради необходимостта от окончателно валидиране на данните преди докладване в Европейската агенция по околна среда са възможни минимални промени в публикуваните данни. Окончателните данни се публикуват в Националния доклад за състоянието на околната среда, изготвян от ИАОС.

II.2.ВОДИ

1. Основни приоритети на контролната дейност през годината

Водите на територията на страната са повърхностни, подземни, вкл. минерални води; вътрешните морски води и териториалното море; водите на р. Дунав, р. Резовска и р. Тимок в рамките на държавната граница на Република България.

Управлението на водите се осъществява на национално и басейново ниво. Районите на речните басейни се определят от естественото разположение на вододелите между водосборните области на една или няколко основни реки. Определянето на речните басейни не следват административно-териториалното деление на страната. Територията на РИОСВ-Пазарджик попада изцяло в Източнобеломорски район за управление на водите с център Пловдив. Контролната дейност включва контрол върху състоянието на водите и водните обекти по поречия на реките на територията на област Пазарджик. Проверките за контрол по опазване и използване на водите и водните обекти касаят:

- провеждане на емисионен контрол на обекти, заустващи в повърхностни водни обекти в съответствие с издадени Разрешителни за заустване на отпадъчни води по чл. 46 ал.1 т. 3 от Закона за водите (обн. ДВ, бр. 67 /1999 г.и посл. изм. и доп.) и Комплексни разрешителни по Закона за опазване на околната среда (обн. ДВ, бр. 91 /2002 г. и посл. изм. и доп.), Заповед No РД-21/18.01.2016 год. на МОСВ и утвърден списък на емитерите;
- контрол изпълнение на условия в издадените разрешителни за ползване на водни обекти с цел заустване на отпадъчни води и контрол на основните емитери, формиращи отпадъчни води и заустващи в повърхностни водоприемници;
- пречиствателни съоръжения за отпадъчни води;
- състояние и правилна експлоатация на пречиствателни станции за отпадъчни

- води от населени места;
- канализационни системи;
 - извършване на проверки и изготвяне на отговори във връзка с постъпили сигнали и жалби за замърсяване на води и водни обекти;
 - контрол при аварийни ситуации и залпови изпускания във водни обекти;
 - изготвяне на санкции при констатирани замърсявания и нарушения на нормативната уредба за опазване на водите прилагане разпоредбите на чл. 69 от Закона за опазване на околната среда /обн. ДВ бр. 91 /2002 г./ и Наредбата за реда за определяне и налагане на санкции при увреждане или замърсяване на околната среда над допустимите норми /обн. ДВ бр.69 /2003 г./;
 - съставяне на актове за установени административни нарушения по Закона за водите и Закона за опазване на околната среда;
 - Проверки за изпълнение на дадените предписания;

През 2016 г. оперативният контрол беше съсредоточен върху опазване от замърсяване на повърхностните води по поречията на река Марица и река Доспат. Извършвани са проверки за изпълнение на изискванията, поставени в разрешителните за заустване и по условия на издадени комплексни разрешителни, за спазване на индивидуалните емисионни ограничения, изпълнение на плана за собствен мониторинг на отпадъчните води.

От извършените проверки на действащите пречиствателни станции и съоръжения за отпадъчни води към фирмите и предприятията се установи, че същите се поддържат в сравнително добро състояние. Затрудненията и проблемите при експлоатацията на съоръженията са предимно по финансови и организационни причини, предизвикани от нередовната работа на основните производства. В отделни случаи не се извършват своевременно необходимите ремонти и подмяна на амортизирани машини и съоръжения. От извършените проверки на малки предприятия е установено, че работят неритмично и пречиствателните съоръжения не се поддържат в необходимия нормален работен режим. За констатираните нередности са давани своевременно предписания и са извършвани проверки за тяхното изпълнение. За установените нарушения са съставени актове и са налагани имуществени санкции и глоби.

Състоянието и оценката на повърхностните и подземните води на територията на област Пазарджик е изготвено със съдействието на БД ИБР – гр. Пловдив.

I. ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ

1. Характеристика и мониторинг на повърхностните води

1.1 Типове повърхностни води

Водните обекти на територията на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район” (БДИБР) се отнасят към две категории повърхностни води – “Река” и “Езеро”.

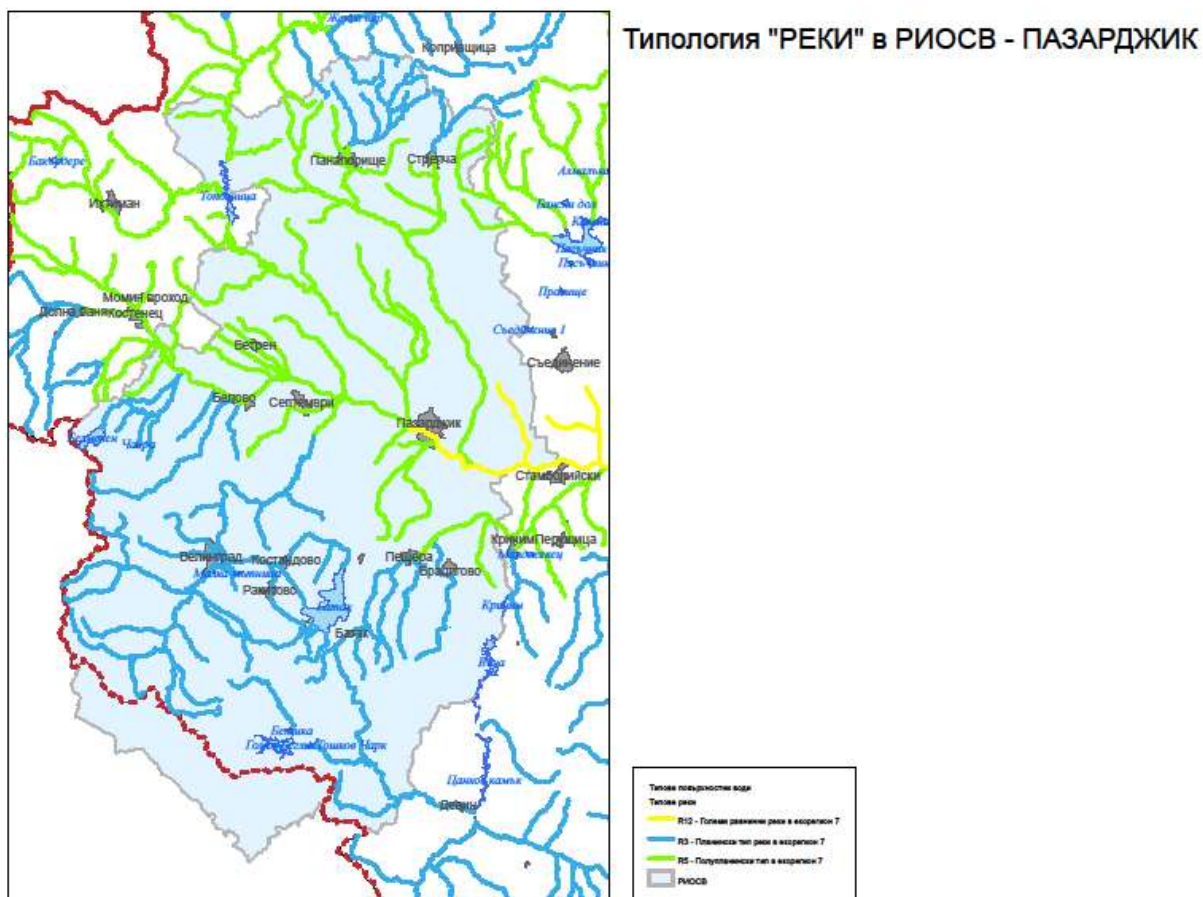
На територията на област Пазарджик са идентифицирани 3 типа води от категория „Река” /Таблица №1-1/:

Таблица №1-1 Типология категория “РЕКА” в област Пазарджик

№	Тип	Име на типа	Водосбор
1	R3	Планински реки	Равногорска река; Стара река и притоци до град Пещера Река Стрелчанска Луда Яна от извори до град Стрелча Река Панагюрска Луда Яна от извори до град Панагюрище; Река Чепинска и притоци от извори до кантон Долене
2	R5	Полупланински реки	Стара река от град Пещера до устие; Река Луда Яна от град Панагюрище до устие; Река Селска и притоци; Река Марица от гр.Белово до р.Тополница; Река Тополница от язовир Тополница до устие и р.Елшишка; Река Чепинска от начало на корекция до устие и р.Грохоча
3	R12	Големи равнинни реки	Река Марица от р.Тополница до вливане на р.Въча

На територията на област Пазарджик в рамките на посочените типове реки са определени 39 водни тела. Всяко водно тяло е речен участък с еднакво екологично и химично състояние, който има важна роля при управлението на водите. В Плана за управление на речните басейни на Източнобеломорски район (ПУРБ на ИБР) за 2016-2021г., приет с Решение №1106/29.12.2016г. на Министерски съвет са подготвени конкретни програми от мерки, чрез реализацията на които трябва да се постигне добро състояние на водите.

Карта №1-1 Типология категория "РЕКА" в област Пазарджик

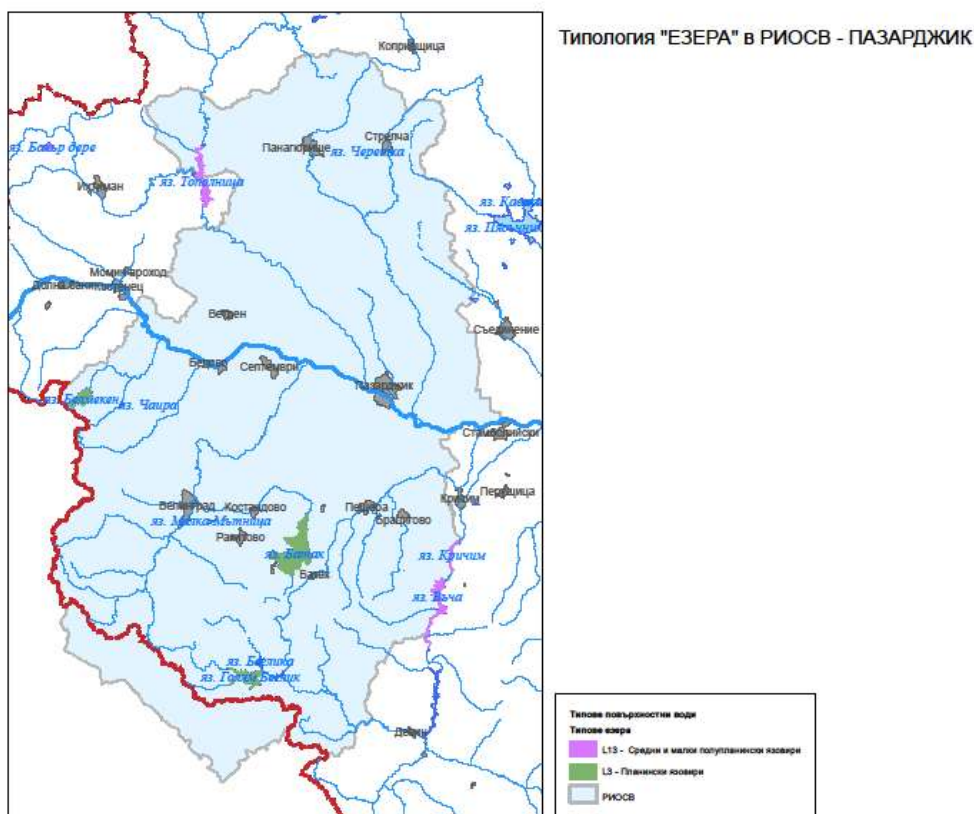

На територията на област Пазарджик са определени 2 типа езера (язовири).
 Всяко езеро (язовир) с площ > 500 ха се определя като самостоятелно водно тяло.
 В обл. Пазарджик са определени 6 самостоятелни водни тела, посочени в Таблица №1-2:

Таблица № 1-2. Типове категория "ЕЗЕРА" в област Пазарджик

№	ТИПОВЕ	Язовири	Брой водни тел
1	L13 Средни и малки полупланински язовири	яз. Тополница, яз.Кричим, яз.Въча	3
2	L3 Планински язовири	яз. Голям Беглик, яз. Батак и яз. Белмекен	3

Карта №1-2 Карта на водните тела от категория "ЕЗЕРА" в област Пазарджик

1.2 Програми за мониторинг

• Контролен мониторинг

При проектиране на мрежата за контролен мониторинг на повърхностни води на територията на ИБР са избрани представителни мониторингови пунктове за съответните речни басейни и типовете водни тела. Общият брой на пунктовете за контролен мониторинг на територията на РИОСВ- Пазарджик през 2016г. е 3 – 2 пункта на реки и 1 пункт на язовири. От тях пред Европейската Комисия се докладват резултатите от 2 пункта (1 на реки и 1 на язовири). Във връзка с определяне на екологичното и химично състояние на повърхностните водни тела в тези пунктове се извършва мониторинг на биологични и физико-химични елементи, като еднократно в периода на ПУРБ е предвидено да се извърши и мониторинг на хидроморфологични елементи за качество.

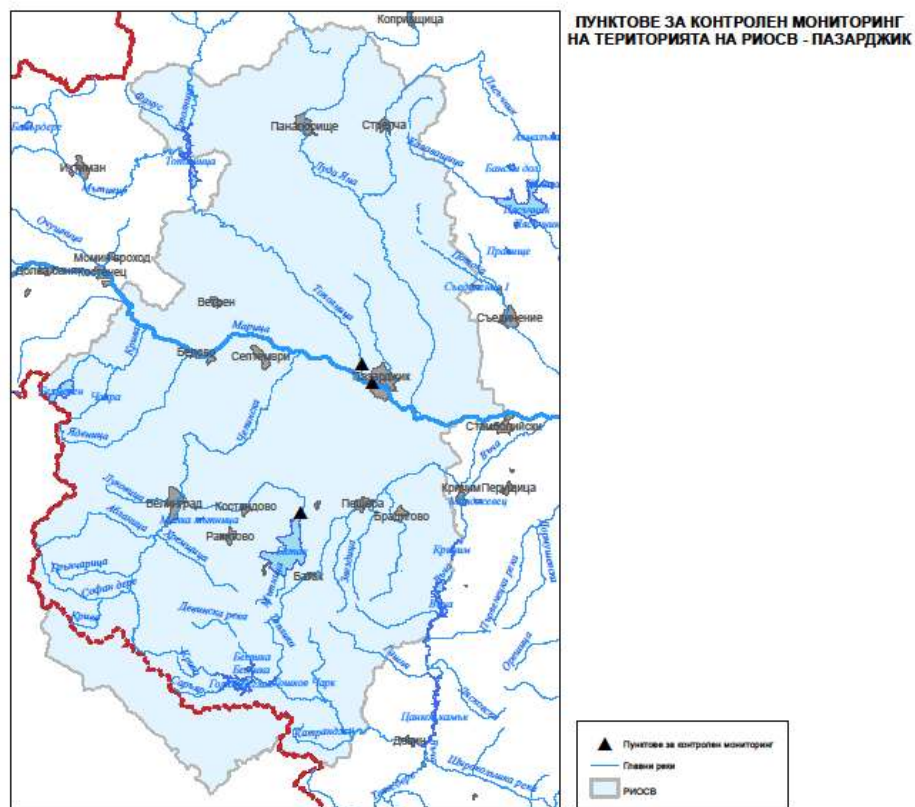
- Река Марица – гр.Пазарджик
- Река Тополница – гр. Пазарджик, преди устие
- Язовир Батак

Честотата на контролния мониторинг е съобразена с минималната честота, която се препоръчва в Приложение V на РДВ за отделните показатели:

- Биологични елементи
- фитобентос в реки – 1 път на 3 години

- макрофити в реки и езера/ язовири – 1 път на 3 години
 - макрозообентос в реки – 1 път годишно
 - риби в реки и езера/ язовири – 1 път на 3 години
 - фитопланктон/хлорофил А в язовири (заедно с прозрачност, разтворен кислород, активна реакция/рН и електропроводимост) – 2-4 пъти годишно, като мониторингът се извършва 2-6 пъти в периода на ПУРБ.
- Физико-химични елементи
 - основни показатели – 4 пъти годишно
 - специфични замърсители – 4 пъти годишно
 - приоритетни вещества – 12 пъти годишно

Карта № 2-1 Мрежа за контролен мониторинг на повърхностни води на територията на област Пазарджик (чл.8 на РДВ)

• Оперативен мониторинг

При подготовката на програмата за оперативен мониторинг на повърхностните води в ИБР е използвана информация за състоянието на определените водни тела и се прилагат критериите, посочени в т.1.3.2. на Анекс V на РДВ.

Пунктове за оперативен мониторинг се поставят в онези водни тела, които са в лошо състояние и съществува риск да не постигнат добро състояние към 2016 г. На територията на обл. Пазарджик през 2016 г. са определени 22 пункта за оперативен мониторинг на реки- 19 на реки и 3 на язовири. В тези пунктове се извършва мониторинг

по биологични и физико-химични елементи за качество.

- Река Марица – след гр.Белово
- Река Марица - с.Огняново, след р. Луда Яна
- Река Чепинска - след гр.Велинград, преди с.Драгиново
- Река Чепинска спирка Марко Николов
- Река Чепинска с. Ковачево
- Река Мътница - гр.Велинград, преди устие
- Река Тополница – с. Драгор, след вливане на р. Елшишка
- Река Елшишка с.Априлци
- Река Елшишка – устие
- Река Луда Яна - след гр.Панагюрище
- Река Банска Луда Яна - с.Бъта
- Река Стрелчанска Луда Яна - след гр.Стрелча
- Река Мареш преди вливане в р.Панагюрска Луда Яна
- Река Асарелска след вливане на р.Панова
- Река Банска Луда Яна след вливане на р.Асарелска и р.Люляковица
- Река Луда Яна – с.Росен
- Река Луда Яна – преди устие
- Река Стара - между гр.Пещера и с.Бяга
- Река Стара- устие
- Язовир Тополница- стена
- Язовир Тополница- средна част – срещу устие на р.Мъти вир
- Язовир Тополница- опашка

При подбора на показатели за оперативен мониторинг се използват биологичните елементи, индикативни за степента на антропогенно въздействие върху качеството на водите - макрозообентос в реки и фитопланктон в стоящи води. С оглед оперативното установяване на промените във фитопланктонните съобщества се използва показателят Хлорофил А в съчетание с други индикативни физико-химични показатели – прозрачност (SD), разтворен кислород, температура и електропроводимост.

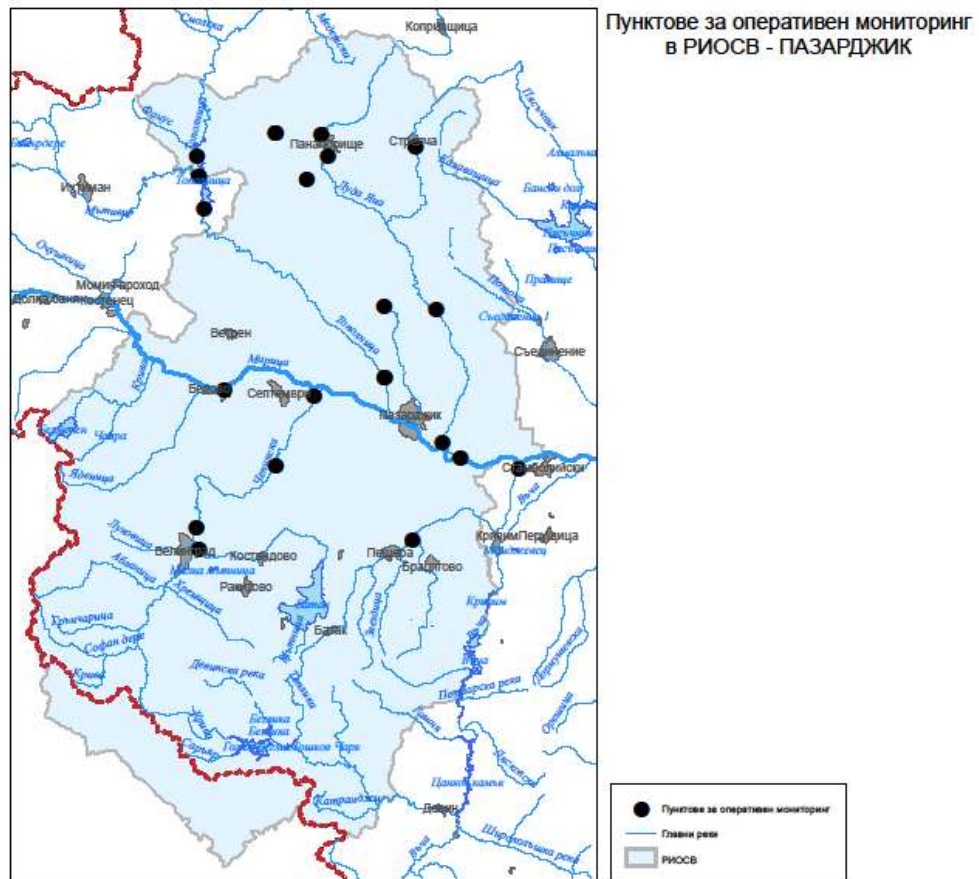
Предвижда се мониторинг на всички физико-химични показатели, превишаващи стандартите за качество на околната среда (за приоритетни вещества) или приетите норми за добро екологично състояние на физико-химичните елементи. Предвижда се и мониторинг на други физико-химични показатели, които са свързани с тези, по които се наблюдават отклонения.

Честотата на оперативния мониторинг е съобразена с минималната честота, която се препоръчва в Приложение V на РДВ за отделните показатели:

- Биологични елементи
 - макрозообентос в реки – 1 път годишно
 - фитопланктон в язовири (заедно с прозрачност) – 1 път на 3 години
- Физико-химични елементи

- основни показатели – 4 пъти годишно
- специфични замърсители – 4 пъти годишно
- приоритетни вещества – 12 пъти годишно

Карта № 2-2 Мрежа за Оперативен мониторинг на повърхностни води на територията на област Пазарджик (чл.8 на РДВ)

1.3 Показатели за мониторинг на повърхностните води

- **Биологични елементи за качество**

Хидробиологичният мониторинг се извършва за макробезгръбначни в реки по Ирландски Биотичен Индекс. Периодично в определени пунктове (през 3 г.) се извършва наблюдение и на останалите биологични елементи съгласно изискванията на РДВ – фитопланктон (язовири), фитобентос, макрофити и риби. Мониторингът и оценката на състоянието на биологичните елементи в реки се извършва по Наредба № Н-4/14.09.2012г. за характеризирани на повърхностните води.

Мониторингът на биологичните елементи в езера и язовири се извършва по методики, приложени в рамките на научна разработка за интеркалибрация на методите за оценка биологичните елементи за качество (2013-2016 г.).

От провеждания мониторинг за 2016г. на биологичните елементи за качество са налични данни за дънни безгръбначни и фитобентос.

- **Физико-химични елементи за качество**

Мониторингът се извършва по основни физико-химични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества, свързани със замърсяване на повърхностните води с органични вещества, метали и металоиди. Анализът на планираните показатели се извършва от Регионална лаборатория Пазарджик към ИАОС.

За всеки отделен мониторингов пункт има определена схема за пробонабиране и анализиране по следните групи показатели:

- **Основни физико-химични показатели**

- **I група** – активна реакция /рН/, температура, неразтворени вещества, електропроводимост, разтворен кислород, наситеност с кислород, БПК₅, ХПК, азот амониев, азот нитратен, азот нитритен, ортофосфати.

- **II група** – азот общ, фосфор общ, обща твърдост, калциево-карбонатна твърдост, общ органичен въглерод.

- **Специфични вещества**

- **I група – Органични вещества** – нефтопродукти, АОХ.

- **II група - Метали и металоиди** – желязо, манган, цинк, мед, хром-тривалентен, хром-шествалентен, арсен, алуминий.

- **III група – Други вещества** – СПАВ анионактивни, цианиди, феноли.

- **Приоритетни вещества**

2. Определяне на екологично и химично състояние на повърхностните води

2.1 Химично състояние

При определяне на химичното състояние на повърхностните водни тела са приложени изискванията на Директива 2008/105/ЕО, транспонирана в Наредба за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители от 2010г.

Химичното състояние на повърхностните водни тела се оценява в два класа – добро и лошо, които се изобразяват съответно със син и червен цвят. За извършване на достоверна оценка е необходимо минималната честотата на анализ да бъде 12 пъти в годната (1 път месечно). Тези водни тела, които отговарят на средногодишните стойности на стандартите за качество на околната среда (СГС-СКОС) са в добро състояние, а за водните тела, в които се констатира превишаване на СГС-СКОС е определено лошо състояние. Във водните тела, в които не се извършва мониторинг на приоритетни вещества поради липсата на идентифициран натиск, химичното състояние е определено като «неизвестно».

През 2016г. в определени водни тела са извършени анализи за наличие на приоритетни вещества. В две водни тела на територията на обл.Пазарджик се установява превишаване на стандартите за качество на околната среда и те са определени в лошо химично състояние. Във водно тяло „Река Луда Яна от вливане на Стрелчанска Луда Яна до устие” с код BG3MA700R149 се констатира превишаване на СКОС по показател никел, а във водно тяло „Река Елшишка” с код BG3MA800R224- превишаване на СКОС по кадмий, олово и никел.

Таблица № 2-1 Брой повърхностни ВТ по химично състояние на територията на обл.Пазарджик

	ВТ	Марица
Химично състояние	Добро	10
	Лошо	2
	Неизвестно	33
	общо ВТ	45

2.2 Екологично състояние

Оценката на екологичното състояние/потенциал на повърхностните водни тела се извършва по класификационна система за биологични и физико-химични елементи за качество, и стандарти за качество на околната среда за химични елементи и специфични замърсители, включени в Наредба № Н-4 от 14.09.2012г. за характеризирание на повърхностните води.

Екологичното състояние на повърхностните водни тела се оценява в пет класа: отлично, добро, умерено, лошо и много лошо, които се изобразяват с показаните в таблицата цветове.

Екологично състояние				
отлично	добро	умерено	лошо	много лошо

В Таблица № 2-2 са дадени резултатите от оценката на екологичното състояние/потенциал на повърхностните водни тела в обл.Пазарджик. Анализът на резултатите показва, че съотношението на телата в добро и лошо състояние през 2016г. е 24/21 (56% в добро състояние). Основните физико-химични показатели, по които се наблюдават отклонения са свързани с органично замърсяване – БПК, амониев азот, нитратен азот, нитритен азот, общ азот, фосфати, общ фосфор.

При оценката на екологичен потенциал в силномодифицирани водни тела (язовири, коригирани реки) се използва класификационната система за екологично състояние, която е разработена за естествени водни тела. Необходимо е тя да бъде адаптирана като се въведе т.нар. „подход на смекчаващи мерки”, прилаган в ЕС. При него като основен критерий се приема стопанското използване на водните тела и състоянието на елементите за качество, което може да се постигне без да се допуска негативно въздействие върху стопанската дейност. Това състояние се приема за Добър екологичен потенциал (ДЕП) като се предвиждат „смекчаващи мерки”, които могат да го подобрят, без да попречат на стопанското ползване. Новият подход за определяне на ДЕП ще бъде въведен при оценките за силномодифицираните водни тела в периода на втория ПУРБ (2017-2021 г.).

Таблица № 2-2 Брой водни тела разпределени по екологично състояние/потенциал в обл. Пазарджик през 2016г.

	Общо ВТ	Марица
ЕКОЛОГИНО СЪСТОЯНИЕ/ ПОТЕНЦИАЛ	Отлично	3
	Добро	21
	Умерено	17
	Лошо	3
	Много лошо	1
	ВТ	45

Таблица 2-3 Състояние на водните тела на територията на област Пазарджик

№	Код	Водно тяло	СМ/ ИВТ	Екологично състояние/потенциал			Химично състояние
				Биологични елементи	ФХ елементи	Екологично състояние/ потенциал	
1	BG3MA500R120	Река Калаващица от извори до яз.Пясъчник*		Добро		Добро	Неизвестно
2	BG3MA500R129	Река Потока от извори до гр.Съединение*		Умерено		Умерено	Неизвестно
3	BG3MA600L132	Язовир Кричим*	СМ	Добро	Умерено NH4	Умерено	Неизвестно
4	BG3MA600L133	Язовир Вьча*	СМ	Добро	Умерено NH4	Умерено	Неизвестно
5	BG3MA600L138	Яз.Голям Беглик	СМ	Добро	Добро	Добро	Неизвестно
6	BG3MA600R136	Река Девинска от язовир Тошко чарк до устие и притоци: ляв-Бабинска		Добро	Умерено БПК, NH4, NO2, Нобщ, PO4, Робщ	Умерено	Неизвестно
7	BG3MA600R218	Река Девинска от яз. Голям Беглик до яз Тошков чарк и р. Топлика			Добро	Добро	Неизвестно
8	BG3MA600R219	Река Девинска от извори до яз. Голям Беглик		Добро		Добро	Неизвестно
9	BG3MA700R143	Река Марица от р.Тополница до вливане на р.Вьча и ГОК-9 и ГОК II	СМ	Умерено	Умерено БПК, NH4, Fe	Умерено	Добро
10	BG3MA700R144	Стара река от гр.Пещера до устие	СМ	Умерено	Умерено БПК, NO2, Нобщ, PO4, Робщ	Умерено	Добро
11	BG3MA700R145	Равногорска река		Добро		Добро	Неизвестно
12	BG3MA700R146	Стара река от Дериндере до гр.Пещера		Добро		Добро	Неизвестно
13	BG3MA700R147	Река Новомахленска		Добро		Добро	Неизвестно
14	BG3MA700R148	Стара река от извори до река Дериндере –ПБВ		Добро		Добро	Неизвестно
15	BG3MA700R149	Река Луда Яна от вливането на Стрелчанска Луда Яна до устие	СМ	Умерено	Умерено PO4, Робщ, Mn, Cu	Умерено	Лошо Ni
16	BG3MA700R151	Река Панова-с.Оборище, ПБВ			Добро	Добро	Неизвестно
17	BG3MA700R153	Река Стрелчанска Луда Яна от извори до гр.Стрелча		Отлично		Отлично	Неизвестно

18	BG3MA700R154	Река Панагюрска Луда Яна от извори до гр. Панагюрище		Добро	Добро	Добро	Неизвестно
19	BG3MA700R155	Река Безименна –местност Мулей			Добро	Добро	Неизвестно
20	BG3MA700R156	Река Селска и притоци и ГОК Чакъша	СМ	Умерено	Умерено БПК, Робщ	Умерено	Неизвестно
21	BG3MA700R220	Панагюрска Луда Яна от Панагюрище до вливането на Стрелчанска Луда Яна		Лошо	Умерено БПК, NH4, NO2, Нобщ, PO4, Робщ, Мп, Си	Лошо	Добро
22	BG3MA790R157	Река Марица от гр.Белово до р.Тополница и ГОК 13 –К1 (ГК	СМ	Умерено	Умерено БПК, Робщ	Умерено	Неизвестно
23	BG3MA800L160	Яз. Тополница	СМ		Умерено Си,Al	Умерено	Добро
24	BG3MA800R224	Река Елшишка		Много лошо	Умерено рН,електропров одимост, БПК, NH4, NO2, Нобщ, Робщ, Мп, Си, Fe, Zn, Al	Много лошо	Лошо Cd, Pb, Ni
25	BG3MA800R225	Река Тополница от яз.Тополница до устие	СМ	Умерено	Умерено NH4, Нобщ, Робщ, Fe, Мп, Си, Zn, Al	Умерено	Добро
26	BG3MA900L192	Яз.Батак	СМ	Лошо (Макрофити)	Добро	Лошо	Добро
27	BG3MA900L205	Яз.Белмекен	СМ		Добро	Добро	Неизвестно
28	BG3MA900R184	Река Чепинска от нач. корекция до устие и р.Грохоча	СМ	Умерено	Умерено PO4, Робщ	Умерено	Добро
29	BG3MA900R185	Река Чепинска от кантон Долен до Начало корекция		Умерено	Умерено NO3, NO2, Нобщ, PO4, Робщ	Умерено	Неизвестно
30	BG3MA900R186	Река Чепинска от вливане на р.Мътница до кантон Долене		Лошо	Умерено БПК, NH4, NO2, Нобщ, PO4, Робщ	Лошо	Добро
31	BG3MA900R189	Стара река от ПБВ до вливане на р.Мътница		Умерено	Умерено БПК, NH4, NO2, Нобщ, PO4, Робщ	Умерено	Неизвестно
32	BG3MA900R190	Река Мътница след ПБВ до Стара река		Добро		Добро	Неизвестно
33	BG3MA900R191	Река Мътница под яз.Батак до притока и приток ПБВ		Добро	Добро	Добро	Неизвестно
34	BG3MA900R193	Тупавишко дере			Добро	Добро	Добро
35	BG3MA900R194	Река Дълбоки дол до яз.Батак		Добро		Добро	Неизвестно
36	BG3MA900R195	Река Боев дол до яз.Батак		Добро		Добро	Неизвестно
37	BG3MA900R196	Река Луковица		Отлично		Отлично	Неизвестно
38	BG3MA900R197	Река Чепинска от р.Абланица до устието на на р.Луковица и р.Мътница		Умерено	Умерено Нобщ, PO4, Робщ	Умерено	Неизвестно
39	BG3MA900R198	Река Чепинска и притоци от извори до устие на Абланица и Хремщица		Отлично		Отлично	Неизвестно
40	BG3MA900R199	Азово дере ПБВ			Добро	Добро	Неизвестно

41	BG3MA900R200	Река Яденица	СМ	Добро		Добро	Неизвестно
42	BG3MA900R201	Река Марица от град Долна бан до град Белово*		Умерено	Умерено БПК, NH4, NO2, PO4, Робщ, Нобщ	Умерено	Добро
43	BG3MA900R202	Баш вада ПБВ			Добро	Добро	Неизвестно
44	BG3MA900R228	Река Мътница от вливане на Стара река до устие и р.Малка Мътница		Умерено	Умерено NO3, NO2, Нобщ, PO4, Робщ	Умерено	Неизвестно
45	BG3MA900R229	Река Крива река и р. Чаирска		Добро	Добро	Добро	Неизвестно

Забележка: *на територията на РИОСВ- Пазарджик попада малка част от водното тяло

Участъци с лошо състояние на водните тела:

Басейн на р.Марица:

- **Панагюрска Луда Яна от Панагюрище до вливането на р. Стрелчанска Луда Яна-** водното тяло е в лошо екологично състояние по биологични и физико-химични елементи за качество, и добро химично състояние. Изместващи физико-химични показатели са: БПК₅, амониев азот, азот нитритен, ортофосфати, азот общ, общ фосфор, манган и мед. В пунктовете за мониторинг на река Луда Яна след гр.Панагюрище и при с.Бъта се констатира еднократно превишаване на максимално допустимата концентрация на СКОС по показател никел.
- **Река Чепинска от вливане на р.Мътница до кантон Долене-** в участъка се установява лошо екологично състояние по биологични елементи за качество- дънна макробезгръбначна фауна. Причина за лошото състояние е заустване на непречистени битово- фекални отпадъчни води от населените места. В пункта на р.Чепинска след гр.Велинград се наблюдава превишенате на нормите за добро състояние по БПК, NH4, NO2, Нобщ, PO4, Робщ.
- **Река Елшишка-** водното тяло е в много лошо екологично и лошо химично състояние. В пунктовете на р.Елшишка при с.Априлци и устие се констатира превишаване на СКОС по показателите: манган, желязо, мед, цинк, алуминий, кадмий, олово и никел, както и превишаване на имисионните ограничения по активна реакция рН и електропроводимост.

Река Елишишка преди устие

Язовир Батак. За водното тяло е определен лош екологичен потенциал по биологичния елемент макрофити и в умерен - по фитопланктон. Данните са от проведено детайлно изследване през 2015 г. по проект за оценка на натиска и въздействието от рибовъдство, финансиран от Европейското Икономическо Пространство. В мониторинговия пункт до стената на яз.Батак, включен в Националната система за мониторинг на водите, през 2016г. не се отчита превишаване на границите за добро състояние по средногодишните концентрации на общи физико- химични показатели и хлорофил А. Процесите на еутрофикация в язовира се дължат както на естествени причини (създаден на мястото на бившото Баташко блато) така и на антропогенния натиск от курортния комплекс «Цигов чарк» (заустване и дифузно замърсяване с непречистени отпадъчни води). В акваторията на язовира има създадено садково стопанство за отглеждане на шаран. Той е определен като питейно водно тяло, поради частично използване на води в деривация за питейно-битово водоснабдяване на курорт „Св.Константин и Елена”.

Водната кула до стената на яз. „Батак” (мониторингов пункт от НСМОС)

3.1. Състояние на питейните води

3.1.1. Подход при оценката на повърхностните питейни водни тела

Оценката на състоянието на повърхностните питейни водни тела е извършена в зависимост от категорията на водоизточниците в тях. Категорията на водоизточниците се определя на базата на резултатите от извършвания мониторинг и нормите в Приложение 1 на Наредба № 12 от 2002 г. за оценка на качеството на повърхностните води за питейно-битови цели. Съгласно тази наредба водоизточниците се класифицират в три категории в зависимост от качеството на водите – А1, А2, А3, като А1 е за най-доброто качество.

Във втория ПУРБ на ИБР за повърхностните питейни водни тела са приложени критерии за групиране с цел оптимизиране на мониторинга и достоверно използване на резултатите при оценката на състоянието. В резултат на този процес са обособени 2 групи водни тела:

- **ВТ, които се наблюдават самостоятелно (резултатите от мониторинга не могат да бъдат прехвърляни към други водни тела).** Те са избрани по следните критерии:
 - има установени точкови източници на натиск;
 - разположени са в непосредствена близост до значими източници на дифузен натиск;
 - представляват водохранилища (питейни язовири);
 - водоснабдяват големи населени места (>30000 жители);
 - принадлежат към равнинни типове реки, тип R14 Суб-средиземноморски (пресъхващи) реки или дебитът на ПБВ силно варира през годишните сезони и се наблюдават случаи на пресъхване;
 - попадат в категория А3 или излизат извън категориите на Наредба 12.
- **ВТ, които се обособяват в групи, в рамките на които се избират представителни водни тела, провежда се мониторинг на ротационен принцип в периода на ПУРБ и резултатите се използват за оценка на състоянието на всички тела от групата.** При определяне на групите са използвани следните критерии:
 - обща типология;
 - речни басейни / подбасейни;
 - наличие и характер на дифузен натиск (селско и горско стопанство, въздушни емисии).

3.1.2. Резултати от определяне на състоянието на повърхностните водни тела

На територията на област Пазарджик се намират 18 водохващания за питейно-битово водоснабдяване от повърхностни води, разположени в 12 питейни водни тела.

Карта № 3-1 Водохващания за питейно-битово водоснабдяване на територията на област Пазарджик

В Таблица № 3-1 са представени резултатите от определяне категорията на водоизточниците и състоянието на повърхностните питейни водни тела по данни от мониторинга проведен през 2016г.

През 2016г. не се променя състоянието на 13 питейни водни тела (18 водоизточника) и се определят като добро (категория А2).

Таблица № 3-1 Състояние на повърхностните питейни водни тела на територията на област Пазарджик

№	Код на водното тяло	Име на водното тяло		Водоизточник	Категория водоизточник	Състояние водно тяло
1	BG3MA900R229	Река Крива и р. Чаирска	1	Дневен изравнител, с. Сестримо	A2	A2
			2	р. Хаджидейца	A2	
2	BG3MA900L205	яз. Белмекен	3	канал Джаферица-Белмекен, с. Сестримо	A2	A2
3	BG3MA900R202	Баш вада ПБВ	5	р. Башвада	A2	A2
4	BG3MA900R198	р. Чепинска и притоци от извори до устие на Абланица и Хремщица	6	Бистришка деривация №11, гр. Велинград - р. Грънчарица	A2	A2
			7	Бистришка деривация №12, гр. Велинград - р. Бистрица	A2	
5	BG3MA900R193	Тупавишко дере	8	р. Тепавишко дере	A2	A2

6	BG3MA900R191	р. Мътница под язовир Батак до притока и приток ПБВ	9	р.Мътница	A2	A2
7	BG3MA800R183	р.Златьовица ПБВ	10	р.Златьовица	A2	A2
8	BG3MA700R155	р.Безименна местност Мулей	11	р. Безименна	A2	A2
9	BG3MA700R154	р.Панагюрска Луда Яна от извори до град Панагюрище	12	р. Рогочевец	A2	A2
			13	р.Луда Яна, водохранилище "Гешенка"	A2	
10	BG3MA700R151	р.Панова- с. Оборище, ПБВ	14	р. Панова	A2	A2
11	BG3MA700R148	Дерин дере ПБВ	15	р.Дерин дере	A2	A2
			16	р. Каменишко дере	A2	
			17	р.Карлъшко дере	A2	
12	BG3MA600L138	яз.Голям Беглик	18	яз.Голям Беглик	A2	A2

Яз.Голям Беглик

II. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ

1. Мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води.

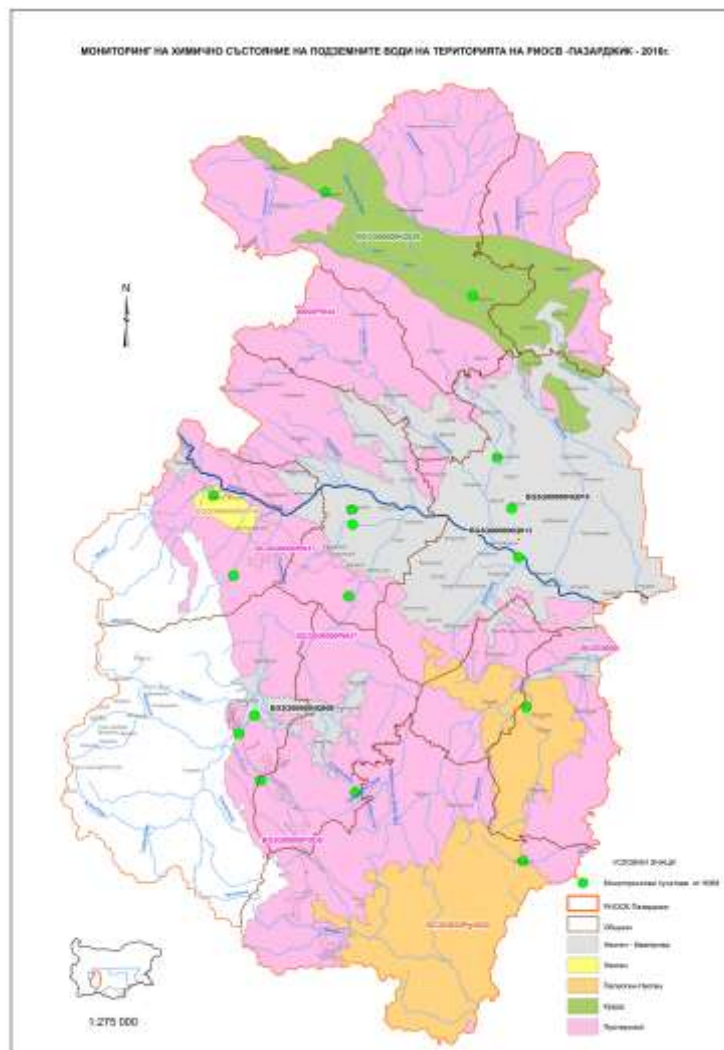
На територията на РИОСВ-Пазарджик са разположени 14 подземни водни тела (по-голяма или по-малка част от тях).

Националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води през 2016 година включва 18 хидрогеоложки пункта :

1. BG3G000000QMP018 - Сондаж, гр. Велинград, общ. Велинград
2. BG3G000000QMP031 - Сондаж - Септември – гара, гр. Септември, общ. Септември
3. BG3G000000QMP037 - ПС-ПБВ "Ивайло", гр. Пазарджик, общ. Пазарджик

4. BG3G000000QMP039 – Сондаж, с. Мало Конаре, общ. Пазарджик
5. BG3G000000QMP041 - Сондаж – ЕРЦ, гр. Пазарджик, общ. Пазарджик
6. BG3G000000N2MP055 - Сондаж – ПС, с. Гелеменово, общ. Пазарджик
7. BG3G000000PgMP061 - Извор "Шалварище", с. Фоотиново, общ. Батак
8. BG3G000000PgMP062 - Два извора - СШ, м-т "Студената вода", гр. Брацигово, общ. Брацигово
9. BG3G000000K2sMP068 – Дренаж, с. Попинци, общ. Панагюрище
10. BG3G000000K2MP069 - Сондаж на савоизлив, с. Оборище, общ. Панагюрище
11. BG3G000000APtMP098 - Извор "Мердевен 2", с. Голямо Белово, общ. Белово
12. BG3G000000PtMP116 - Извор р. Стара, лет. Цигов чарк, общ. Ракитово
13. BG3G000000NMP162 – Дренаж, с. Сестримо, общ. Белово
14. BG3G000000PTMP186 - Извор "Владикин извор", гр. Белово, общ. Белово
15. BG3G000000PTMP187 - Извор "Клептуза", гр. Велинград, общ. Велинград
16. BG3G000000PTMP188 - Извор Пещера "Лепеница", гр. Велинград, общ. Велинград
17. BG3G000000PTMP203 - Сондаж, с. Варвара, общ. Септември
18. BG3G000000PTMP204 - Сондаж, гр. Батак, общ. Батак

Карта: Мониторинг на химичното състояние на подземни води в района на РИОСВ-Пазарджик – 2016 год.

2. Оценка на състоянието и характеристика на подземните водни тела.

Подземните води се оценяват въз основа на информация, която ИАОС изпраща на Басейнова Дирекция „Източнобеломорски район”. Пробите са анализирани в ИАОС - Регионална лаборатория – Пазарджик. За всеки отделен мониторингов пункт има определена схема за пробонабиране и анализиране, както следва:

1. **I група - основни физико-химични показатели** - разтворен кислород, рН, електропроводимост, нитратни йони, амониеви йони, температура, перманганатна окисляемост, обща твърдост, калций, магнезий, хлориди, натрий, калий, сулфати, хидрокарбонати, карбонати, сух остатък – анализират се всички или отделни показатели във всички пунктовете за подземни води (с изключение на един МП) сезонно (четири пъти в годината) и в три пункта - на полугодие (два пъти годишно).

2. **II група - допълнителни физико-химични показатели** – нитритни йони, фосфати, желязо (общо), манган – анализират се всички или отделни показатели в част от мониторинговите пунктове сезонно (четири пъти в годината) и само в един пункт - на полугодие (два пъти годишно).

3. **III група – метали и металоиди** – олово, кадмий, арсен, живак, мед, цинк, никел, хром (общ), хром – тривалентен, хром – шествалентен – анализират се всички или отделни показатели в част от мониторинговите пунктове веднъж годишно през трето тримесечие.

4. **IV група – органични вещества** - еднократно през годината е предвидено да се извършват анализи на пестициди (хлорпирифос-етил, S-металахлор) - в мониторингови пунктове при гр. Септември, гр. Пазарджик (ПС-ПБВ "Ивайло") и с. Мало Конаре.

За оценка на химичното състояние на ПВТ са използвани данни от изпълнения през 2016г. мониторинг на химичното състояние на подземните водни тела. Оценката на химичното състояние на ПВТ е извършена съгласно подход за оценка на химичното състояние на подземните водни тела и е дадена в две категории – добро и лошо. Подходът е разработен в съответствие с изискванията на Директива 2000/60/ЕС, Директива 2006/118/ЕО. за опазване на подземните води от замърсяване и влошаване, Наредба № 1 за проучване, ползване и опазване на подземните води, Ръководство № 18 за състоянието на подземните води и оценка на тенденциите, Ръководство №17 за предотвратяване или ограничаване на преките и непреките отвеждания, и Ръководството за докладване по РДВ през 2016 г.

При тест „Обща оценка на химичното състояние на ПВТ” - резултатите се сравняват с прагови стойности (ПС) (определени по реда на чл. 118б от Закона за водите) на отделните показатели, а също и със стандарт съгласно Приложение № 1 към чл. 10, ал. 2, т. 1 на Наредба № 1 от 10.10.2007г. (изм. ДВ, бр. 28 от 19.03.2013г.) за проучване, ползване и опазване на подземните води, а при тест «Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване» - резултатите се сравняват с максимално допустима стойност (за Обща алфа-активност и Обща бета-активност – съответно контролно ниво) по Наредба №9/2001г.(изм. ДВ. бр.102 от 12 Декември 2014г.) за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели.

Във връзка с изпълнението на проект „Проучване на трансграничните подземни водни тела между България и Гърция BG-GR GWB” в рамките на Програма BG02 „Интегрирано управление на морските и вътрешни води” съфинансирана от

Европейското икономическо пространство (Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2009-2014г.), изпълняван от БДИБР в партньорство с други институции са определени:

- ново подземно водно тяло BG3G00000Pt050 - Пукнатинни води - Централно Родопски комплекс. То обединява две подземни водни тела, определени в първия ПУРБ на ИБР и части от тях, една от които принадлежи към предишното подземно водно тяло BG3G00000Pt046 - Пукнатинни води - Централно Родопски комплекс.

- ново подземно водно тяло BG3G00000Pt051 - Карстови води - Настан - Триградски басейн. То обединява две подземни водни тела, определени в първия ПУРБ на ИБР, едно от които е BG3G00000Pt039 - Карстови води - Настан - Триградски басейн

Резултатът от извършена обща оценка на химичното състояние на ПВТ на територията на РИОСВ-Пазарджик за 2016 г. е представен в таблица:

№ по ред	Код ПВТ	Име ПВТ	Вещества или показатели на замърсяване	Обща оценка на химичното състояние на ПВТ - Концентрации на РС (2016 год.) над Стандарт и над ПС	Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване - Средногодишни концентрации (2016 год.) над Стандарт за качество на питейни води и над ПС	Обща оценка на химичното състояние на ПВТ
1	BG3G00000NQ007	Порови води в Неоген - Кватернер - котловина Долна баня - Костенец	Няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води за наблюдение на територията на РИОСВ-Пазарджик		Няма мониторингови пунктове черпещи вода за питейно-битово водоснабдяване на територията на РИОСВ-Пазарджик	лошо
2	BG3G00000NQ008	Порови води в Неоген - Кватернер - Велинград				добро
3	BG3G00000Q013	Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина	Няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води за наблюдение на територията на РИОСВ-Пазарджик		Няма мониторингови пунктове черпещи вода за питейно-битово водоснабдяване на територията на РИОСВ-Пазарджик	лошо
4	BG3G00000N016	Порови води в Неоген - Белово				добро
5	BG3G00000NQ018	Порови води в Неоген - Кватернер - Пазарджик - Пловдивския район	Калций (mg/l)		155,5 - 157	лошо
			Нитрати (mg/l)		50,75	
			Твърдост (обща) (mg-eqv/l)		10,45	
			Сулфати (mg/l)		316,25	
6	BG3G00000PgN020	Пукнатинни води - Пещера-Доспат				добро
7	BG3G00000K2029	Пукнатинни води - Г. Малинско - Панагюрски район	Никел (mg/l)	0,0946	0,0732 - 0,116	лошо

8	BG3G00000Pt037	Карстови води - Малко Белово				добро
9	BG3G00000Pt038	Карстови води - Велинградски басейн				добро
10	BG3G00000Pt051	Карстови води - Настан - Триградски басейн	Няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води за наблюдение на територията на РИОСВ-Пазарджик		Няма мониторингови пунктове черпещи вода за питейно-битово водоснабдяване на територията на РИОСВ-Пазарджик	добро
11	BG3G00000Pt041	Карстови води - Централно Родопски масив	Няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води за наблюдение на територията на РИОСВ-Пазарджик		Няма мониторингови пунктове черпещи вода за питейно-битово водоснабдяване на територията на РИОСВ-Пазарджик	добро
12	BG3G00000Pt044	Пукнатинни води - Западно- и централнобалкански масив	Няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води за наблюдение на територията на РИОСВ-Пазарджик		Няма мониторингови пунктове черпещи вода за питейно-битово водоснабдяване на територията на РИОСВ-Пазарджик	лошо
13	BG3G00000Pt050	Пукнатинни води - Централно Родопски комплекс	Няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води за наблюдение на територията на РИОСВ-Пазарджик		Няма мониторингови пунктове черпещи вода за питейно-битово водоснабдяване на територията на РИОСВ-Пазарджик	добро
14	BG3G00000Pt047	Пукнатинни води - Западно Родопски комплекс	Желязо (mg/l)	0,53		лошо

Забележка:

1. Общата оценка определя „лошо” химично състояние на територията на ИБР на ПВТ BG3G00000NQ007, BG3G00000Q013 и BG3G00000Pt044
2. Общата оценка определя „добро” химично състояние на територията на ИБР на ПВТ BG3G00000Pt051, BG3G00000Pt041 и BG3G00000Pt050

3. Характеристика на подземните водните тела.

1. Подземно водно тяло BG3G00000NQ007 /Порови води в Неоген - Кватернер - котловина Долна баня - Костенец/

На територията на РИОСВ-Пазарджик се разполага една съвсем малка част от това ПВТ. ПВТ е разположено в Костенецката котловина, тава е най-западната част на Източнобеломорски район. Тук е горното течение на р. Марица и нейните притоци р. Очушица и р. Стара (Костенецка). ПВТ има площ от 95,19 км². Водоносния хоризонт е изграден от пясъци, гравелити, валуни, песъккливи глини, глини, глинести пясъци, а покриващите ПВТ пластове в зоната на подхранване - глини, песъккливи глини. Посоката на подземния поток между р. Очушица и р. Марица е от северозапад на югоизток, а между р. Марица и р. Стара (Костенецка) е от югозапад на североизток, а южно от гр. Костенец посоката е от северозапад на югоизток. Подхранва и дренира, пряк обмен с повърхностните води.

Това ПВТ няма мониторингови пунктове за наблюдение от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води и няма мониторингови пунктове черпещи вода за питейно-битово водоснабдяване на територията на РИОСВ-Пазарджик.

2. Подземно водно тяло BG3G00000NQ008 / Порови води в Неоген - Кватернер - Велинград/

ПВТ е разположено в западната част на Източнореломорски район, алувиалните и пролувиални отложения са образувани от р. Чепинска и нейните притоци – р. Мътница и р. Луковица. ПВТ има площ от 54,32 км². Водоносния хоризонт е изграден от глинести пясъци, пясъци, гравелити, конгломерати, брекчоконгломерати, пясъчници.

В мониторингов пункт при гр. Велинград (Сондаж) от извършените наблюдения върху химичното състояние през 2016 год. не се фиксират концентрации на РС (2016 год.) над стандарт и над ПС и средногодишни концентрации (2016 год.) над стандарт за качество на питейни води (максимална стойност) и над ПС.

Общата оценка определя „добро” химично състояние на ПВТ BG3G00000NQ008 през 2016г.

3. Подземно водно тяло BG3G000000Q013 /Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина/

Това е най-голямото по площ ПВТ в Източнореломорски район, в разглеждания район е неговата западна част. Алувиалните (терасни и алувиални конуси) и пролувиални отложения са образувани от р. Марица, и нейните притоци Пясъчник, Стряма, Стара река, Въча, Чая. Цялото ПВТ има площ – 2818,07кв.км. Водоносния хоризонт е изграден от пясъци, глини, гравелити, валуни, чакъли. ПВТ се подхранва от реките и деретата притоци на р. Марица, от инфилтриралите се валежи и поливни води, от карстовите води на южната оградна верига, които подземно се изливат в алувия.

Това ПВТ няма мониторингови пунктове за наблюдение от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води и няма мониторингови пунктове черпещи вода за питейно-битово водоснабдяване на територията на РИОСВ-Пазарджик.

4. Подземно водно тяло BG3G000000N016 /Порови води в Неоген – Белово/

ПВТ е разположено западно от гр. Белово, в западната част на Източнореломорски район, между р. Яденица и р. Крива, десни притоци на р. Марица. ПВТ има площ от 20,18 км². Водоносния хоризонт е изграден от пясъчници, глини, брекчо-конгломерати. Посоката на подземния поток северозападно от с. Сестримо, общ. Белово е от югозапад на североизток, между р. Крива и р. Яденица се променя от югоизток на северозапад и от югозапад на североизток.

В мониторингов пункт при с. Сестримо (Дренаж) от извършените наблюдения върху химичното състояние през 2016 год. за показателя никел при еднократно пробонабиране за годината се фиксира концентрация над ПС - 0,0182 mg/l (ПС - 0,0152 mg/l)

Общата оценка на химичното състояние на ПВТ BG3G000000N016 през 2016г. е „добро”. Наблюдава се завишено съдържание над ПС за никел при еднократно пробонабиране за годината в един МП. Площта от ПВТ, в която е установено

превишение на концентрациите на замърсители е по-малка от 20% от площта на ПВТ и не са установени значими и устойчиви тенденции за повишаване на концентрациите на замърсителите и показателите на замърсяване.

5. Подземно водно тяло BG3G00000NQ018 /Порови води в Неоген - Кватернер - Пазарджик - Пловдивския район/

Разкрива се на повърхността обикновено по периферията на Пазарджик – Пловдивското поле, де факто има повсеместно разпространение, заляга под кватернерните отложения, ПВТ е разположено в източната и централна част на разглеждания район и има обща площ – 4013,81 кв. км. Водоносния хоризонт е изграден от глини, пясъкливи глини, глинести пясъци, чакъли, конгломерати, брекчи, брекчо-конгломерати, алевролити.

От извършените наблюдения върху химичното състояние през 2016 год. се констатира:
I. Обща оценка на химичното състояние на ПВТ – не се фиксират концентрации на РС (2016 год.) над стандарт и над ПС.

II. Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване - средногодишни концентрации (2016 год.) над стандарт за качество на питейни води (максимална стойност) се наблюдават за:

- Калций - средногодишни концентрации над стандарт (150 mg/l) се наблюдават в МП при гр. Пазарджик (Ивайло, ПС-ПБВ) - 155,5 mg/l и с. Гелеменово (ТК - сондаж, ПС) - 157 mg/l

- Нитрати – средногодишна концентрация над стандарт (50 mg/l) се наблюдава в МП при гр. Пазарджик (Ивайло, ПС-ПБВ) - 50,75 mg/l

- Твърдост (обща) – средногодишна концентрация над стандарт (12 mgeqv/l) се наблюдава в МП при гр. Пазарджик (Ивайло, ПС-ПБВ) - 10,45 mgeqv/l

- Сулфати - средногодишна концентрация над стандарт (250 mg/l) се наблюдава в МП при гр. Пазарджик (Ивайло, ПС-ПБВ) - 316,25 mg/l

Общата оценка на химичното състояние на ПВТ BG3G00000NQ018 през 2016г. на територията на РИОСВ-Пазарджик е „лошо” - показатели на замърсяване са калций, нитрати, твърдост (обща) и сулфати.

6. Подземно водно тяло BG3G0000PgN020 /Пукнатинни води - Пещера-Доспат/

ПВТ е разположено в югозападната част на Източнобеломорски район. ПВТ има площ от 769,38 км². Водоносния хоризонт е изграден от риолити, игнимбрити, туфи, лавобрекчи, брекчоконгломерати, пясъчници, варовици, а покриващите ПВТ пластове в зоната на подхранване - на места конгломерати, пясъци, глини. Подхранване на ПВТ – от инфилтриращите се валежи.

В мониторингови пунктове при с. Фотиново (Извор "Шалварище) и гр. Брацигово (Два извора - СШ, м-т "Студената вода") от извършените наблюдения върху химичното състояние не се фиксират концентрации на РС (2016 год.) над стандарт и над ПС и средногодишни концентрации (2016 год.) над стандарт за качество на питейни води (максимална стойност) и над ПС.

Общата оценка определя „добро” химично състояние на ПВТ BG3G0000PgN020 през 2016г.

7. Подземно водно тяло BG3G00000K2029 /Пукнатинни води - Г. Малинско - Панагюрски район/

ПВТ е разположено в северозападната част на Източноромонски район. Тук са р. Буновщица, р. Луда Яна. ПВТ има площ от 579,68 км². Водоносния хоризонт е изграден от мергели и варовици-напукани, андезитови туфи и туфити. Покриващите ПВТ пластове в зоната на подхранване - на места туфи, туфити, туфозни пясъчници.

От извършените наблюдения върху химичното състояние през 2016 год. в МП при с. Попинци (Дренаж) и с. Оборище (Сондаж на савоизлив) се констатира:

I. Обща оценка на химичното състояние на ПВТ – фиксира се концентрация на РС (2016 год.) над стандарт при показателя никел - 0,0946 mg/l (стандарт – 0,02 mg/l)

II. Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване - показателя никел показва средногодишна концентрация (2016 год.) над стандарт за качество на питейни води - максимална стойност (0,02 mg/l) в МП при с. Попинци (Дренаж) - 0,0732 mg/l и с. Оборище (Сондаж на савоизлив) - 0,116 mg/l (при еднократно пробонабиране за годината)

Общата оценка на химичното състояние на ПВТ BG3G00000K2029 през 2016г. на територията на РИОСВ-Пазарджик е „лошо” - показател на замърсяване е никел.

8. Подземно водно тяло BG3G00000Pt037 /Карстови води - Малко Белово/

ПВТ е разположено в западната част на Източноромонски район, от двете страни на р. Марица. ПВТ има площ от 42,76 км². Водоносния хоризонт е изграден от мрамори, гнайси, калкошисти, амфиболити. Подхранване на ПВТ – от инфилтриралите се валежи и отчасти от речните води.

В мониторингови пунктове при с. Голямо Белово (Извор "Мердевен 2") и гр. Белово (Извор "Владикин извор") от извършените наблюдения върху химичното състояние не се фиксират концентрации на РС (2016 год.) над стандарт и над ПС и средногодишни концентрации (2016 год.) над стандарт за качество на питейни води (максимална стойност) и над ПС.

Общата оценка определя „добро” химично състояние на ПВТ BG3G00000Pt037 през 2016г.

9. Подземно водно тяло BG3G00000Pt038 /Карстови води - Велинградски басейн/

ПВТ е разположено на югоизток от гр. Велинград, то е една тясна и дълга синклинална структура. ПВТ има площ от 69,12 км². Водоносния хоризонт е изграден от мрамори, гнайси, калкошисти, амфиболити. Подхранване на ПВТ – от реките и валежите, карстовия поток се движи в две посоки: ЮИ към извора "Топлика" и СЗ към извора "Клептуза".

Подземните води не са защитени от пряко замърсяване, засега те са чисти, защото липсват или са малко замърсителите.

В мониторингови пунктове при гр. Велинград (Извор "Клептуза") и гр. Велинград (Извор Пещера "Лепеница") от извършените наблюдения върху химичното състояние не се фиксират концентрации на РС (2016 год.) над стандарт и над ПС и средногодишни концентрации (2016 год.) над стандарт за качество на питейни води (максимална стойност) и над ПС.

Общата оценка определя „добро” химично състояние на ПВТ BG3G00000Pt038 през 2016г.

10. Подземно водно тяло BG3G00000Pt051 / Карстови води - Настан - Триградски басейн/

ПВТ има площ 390,93 км². Водоносния хоризонт е изграден от мрамори, в областта на подхранване - гранити. На места мраморите са покрити от палеогенски грубокъсови наслаги. Покриващите ПВТ пластове в зоната на подхранване са различни типове кафяви и канелени горски почви. Добре окарстени мрамори, в отделни участъци покрити от палеогенски брекчоконгломерати, пясъчници, алевролити, алгилити. В южната част изветерли гранити.

На територията на РИОСВ-Пазарджик се разполага една съвсем малка част от това ПВТ, няма мониторингови пунктове за наблюдение от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води и няма мониторингови пунктове черпещи вода за питейно-битово водоснабдяване.

11. Подземно водно тяло BG3G00000Pt041 /Карстови води - Централно Родопски масив/

ПВТ има площ 552,77 км². Водоносния хоризонт е изграден от мрамори, амфиболити, шисти, калкошисти, гнайси, а покриващите ПВТ пластове в зоната на подхранване – Валунни, пясъци, конгломерати, брекчоконгломерати, пясъчници, варовици, битуминозни шисти, моласови отложения, маломощни въглищни пластове, на места - туфи и туфити. ПВТ се подхранва чрез инфилтрация на валежи там, където мраморите се разкриват на повърхността, от подземния поток в алувиалните отложения (там където алувия заляга върху мраморите).

На територията на РИОСВ-Пазарджик това ПВТ няма мониторингови пунктове за наблюдение от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води и няма мониторингови пунктове черпещи вода за питейно-битово водоснабдяване.

12. Подземно водно тяло BG3G00000Pt044 /Пукнатинни води - Западно- и централнобалкански масив/

ПВТ е разположено в северната и северозападната част на Източнородопски район. ПВТ има площ от 5059,63 км². Водоносния хоризонт е изграден от гранитизирани биотитови и двуслюдени гнайси, мигматити, гранитогнайси, гнайси, амфиболити, силиманитови шисти.

На територията на РИОСВ-Пазарджик това ПВТ няма мониторингови пунктове за наблюдение от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води и няма мониторингови пунктове черпещи вода за питейно-битово водоснабдяване.

13. Подземно водно тяло BG3G00000Pt050 / Пукнатинни води - Централно Родопски комплекс/

ПВТ има площ 1658,61 км². Водоносния хоризонт е изграден от гнайсошисти, гранитизирани биотитови и двуслюдени гнайси, мигматити, шисти, калкошисти, прослойки мрамори.

На територията на РИОСВ-Пазарджик това ПВТ няма мониторингови пунктове за наблюдение от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на

подземните води и няма мониторингови пунктове черпещи вода за питейно-битово водоснабдяване.

14. Подземно водно тяло BG3G00000Pt047 /Пукнатинни води - Западно Родопски комплекс/

ПВТ е разположено в западната част на Източнородопски район, част от Западни Родопи. Това е слабо населен високопланински район. ПВТ има площ 845,27 км². Водоносния хоризонт е изграден от гнайси, лептинити, мрамори, амфиболити, кварцити.

От извършените наблюдения върху химичното състояние през 2016 год. се констатира:

I. Обща оценка на химичното състояние на ПВТ – фиксира се концентрация на РС (2016 год.) над стандарт при показателя желязо - 0,53 mg/l (стандарт – 0,2 mg/l)

II. Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване - не се фиксират средногодишни концентрации (2016 год.) над стандарт за качество на питейни води (максимална стойност) и над ПС.

Общата оценка на химичното състояние на ПВТ BG3G00000Pt047 през 2016г. е „лошо” - показател на замърсяване е желязо.

III. ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА ОТ НАВОДНЕНИЯ

В края на 2016 г. беше завършен и утвърден от Министерски съвет **План за управление на риска от наводнения** (ПУРН) в Източнородопски район 2016-2021 г., разработен в съответствие с изискванията на Директивата за наводненията и Закона за водите. Въз основа на анализ на наличната и на допълнително събрана информация за наводнения беше извършена **Предварителна оценка на риска от наводнения**. За територията на област Пазарджик бяха установени голям брой минали наводнения със значителни неблагоприятни последици за човешкото здраве, стопанската дейност, околната среда (потенциални замърсители и защитени територии) и културното наследство, вследствие на преливане извън бреговете на реките и др. След оценка на последиците и степенуване на риска река Марица и части от реките Тополница, Елшишка, Яденица, Стара река, карлъшка, Чепинска, Луковица, Еленка и Мътница бяха определени като **райони със значителен потенциален риск от наводнения** (РЗПРН). На територията на РИОСВ Пазарджик през 2016 г. не са регистрирани наводнения със значими неблагоприятни последици.

При сценарии с различна вероятност от настъпване за идентифицираните РЗПРН са изготвени **Карти на заплахата от наводнения**, показващи обхвата на залетите територии, и **Карти на риска от наводнения** със засегнатите обекти, инфраструктура и вида на засегнатите територии.

За решаване на установените проблеми и за постигане на поставените в ПУРН на ИБР цели за намаляване на риска от наводнения е изготвена **Програма от мерки**. На територията на РИОСВ Пазарджик са предвидени общо 179 конкретни мерки, сред които са: изграждане на нови и поддържане на съществуващи корекции, диги и др.; изграждане на нови язовири; изграждане на технически съоръжения за борба с ерозията на водосбора-прагове, баражи и др.; почистване на речните легла за осигуряване

преминаването на висока вълна; разширяване на „тесните места” като мостове и др., които водят до подприщване на речния отток, премахване на незаконни постройки, подприщващи съоръжения в речните легла; забрана на голи сечи; залесяване с подходящи дървесни видове; контролирано временно наводняване на селскостопански площи с цел разтоварване на наднормените водни количества и създаване на управляеми полдери и малки буферни басейни в заливни тераси на реките; закриване и рекултивиране на неизползваеми промишлени зони; мониторинг, поддържане в техническа изправност и подсигуряване срещу наводнения на хвостохранилища и др.; недопускане на нови негативни промени в хидрологичните особености на водните тела; поддържане и рехабилитация на съществуващите канализационни мрежи в добро състояние за гр. Пазарджик; мониторинг, поддържане и подсигуряване срещу наводнения на хвостохранилища и др.; почистване и рекултивация на терени, замърсени от минна дейност, въвеждане и изпълнение на изисквания за добро земеделско и екологично състояние на селскостопанските площи;

Разположението на предвидените мерки е представено на приложената към доклада карта.

ПУРН и Програмата от мерки са публикувани на сайта на БД ИБР в секция ПУРН на следния адрес: http://earbd.org/indexdetails.php?menu_id=611

За проекта на ПУРН в съответствие с изискванията на ЗООС и Наредбите за ЕО и ОС са изготвени **Екологична оценка и Оценка за съвместимост**. Проектът на ПУРН е съгласуван от МОСВ със Становище по ЕО №9-4/2016 г., като са предвидени **Мерки за наблюдение и контрол на въздействието върху околната среда и човешкото здраве при прилагането на ПУРН за периода 2016-2021 г.** РИОСВ заедно с ИАОС и БД ИБР е идентифицирана като отговорен орган за ежегодно изпълнение на мярка Провеждане на мониторинг на биологични и физико-химични показатели за качество, определящи екологичното състояние на водите във водните тела, засегнати от дейности по изпълнение на мерки от ПУРН. Индикаторите включват биологични, хидроморфологични и физикохимични елементи за качество и установени отрицателни въздействия върху околната среда и/или човешкото здраве в резултат на прилагане на мерки от ПУРН.

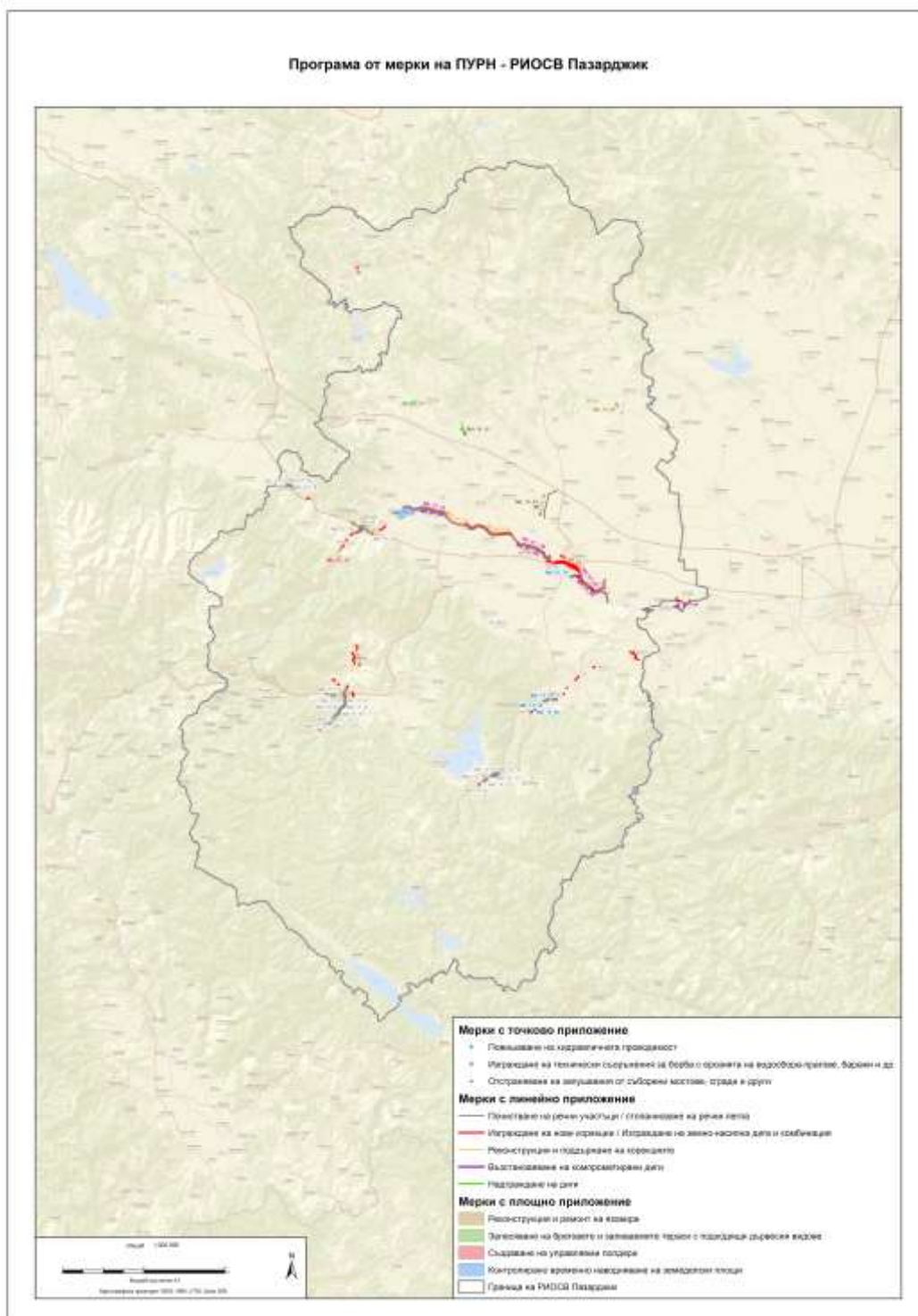
Предвидени са също и **Мерки и условия за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия при изпълнението на ПУРН**, които включват:

- Съобразяване на дейностите с режимите на защитените зони и на защитените територии;
- Изготвяне на ОВОС/ЕО за инвестиционни предложения;
- Разработване и прилагане на програма на мониторинг на качеството на водата от засегнати след наводнения водоземни съоръжения за ПБВ
- Забрана върху ползването на водите за питейно-битови цели при констатирано замърсяване на добиваната вода вследствие на наводнение;
- Съгласуване при актуализиране на докладите на ПСНRP и на ПСВRP за политиката за предотвратяване на големи аварии и докладите за безопасност; в аварийните планове на ПСВRP в РЗПРН да се взема предвид уязвимостта от

наводнения и да се предвидят мерки за намаляване на евентуалните последици, като се изисква и становище от БД;

- Строителните работи и дейностите по отстранявания на затлачвания на речното корито и почистване на речни участъци и дерета да се извършват за кратък период извън размножителният сезон на животинските видове, които са предмет на опазване;
- При залесяване в защитени зони, да се предвиждат залесителните дейности само с местни видове, вкл. такива, формиращи крайречни местообитания;
- Всички структурни мерки, свързани с изграждане на нови диги и корекции извън населени места, освен при доказана необходимост и липса на алтернативно решение, да се реализират извън границите на защитените зони и след оценка по т. I.A.2.;
- Да не се допуска замърсяването на речните легла със строителни материали и гориво-смазочни материали от строителната техника;
- Всички съпътстващи дейности при прилагане на структурните мерки в защитени зони да бъдат ситуирани при възможност извън природни местообитания или местообитания на видовете, вкл. птици, предмет на опазване в защитените зони;
- С цел недопускане на значително кумулативно отрицателно въздействие всички ППП/ИП, които могат да окажат хидроморфологичен натиск върху повърхностните водни тела в обхвата на РБУ и не са свързани с изпълнение на мерки от ПУРН и ПУРБ, да бъдат консултирани с БД и съобразени с териториалния обхват и период на изпълнение на предвидените в ПУРН мерки, които са приоритетни;
- Изпълнението на мерки за отстраняване на затлачвания на речното корито, да се осъществява само в коритата на реките, при доказана необходимост по надлежния ред, без да се засягат крайречната растителност, да се прилагат извън размножителния период на водозависимите видове;
- На етап идеен проект възложителите да консултират с БД възможността за заместване на инженерно-технически структурни мерки, за които в ДОСВ е идентифициран потенциал за значително засягане на природни местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване в защитените зони, с по-щадящи мерки;
- На етап проектиране при реализация на структурните мерки от ПоМ в защитени зони да се съобразява разпространението на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в защитените зони;
- При контролирано наводняване в 33 BG0000578 „Река Марица“ на площта по мярка МА_07_53 мястото за втока на водите да бъде достатъчно отдалечено от природно местообитание 6220*, така, че да се избегне внезапното заливане с високонапорни води.
- Мерките за създаване на управляеми полдери и малки буферни басейни в заливни тераси на реките и контролирано временно наводняване на селскостопански площи да не се прилага в участъци, където биха засегнали защитени територии и видове;

- При инвестиционни предложения за изграждане на диги и корекции на реки, да се оценява като алтернатива използването на стари речни корита;
- Изготвяне на методика за управление на крайречната горска растителност във връзка с осигуряване на проводимостта на реките, подобряване на свързаността и запазване на крайречните горски местообитания, подобряване на състоянието им и опазване на биологичното разнообразие.

II. АНАЛИЗИ ПО КОМПОНЕНТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

II.3. ЗЕМИ И ПОЧВИ

1. Обобщена информация за поземления фонд на територията на РИОСВ-Пазарджик:

От общата територия на област Пазарджик - 4456917дка. земеделските земи са 1580924 дка., от които обработваемата земя е 1212733 дка. Населените места и урбанизираните територии заемат 121482 дка. Горските площи се простират на територия от 2438893 дка., а заетата от водни течения и водни площи земя е 114750дка. Площта на която се извършва добив и първична преработка на подземни богатства е 174581дка.

По своя характер и тип почвите в област Пазарджик са разнообразни - дълбоки в равнинните и хълмисти области, предимно върху плиоценски и квартернерни наноси. Преобладават алувиалните и алувиално-ливадните почви с преобладаващо лек механичен състав и рохкав строеж, което ги прави подходящи за интензивно и високорентабилно земеделие. Сравнително по-слабо разпространени са ливадните, черноземните, заблатените, ливадно-канелените и др. почви.

2. Замърсяване на почвата с тежки метали и металоиди

За наблюдение и контрол качеството на почвите в област Пазарджик е създадена организация за провеждане на мониторингова дейност - почвен мониторинг I-во ниво. Пунктовете, в които се извършва пробонабирането на почвени проби са 18, определени от Изпълнителната агенция по опазване на околната среда (ИАОС) към МОСВ. Те са разположени по цялата територия на област Пазарджик, в зависимост от източниците на замърсяване на почвите. През 2016г. Регионалната лаборатория в гр. Пазарджик извърши пробонабиране от 6 пункта и изпитване на пробите. Всяка проба се извършва в две дълбочини: от 0-10/10-40 см. за необработваемите и 0-20/20-40 см. за обработваемите почви. Следят се показателите: почвена реакция, специфична електропроводимост, биогенни елементи /общ азот, органично вещество - общ въглерод и органичен въглерод, обемна плътност, както и тежки метали - Pb (H₂O), гранулометричен състав, мед, цинк, олово, кадмий, никел, кобалт, хром, арсен, живак/. Анализът на резултатите показва, че съдържанието на тежки метали в почвата е под максимално допустимите концентрации (МДК), определени с Наредба №3 за допустимо съдържание на вредни вещества в почвата.

Настъпилите структурни промени в икономиката и селското стопанство очертават тенденция за намаляване натоварването на почвите с тежки метали.

3. Нарушаване на земите и почвите от добивната промишленост

През 2016 год. РИОСВ-Пазарджик осъществяваше текущ контрол на минните обекти, които извършват рекултивационни дейности на нарушени терени. Не се констатираха видими нарушения на целостта на рекултивирания терени.

На територията, контролирана от РИОСВ-Пазарджик са разположени две действащи хвостохранилища - „Люляковица“ и „Влайков връх“. През последната година не са констатирани нарушения, свързани с правилната им експлоатация. Ежегодно се извършва мониторинг на закритите и рекултивирани хвостохранилища - „Елшица“ и „Радка“.

4. Замърсяване на почвите с продукти за растителна защита /пестициди/

Един от потенциалните източници за локални почвени замърсявания са складовете за съхранение на негодни за употреба препарати за растителна защита. През 2016г. са проверени всички 13 склада за съхранение на ПРЗ с изтекъл срок на

годност, както и трите площадки, на които са разположени „Б-Б”кубове. За констатирани нарушения, свързани с правилното им съхранение са дадени конкретни предписания, които са изпълнени в указаните срокове.

През 2016г. на територията, контролирана от РИОСВ-Пазарджик не са регистрирани случаи на замърсявания на площи в резултат на употребата на разрешени продукти за растителна защита (ПРЗ).

5. Замърсяване на почвите с устойчиви органични замърсители, включително с нефтопродукти

За извършване на наблюдение и контрол за замърсяване на почвите с устойчиви органични замърсители е изградена мониторингова мрежа към НСМОС. През 2016 г.е извършено пробонабиране от :

- пункт № 119 , с. Кръстава;
- пункт № 120 в с. Света Петка;
- пункт №134 в гр. Сърница;
- пункт №135 в гр. Ракитово;
- пункт № 140 в с. Панагюрски колонии;

Данните от извършените анализи не показват отклонения от нормите. Не са констатирани разливи и замърсяване на площи с нефтопродукти.

6. Ерозия на почвите - Ерозията на почвата е процес на разрушаване, пренасяне и отлагане на почвени частици чрез вятър, дъждовни и поливни води при протичане на естествени и/или антропогенни процеси. Загубата на почвен материал оказва съществено влияние върху функциите на почвата, както в мястото на проявлението на ерозията, така и върху прилежащите територии. Ерозията води до намаляване на дълбочината на коренообитаемия слой, количеството на хранителните елементи и запасите на почвена влага; изчерпване на филтриращия и буферния капацитети на почвата; намаляване на съдържанието на почвено органично вещество; загуба на биоразнообразие; деградация на почвената структура - образуване на почвена кора и разпространение и акумулация на замърсители във водните течения. Природните и стопанските условия на територията на България създават предпоставки за разпространението на водна, ветрова и иригационна ерозия. Наред с природно обусловените фактори, степента на проявление на почвената ерозия зависи и от човешката дейност. Неправилната обработка на почвата, обезлесяването и горските пожари също са съществени фактори, оказващи влияние върху този процес. Провежданите мероприятия за борба с това вредно явление са агротехнически, лесотехнически и хидротехнически.

В РИОСВ-Пазарджик няма информация за значителни ерозионни процеси през 2016г. Оценка на водната и ветрова ерозия за всяка година се извършва чрез математически модел от ИАОС.

7. Засоляване и вкисляване на почвите

Засоляване на почви на територията на РИОСВ-Пазарджик не се наблюдава. Вкисляването на почвите е естествено протичащ процес, чийто интензитет зависи от генетична обусловеност и от антропогенни фактори и се характеризира с понижаване на рН на почвата, поява на обменна киселинност и развитие на алуминиева и/или манганова фитотоксичност, обедняване на почвата с бази, молибденов дефицит, подтисната микробиологична активност и киселинна деструкция на глинестите материали.

Една от основните причини за антропогенно вкисляване на почвите е дългогодишното минерално торене с кисели азотни торове, особено когато е самостоятелно, без съпътстващо фосфорно и калиево торене. Успоредно с процеса на

вкисляване се променя подвижността и достъпността на редица почвени елементи, които оказват пряко и косвено влияние върху системата почва-растение-човек.

По почвен мониторинг II-ро ниво - "Вкисляване" са определени 4 пункта за наблюдение на територията на област Пазарджик - периодичността е една, две, три и четири години. През 2016г. РЛ-Пазарджик взе почвени проби от четирите пункта в гр. Панагюрище, гр. Велинград, с. Юндола и с. Мало Конаре.

Съгласно указанията на ИАОС от 4 точки (Т1 до Т4) са отбрани почвени проби в две дълбочини 0-20 см. и от 20-40 см. Анализират се следните показатели: рН в **КСИ-вредна** киселинност, обменни йони и V%. След анализ на резултатите от изпитването не е констатирано превишаване по показатели спрямо базовите показатели за двата пункта.

8. Нерегламентирано изхвърляне на отпадъци върху почвената повърхност (строителни, битови, промишлени и селскостопански отпадъци)

Информация за налични замърсявания от нерегламентирано изхвърляне на отпадъци и предприети мерки е дадена в Раздел „Отпадъци“.

9. Кратка обобщена оценка за състоянието на почвите на територията на РИОСВ-Пазарджик

Почвите са национално богатство, ограничен, незаменим и практически невъзстановим природен ресурс. Опазването им е приоритет и задължение на държавните и общинските органи, а също и на всеки от нас. Осъществява се посредством прилагане на добри земеделски практики и повишаване информираността на обществото за екологичните и икономически ползи от предприетите мерки за опазване на този компонент на околната среда. Грижата за опазването на земите и почвите е обща отговорност на всички, които живеят на планетата Земя.

След разговори с еколозите на повечето общини на територията на РИОСВ-Пазарджик бяха предприети действия за недопускане на замърсяване на почвите с торов отпад в регулациите на населените места.

Що се касае до опазване на почвите от вредни изменения, следствие от изгаряне на стърнища, масова практика е някои собственици или ползватели на земеделски земи да не спазват забраните, разписани в няколко закона. Изгарянето на стърнища и растителни остатъци води до вредни изменения на почвата. Унищожават се органичните съставки на повърхностния почвен слой, микроорганизмите, които подпомагат естественото почвообразуване, представители на защитени и други биологични видове, техните местообитания и места за размножаване. При изгарянето на стърнища в атмосферата се отделя голямо количество вредни газове, които засилват парниковия ефект и водят до промяна на климата.

РИОСВ-Пазарджик извършва проверки по компетентност съгласно ЗООС, но би следвало да се засили контролът и от страна на кметовете на общините, които също имат задължения да упражняват такъв, съгласно разпоредбите на Закона за опазване на земеделските земи и Закона за почвите. Само с общи усилия и действия на всички компетентни органи ще се постигнат положителни резултати за трайно намаляване и/или предотвратяване на дейностите и процесите, които водят до вредни изменения на почвата. Участието на експерти на РИОСВ-Пазарджик в комисии по чл. 17, ал.1 т.1 от Закона за опазване на земеделските земи (ЗОЗЗ) способства да бъдат превантивно обхванати обектите, за които се налага промяна предназначение на земеделски земи и за които има издадени решения за преценяване необходимостта от ОВОС, ДОВОС или ЕО.

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Резултати: Приоритетите в контролната, превантивна, последваща и мониторингова дейност на РИОСВ–Пазарджик са ориентирани към изпълнение изискванията на нормативната база по околна среда, синхронизирана с изискванията на Европейските директиви в тази област.

Състояние на околната среда - екологични проблеми в региона

Последствията от поэтапното закриване на площадки за добив на подземни богатства е сериозен екологичен проблем на региона. Основните проблеми, породени от добив и първична преработка на подземни богатства и от извършвани геолого-проучвателни дейности и рекултивация на нарушени терени са:

◇ липса на строго регламентиран контрол върху изведените от експлоатация хвостохранилища;

◇ голям брой издадени разрешения за проучване и добив на инертни материали, несъответстващ на потребностите на областта;

Друг, не по-малко сериозен проблем е унищожаването на големи площи плодородна земя за строителство на автоморги, автокъщи, възобновяеми енергийни източници, МВЕЦ, различни складове и др.

Приоритери на контрола :

1. Минимизиране на последствията от поэтапното закриване на площадките за рудодобив.

2. Строг контрол върху изведените от експлоатация хвостохранилища с цел ограничаване на последствията за околната среда от дейностите при добив и първична преработка на подземни богатства.

II.4. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И БИОРАЗНООБРАЗИЕ

1. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ

1.1. РЕЗЕРВАТИ

РЕЗЕРВАТ "КУПЕНА"

Резерват „Купена” е обявен със Заповед № 2969/24.11.1961г. на Главно управление на горите при Министерски съвет. Създаден за запазване на природен ландшафт, с разнообразен релеф, изложение, геологически строеж, флора и извънредно красив пейзаж. Тук са запазени вековни смърчово – белборови, белборови и букови гори. Намира се на територията на община Пещера и община Брацигово. Обхваща територии с надморска височина от 600 до 1400 м.

Резерватът попада в защитена зона BG 0001030 „Родопи – Западни” по Директивата за местообитанията и в защитена зона BG 0002063 „Западни Родопи” по Директивата за птиците.

За управлението на защитената територия е

разработен План за управление. Предназначението на този документ има две основни насоки:

- управление с цел опазване;
- систематизиране и анализ на състоянието на биоразнообразието.

През резерват „Купена” преминава пътека за посетители, обявена със Заповед № РД-927/07.09.2004 г. на МОСВ, като маршрута е указан на монтирани указателни табели в изходни точки. Дължината на пътеката е 12 850 m, като необходимото време за преминаване е 4.5 часа, маркирана и в добро състояние.

Резерватът се характеризира с голяма площ и обхваща разнообразие от биотопи. По-голяма част от територията на резервата е обхваната от горски екосистеми, но в него се развиват и тревни екосистеми. Особено интересни са торфищните екосистеми, които имат ограничено присъствие, но са специфичен елемент за резервата. Скалните биотопи са също част от разнообразието на тази територия. Растителната покривка на резервата е разнообразна и съдържа широколистни листопадни гори от бук, габър и дъб, смесени широколистни и иглолистни гори, както и иглолистни гори с доминиране на смърч и бял бор. Дъбови гори се развиват в по-ниските части на склоновете. Те са най-богати на видово разнообразие. Смесените гори от обикновен габър и обикновен горун се развиват при надморски височини до около 600 m. В състава на дървесния етаж се срещат също така клен (*Acer campestre*), планински ясен (*Fraxinus excelsior*), дребнолистна липа (*Tilia cordata*). Почти цялата площ на резервата (97.4%) е залесена.

На територията на резервата се срещат 12 вида земноводни и влечуги, като интерес представляват установените находища на алпийския тритон (*Ichthyosaura alpestris*). Орнитофауната е представена от 69 вида птици, сред които белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*), сокол скитник (*Falco peregrinus*), обикновена ветрушка (*Falco tinnunculus*), черен кълвач (*Dryocopus martius*), голям пъстър кълвач (*Dendrocopos major*), зелен кълвач (*Picus viridis*). Важно откритие е и установяването на два редки вида мухоловки на територията на резервата – полубеловратата мухоловка (*Ficedula semitorquata*) и червеногушата мухоловка (*Ficedula parva*). Установени са 15 вида прилепи и 41 вида други бозайници.

Резерватът е изключителна държавна собственост и се охранява от Регионална инспекция по околната среда и водите – Пазарджик.

На територията на резервата са забранени всякакви дейности, с изключение на преминаването на хора по маркираните пътеки.

РЕЗЕРВАТ "МАНТАРИЦА"

Резерват „Мантарица” е обявен със Заповед № 960/08.06.1968 г. на Министерство на горите и горската промишленост. Създаден за запазване на местообитанията на глухари и девствения характер на иглолистните гори. Намира се на територията на община Ракитово. Обхваща територии с надморска височина между 1200 и 1900 м.

Резерватът попада в защитена зона BG 0001030 „Родопи – Западни” по Директивата за местообитанията и в защитена зона BG 0002063 „Западни Родопи” по Директивата за птиците.

За управлението на защитената територия е разработен План за управление, след изпълнението на проект № DIR 5113325-16-114, одобрен за финансиране по приоритетна ос 3, процедура BG 161PO005/11/3/3.2/05/26 „Изпълнение на дейности по устойчиво управление на резервати „Купена”, „Мантарица”, „Беглика” и „Дупката” по Оперативна програма „Околна среда 2007 – 2013 г.“

През резерват „Мантарица” преминава пътека за посетители, обявена със Заповед № РД-926/07.09.2004 г. на МОСВ, като маршрута е указан на монтирани указателни табели в изходни точки. Дължината ѝ е 3070 m, като необходимото време за преминаване е 1.5 часа, маркирана и е в добро състояние.

Растителната покривка на резервата се състои основно от съобщества на смърч, ела и бук. Основната площ на резервата е заета от съобществата на смърча (*Picea abies*) – иглолистни гори с континентално и бореално разпространение. В ниските части на резервата са разпространени съобщества доминирани от обикновен бук.

Лихенизираните гъби в резервата наброяват 47 вида, заедно с брадатия лишей (*Usnea filipendula*) и белодробният лишей (*Lobaria pulmonaria*).

Мъховата флора е представена от 37 вида. Наличието на гниеща дървесина в резервата благоприятства разпространението на *Vuxbaumia virids* – вид от Приложение II на Директивата за местообитанията. Други видове с консервационно значение, установени тук са *Ulota crispa* – „Застрашен“ и *Neckera pennata* – „Уязвим”. Два вида растящи по стъблата на стари букови дървета, включени в Червения списък на мъховете в България и в Червената книга на мъховете в Европа.

Ichthyosaura alpestris

На територията на резервата се срещат 12 вида земноводни и влечуги, като интерес представляват установените находища на алпийския тритон (*Ichthyosaura alpestris*) – вид от Червената книга на Република България с категория „Уязвим“. Орнитофауната е представена от 52 вида птици, сред които пернатокрака кукумявка (*Aegolius funereus*), трипръст кълвач (*Picoides tridactylus*), черен кълвач (*Dryocopus martius*).

Установени са 6 вида прилепи, 33 вида други бозайници, сред които вълк (*Canis lupus*), кафява мечка (*Ursus arctos*), златка (*Martes martes*) и дива котка (*Felis silvestris*).

Резерват “Мантарица” е биосферен резерват – обявен по програмата “Човек и биосфера” на ЮНЕСКО.

Резерватът е изключителна държавна собственост и се охранява от Регионална инспекция по околната среда и водите – Пазарджик.

На територията на резервата са забранени всякакви дейности, с изключение на преминаването на хора по маркираните пътеки.

РЕЗЕРВАТ „ДУПКАТА”

Резерват „Дупката” е обявен с Постановление № 14827/29.06.1951 г. на Министерски съвет. Създаден за запазване на иглолистните насаждения. Намира се на територията на община Батак. Обхваща територии с надморска височина между 600 и 1300 м.

Резерватът попада в защитена зона BG 0001030 „Родопи – Западни” по Директивата за местообитанията и в защитена зона BG 0002063 „Западни Родопи” по Директивата за птиците.

За управлението на защитената територия е разработен План за управление. проект № DIR 5113325-16-114, одобрен за финансиране по приоритетна ос 3, процедура BG 161PO005/11/3/3.2/05/26 „Изпълнение на дейности по устойчиво управление на резервати „Купена”, „Мантарица”, „Беглика” и „Дупката” по Оперативна програма „Околна среда 2007 – 2013 г.“.

През резерват „Дупката” преминава пътека за посетители, обявена със Заповед № РД-905/30.08.2004 г. на МОСВ, като маршрута е указан на монтирани указателни табели в изходни точки. Дължината ѝ е 1700 m, като необходимото време за преминаване е 40 минути, маркирана и в добро състояние.

Естествените насаждения са съставени от бял бор, смърч, ела и участие на широколистни до 5/10 от състава. Широколистните високоствъблени гори от своя страна заемат 279.9 ha. Насажденията са чисти и смесени трепетликови, букови, зимендъбови, както и такива без вид с водещо участие.

В резултат на теренните изследвания в резерват „Дупката” са регистрирани 50 вида лихенизирани гъби – над 10% от познатите до момента лихенизирани гъби в Родопите.

Макромицетите са 45 вида, като сред тях са и такива с консервационно значение като *Agaricus macrocarpus* – едроплодна печурка, *Auriscalpum vulgare* – обикновен аурискарпиум и *Macrotuophula fistulosa* – тръбовидна макротифула.

В резервата са установени 23 вида мъхове, принадлежащи към 2 отдела, 3 класа и 16 семейства. Консервационно значим вид е *Vuxbaumia viridis* – включен в Приложение II на Директивата за местообитанията и в ЗБР.

Lathraea rhodopea

Висшите растения са 103 вида и подвида, сред които има български и балкански ендемити, редки и застрашени видове. За резерват „Дупката” с най-висок консервационен приоритет е родопската горска майка (*Lathraea rhodopea*).

Фауната на резервата включва представители на 12 вида земноводни и влечуги, 45 вида птици, сред които с консервационен статус са голям ястреб (*Accipiter gentilis*), сокол скитник (*Falco peregrinus*), глухар (*Tetrao urogallus*), гълъб хралупар (*Columba oenas*), малка (врабчова) кукумявка (*Glaucidium passerinum*), трипръст кълвач (*Picoides tridactylus*), черен кълвач (*Dryocopus martius*).

Установени са 40 вида бозайници, от които 6 вида прилепи.

Резерват “Дупката” е биосферен резерват – обявен по програмата “Човек и биосфера” на ЮНЕСКО.

Резерватът е изключителна държавна собственост и се охранява от Регионална инспекция по околната среда и водите – Пазарджик.

На територията на резервата са забранени всякакви дейности, с изключение на преминаването на хора по маркираните пътеки.

РЕЗЕРВАТ „БЕГЛИКА”

Създаден за опазване на образци от първични смърчови екосистеми, редки и застрашени животински и растителни видове и район на флористично формообразуване. Намира се на територията на община Батак. Обхваща територии с надморска височина между 1600 до 1900 м.

Резерватът попада в защитена зона BG 0001030 „Родопи – Западни” по Директивата за местообитанията и в защитена зона BG 0002063 „Западни Родопи” по Директивата за птиците.

Резерват „Беглика” е обявен със Заповед № 751/11.05.1960 г. на Главно управление на горите при Министерски съвет. Промените в площта са осъществени със следните нормативни документи:

- заповед № 482/1992 г. на Министъра на околната среда и водите увеличава площта на резервата с 1032.6 ha с цел да се опазят образци от първични смърчови екосистеми, редки и застрашени животински и растителни видове и район на флористично формообразуване ;
- заповед № РД-138/2013 г., като площта е актуализирана на 1461.34 ha във връзка с извършени по-точни замервания;

- заповед №760/1986 г. на Комитета за опазване на природната среда обявява буферна зона около резерват „Беглика“;
- заповед №РД-138/2013 г. актуализира площта на резервата, която понастоящем е 1461.34 ha.

–
За управлението на защитената територия е разработен План за управление, в резултат на проект № DIR 5113325-16-114, одобрен за финансиране по приоритетна ос 3, процедура BG 161PO005/11/3/3.2/05/26 „Изпълнение на дейности по устойчиво управление на резервати „Купена“, „Мантарица“, „Беглика“ и „Дупката“ по Оперативна програма „Околна среда 2007 – 2013 г.“

През резерват „Беглика“ преминава пътека, обявена със заповед № РД-904/30.08.2004 г. на МОСВ, като маршрута е указан на монтирани указателни табели в изходни точки. Дължината ѝ е 1590 m, като необходимото време за преминаване е 40 минути, маркирана и е в добро общо състояние.

Иглолистните гори заемат площ 1 422.9 ha, съставени предимно от смърч, чиято средната възраст на насажденията е 137 години.

Лихенизираните гъби в резервата наброяват 31 вида, макромицетите – 101 вида, а мъховата флора е представена от 41 вида, сред които един вид е от Приложение II на Директивата за местообитанията – *Vexbaumia viridis*.

Установено разпространението на 237 вида и подвида висши (спорови (без мъхове) и семенни) растения. Това разнообразие представлява 23% от висшата флора на Баташка планина, сред които ендемични, застрашени и защитени растения. За резерват „Беглика“ с най-висок консервационен приоритет е алпийското сграбиче – *Astragalus alopercurus*.

Фауната на резервата включва 88 представители на безгръбначните животни, 7 вида риби, 8 вида земноводни и влечуги, сред които алпийски тритон (*Ichthyosaura alpestris*), 96 вида птици, сред които 7 вида попадат в Приложение II на ЗБР, а 45 в приложение III.

Dryomys nitedula

Установени са 5 вида прилепи, 25 вида дребни и 17 вида едри бозайници.

Резерватът е изключителна държавна собственост и се охранява от Регионална инспекция по околната среда и водите – Пазарджик.

На територията на резервата са забранени всякакви дейности, с изключение на преминаването на хора по маркираните пътеки.

1.2 ЗАЩИТЕНИ МЕСТНОСТИ

Защитена местност (ЗМ) „Атолука”

Защитена местност „Атолука” е обявена със заповед № 1900/05.08.1969 г. на МГГП и разширена със заповед № 10/09.01.1985 г. на КОПС. Площта на ЗМ е 318.2 ха. Цел на обявяване: опазване на вековна иглолистна гора от бял бор и смърч. Намира се в землището на с. Равногор, община Брацигово. Стопанисва се и се охранява от ДГС „Пещера” под контрола на РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Арамлиец”

Защитената територия е обявена за историческо място със заповед № 2419/26.09.1969 г. на МГГП и прекатегоризирана в защитена местност със заповед № РД-411/03.04.2003 г. на МОСВ. Площта е 140.8 ха. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт. Намира се в с. Поибрене, община Панагюрище, област Пазарджик. Другата и част попада в област София. Контрол върху режима на ЗМ упражнява РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Арап чал”

Местността е обявена със Заповед №196/19.03.1981 г. на КОПС., с площта 220.8 ха. Цел на обявяване: опазване на застрашени видове - глухар и лещарка. Намира се в землището на с. Света Петка, община Велинград. Стопанисва се и се охранява от ДЛС „Алабак” под контрола на РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Баташки снежник”

Защитената територия е обявена със Заповед № 3700/29.12.1972 г. на МГОПС, с площ 1063,0 ха. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на гр. Батак, община Батак. Стопанисва се и охранява от ДГС „Батак” под контрола на РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Батлъбоаз”

Обявена е със заповед № 449/25.04.1984 г. на КОПС при МС и има план за управление, утвърден със заповед № РД-157/06.03.2009 г. на МОСВ. Площта е 154.0 ха. Цел на обявяване: опазване на красива местност. Намира се в гр. Батак, общ. Батак, обл. Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Билъв рът”

Обявена е със заповед № 913/8.04.1972 г. на МГОПС, като историческо място с цел опазване на характерен ландшафт, което със заповед № РД-406/ 03.04.2003 г. е прекатегоризирано в защитена местност. Площта е 89.7 ха. Намира се в землището на с. Церово, община Лесичово. Контрол върху режима на ЗМ упражнява РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Бич”

Местността е обявена със заповед № 2194/12.12.1968 г. на МГГП, като историческо място и прекатегоризирана в ЗМ със заповед №.РД-416/03.04.2003 г. на МОСВ, с площ на 1.8 ха. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището

на гр. Панагюрище, община Панагюрище. Контрол върху режима на ЗМ упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Бялата скала”

Защитената територия е обявена със Заповед № 2194/12.12.1968 г. на МГГП, като историческо място с цел опазване на характерен ландшафт и прекатегоризирана със Заповед № РД-412/03.04.2003 г. на МОСВ в защитена местност. Площта на местността е 86,6 ха. Намира се в землището на гр. Велинград, община Велинград. Контрол върху режима на ЗМ се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Валявиците”

Местността е обявена със Заповед № 760/10.08.1986 г. на КОПС при МС с площ 73.0 ха. Цел на обявяване: запазване на естествени съобщества на ела и смърч. Намира се в землището на с. Пашови, община Велинград. ЗМ се стопанисва и охранява от ДГС „Белово” под контрола на РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Венеца”

ЗМ „Венеца” е обявена със Заповед № 183/06.02.1968 г. на МГГП, като историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-419/03.04.2003 г. на МОСВ, с обща площ 100.5 ха. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на гр. Панагюрище, община Панагюрище. ЗМ се стопанисва и охранява от ДГС „Панагюрище” под контрола на РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Винище”

Обявена за защитена територия със Заповед № 357/09.02.1973 г. на МГОПС като историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-394 /03.04.2003 г. на МОСВ, с обща площ от 148.1 ха. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на с. Равногор, община Брацигово. Контрол върху режима на ЗМ упражнява РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Воденичарска кория”

Обявена със Заповед № 913/08.04.1972 г. на МГОПС като историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-407/03.04.2003 г. на МОСВ. Площта е 2.2 ха. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт и местообитание на защитени видове птици. Намира се в землището на с. Сбор, община Пазарджик. Контрол върху режима на ЗМ упражнява РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Друма”

Обявена със Заповед № 2122/21.01.1964 г. на КГГП при МС като историческа място, и разширена със заповед № 776/29.03.1972 г. на МГОПС, прекатегоризирана в защитена местност със заповед № РД-424/03.04.2003 г. на МОСВ, с площ от 8.0 ха. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на гр. Батак, община Батак. Контрол върху режима на ЗМ упражнява РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Душков пчелин”

Историческото място е обявено със Заповед № 183/06.02.1968 г. на МГГП, но в последствие прекатегоризирано със Заповед № РД-418/03.04.2003 г. на МОСВ, с площ от 7.4 ха. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт и местообитания на защитени видове птици. Намира се в землището на гр. Панагюрище, община

Панагюрище. ЗМ се стопанисва и охранява от ДГС „Панагюрище” под контрола на РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Дъбравата”

Обявена за защитена местност със Заповед № 3962/20.12.1973 г. на МГОПС като историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-391/03.04.2003 г. на МОСВ, с площ от 12.0 ха. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на с. Лесичово, община Лесичово. ЗМ се стопанисва и охранява от ДГС Пазарджик под контрола на РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Езерото”

Защитена територия е обявена със Заповед № 913 /08.04.1972 г. на МГОПС за историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-403/ 03.04.2003 г. на МОСВ, с площ от 5.8 ха и попада в землищата на с. Семчиново и с. Симеоновец, община Септември. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт. Контрол върху режима на ЗМ упражнява РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Златин дол”

ЗМ е обявена със заповед № 913/8.04.1972 г. на МГОПС като историческо място и прекатегоризирана в защитена местност със заповед № РД 409/03.04.2003 г. на МОСВ с площ от 8.3 ха. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на с. Семчиново, община Септември. Контрол върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Йорданови поляни”

Защитената територия е обявена със Заповед № 913/ 08.04.1972 г. на МГОПС като историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-405/ 03.04.2003 г. на МОСВ, с площ от 71.9 ха. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт. Намира се в землищата на с. Боримечково и с. Лесичово, община Лесичово. Контрол върху режима на ЗМ се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Кавал тепе”

Обявена със заповед № 449/25.04.1984 г. на КОПС при МС и действащ план за управление със заповед № РД-165-09.03.2009 г. на МОСВ. Площта на местността е 83.0 ха. Цел: опазване на красива местност за отдих и туризъм. Попада в землището на гр. Батак, община Батак. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Широка поляна” под контрола на РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Калпазанов гроб”

ЗМ е обявена със Заповед № 2194/12.12.1968 г. на МГГП като историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-413/03.04.2003 г. на МОСВ. Общата площ е 16.2 ха и се намира в землището на гр. Велинград, община Велинград. Контрол върху режима на ЗМ упражнява РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Балабанлии”

Местността е обявена със Заповед № 3962/20.12.1973 г. на МГОПС и прекатегоризирана със Заповед № РД-391 /03.04.2003 г. на МОСВ. Площта е 123.5 ха. Попада в землището на с. Фотиново, общ. Батак. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Борово” под контрола на РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Кемера”

Обявена със Заповед № 3899/15.09.1975 г. на МГОПС и разширена със заповед № РД-587/08.06.1983 г. на КОПС с площ 102.9 ха. Цел: опазване на характерен ландшафт. Попада в землищата на с. Фотиново и гр. Батак общ.Батак. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Борово” под контрола на РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Клептуза”

Защитената територия е обявена със Заповед № 407/09.02.1966 г. на МГПП, с цел: опазване на характерен ландшафт. Има площ от 412.0 ха. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Ракитово” под контрола на РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Конското дере”

Обявена със Заповед № 2194/12.12.1968 г. на МГПП за историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-415/03.04.2003 г. на МОСВ. ЗМ има площ от 8.8 ха и се намира в землището на гр. Панагюрище. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт. Контрол върху режима на ЗМ се упражнява РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Коритата”

ЗМ „Коритата” е обявена със Заповед № 913/08.04.1972 г. на МГОПС и прекатегоризирана със Заповед № РД-410 / 03.04.2003 г. на МОСВ. Площта е 10.9 ха и се намира в землището на с. Варвара, община Септември. Цел на обявяване: опазване на характерен ландшафт. Контрол върху режима се упражнява РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Корията ”

Обявена със заповед № 2122/21.01.1964 г.на КГПП при МС и разширена със заповед № 776/29.03.1972 г. на МГОПС , прекатегоризирана в защитена местност със заповед № .РД-430/03.04.2003 г. на МОСВ. Цел: опазване на характерен ландшафт.Намира се в землището на гр.Батак, община Батак, с обща площ от 8.0 ха. Контрол върху режима на ЗМ упражнява РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Корията ”

Защитената територия е обявена със Заповед № 357/09.02.1973 г. на МГОПС като историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-393 /03.04.2003 г. на МОСВ в защитена местност. Целта на обявяването и е опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на с. Равногор, община Брацигово, с обща площ от 27.4ха. Контрол върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Кървав чучур”

Защитената местност е обявена със Заповед № 913/ 08.04.1972 г. на МГОПС, като историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-398 /03.04.2003 г. на МОСВ в защитена местност. Цел на обявяването е опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на гр. Батак, община Батак, обща площ от 3.0 ха. Контрол върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Лонгурлии”

Обявена със Заповед № 3718/28.08.1975 г. на МГОПС, като историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД – 379/03.04.2003 г. на МОСВ в ЗМ. Площта от 4.1 ха. Целта на обявяването и е опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището

на гр. Батак, община Батак. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Широка поляна”. Контрол върху режима упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Манзул”

Защитената територия е обявена със Заповед № РД-1120/02.07.1968 г. на МГГП, като историческо място и прекатегоризирана в защитена местност със заповед № РД-382/03.04.2003 г. на МОСВ. Целта е за опазване на вековна букова гора и характерен ландшафт. Площта на ЗМ е 36.6 ха. Намира се в землището на гр. Панагюрище, община Панагюрище. Стопанисва се и се охранява от ДГС „Панагюрище. Контрол върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Марина”

Обявена за опазване на вековни дървета от зимен дъб и характерен ландшафт със Заповед № 425/18.05.1987 г. на КОПС при МС и прекатегоризирана в защитена местност със заповед № РД-342/31.03.2003 г. на МОСВ. Има площ от 1.5 ха и се намира в землището на с. Варвара, община Септември. ЗМ се стопанисва и охранява от ДГС „Пазарджик”. Контрол върху режима упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Маришко подрумче”

Обявена със заповед № РД-141/19.02.2013 г. на МОСВ, с обща площ 46.47 ха. Намира се в с. Дъбравите, общ. Белово. Целта на обявяването и е опазване на критично застрашения вид и неговото местообитание.

Защитена местност (ЗМ) ”Меандри на р. Рибна”

ЗМ е обявена със Заповед № 420 /14.11.1995 г. на МОСВ за опазване на естествения ландшафт и уникалните местообитания в местността Кара тепе. Има площ от 24.5 ха и се намира в землището на с. Кръстава, община Велинград. ЗМ се стопанисва и охранява от ДГС „Чехльово”. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Милеви скали”

Обявена със Заповед № 913/08.04.1972 г. на МГОПС за историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-404 /03.04.2003 г. на МОСВ. Целта на обявяването е за опазване на характерен ландшафт. Има площ от 115.1 ха и се намира в землищата на с. Драгиново, община Велинград и с. Семчиново и с. Симеоновец, община Септември. Контрол върху режима упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Мирчовица”

Местността е обявена със заповед № 2122/21.01.1964 г. на КГГП при МС и разширена със заповед № 776/29.03.1972 г. на МГОПС е обявена като историческо място и после е прекатегоризирана със заповед № РД-420/03.04.2003 г. на МОСВ в защитена местност. Цел опазване на характерен ландшафт. Има площ от 10.0 ха и се намира в землището на гр. Батак, община Батак. Контрол върху режима упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Находище на атинска мерендера”

Обявена със заповед № РД-936/20.12.2011 г. на МОСВ, с площ 37.48 ха. Намира се в с. Исперихово, общ. Брацигово. Целта е опазване на растителен вид атинска мерендера (*Merendera attica*) и неговото местообитание.

Защитена местност (ЗМ) „Находище на стояново лютиче”

Обявена със заповед №.РД-935/20.12.2011 г. на МОСВ, с площ 11.84 ха. Намира се в с. Равногор, общ.Брацигово. Целта е опазване на растителен вид стояново лютиче (*Ranunculus stojanovii*) и неговото местообитание.

Защитена местност (ЗМ) „Немска Жълтуга”

Обявена със заповед №.РД-183/06.03.2014 г. на МОСВ, с площ 1.67 ха. Намира се в гр. Батак, общ.Батак. Целта е опазване на растителен вид – Немска жълтуга (*Genista germanica*), и неговото местообитание.

Защитена местност (ЗМ) „Несторови поляни”

Обявена със Заповед № 913/ 08.04.1972 г. на МГОПС и прекатегоризирана със Заповед № РД-401 /03.04.2003 г. на МОСВ с цел: опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на гр.Батак, община Батак и има площ от 5.0 ха. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Новаковец и Бенковска поляна”

Местността е обявена със Заповед № 913 /08.04.1972 г. на МГОПС, като историческо място и след това прекатегоризирана със Заповед № РД-421/03.04.2003 г. на МОСВ в ЗМ, с цел: опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на с.Церово, община Лесичово и има площ от 29.8 ха. Контрол върху режима упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Оборище”

Обявена като историческо място с постановление № 1171/24.09.1951 г. на Министерски съвет, разширена със заповед № 256/25.02.1969 г. на МГП и прекатегоризирана в защитена местност със заповед № РД-422/03.04.2003 г на МОСВ. Цел: опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на с.Оборище, община Панагюрище и има площ от 203.8 ха. Контрол върху режима упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Огняново – Синитевски рид”

Обявена със заповед № РД—374/05.05.1982 г. на КОПС при МС, прекатегоризирана в защитена местност със заповед № РД-384/03.04.2003 г. на МОСВ, промяна в режима на дейностите със заповед №.РД-408/07.07.2008 г. на МОСВ, промяна в площта - актуализация със заповед № РД-408/07.07.2008 г. на МОСВ. Площта е 140 ха. Намира се в землищата на с.Синитово и с.Огняново, община Пазарджик. Обявена със следната цел:

- опазване на полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) и псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас *Thero-Brachypodietea*;

- опазване на защитени, редки и застрашени растителни видове, като: текирска мишорка (*Gypsophila tekirae*), игликоцветна айважива (*Alkanna primuliflora*), стрибърнова айважива (*Alkanna stribrnyi*), борзеанов игловръх (*Alyssum borzaeanum*) и др.

- опазване на защитени, редки и застрашени животински видове : жаба дървесница (*Hyla arborea*), турска боа (*Eryx jaculus*), малък ястреб (*Accipiter nisus*), голям ястреб (*Accipiter gentiles*), орел-защитена местността (*Circaetus gallicus*), малък орел (*Hieraetus pennatus*), и др. Контрол върху режима на ЗМ упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Патъова кория”

Обявена със заповед № РД-1120/02.07.1968 г. на МГПП в историческо място и прекатегоризирана в защитена местност със заповед № РД-383/03.04.2003 г. на МОСВ. Цел опазване на вековна дъбова гора и характерен ландшафт. Общата площ на местността е 81.2 ха и се намира в землището на с. Оборище, община Панагюрище. ЗМ се стопанисва и охранява от ДГС „Панагюрище”. Контрол върху режима упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) „Пашино бърдо”

Обявена със заповед № 357/09.02.1973 г. на МГОПС в историческо място за опазване на 7.0 дка гора в землището на община Ракитово, в последствие прекатегоризирана в защитена местност със заповед № РД-392/03.04.2003 г. на МОСВ.

Защитена местност (ЗМ) „Петрово бърдо”

Обявена със заповед № 913/8.04.1972 г. на МГОПС като историческо място и прекатегоризирана в защитена местност със заповед № РД-396/03.04.2003 г. на МОСВ. Площта е 93.5 ха, намира се в общ. Батак. Целта е опазване на характерен ландшафт.

Защитена местност (ЗМ) ”Порт Артур”

ЗМ е обявена със Заповед № 3813/12.12.1974 г. на МГОПС като историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-378/03.04.2003 г. на МОСВ. Има площ от 15.3 ха, намира се в землището на община Велинград. Обявена е с цел: опазване на характерен ландшафт. ЗМ се стопанисва и охранява от ДГС „Чехльово”. Контрол върху режима упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Пясъка”

Обявена със Заповед № 3962/20.12.1973 г. на МГОПС като историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-388 /03.04.2003 г. на МОСВ в защитена местност с цел – опазване на характерен ландшафт. Има площ от 4.8 ха и се намира в землището на с.Фотиново, община Батак. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Борово”. Контрол върху режима упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Ровно”

Защитената територия е обявена със Заповед № 357 /09.02.1973г. на МГОПС като историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-395/03.04.2003 г. на МОСВ с цел – опазване на характерен ландшафт. Има площ от 47.7 ха и се намира в землището на гр.Батак, община Батак. Контрол върху режима упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Рогачица”

Обявена с цел опазване на елово-смърчова гора, съгласно Заповед № 21/ 08.01.1981 г. на КОПС при МС. Има площ от 126.9 ха и се намира в землището на община Велинград. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Алабак”. Контрол върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Самодивска поляна”

Обявена със заповед № 449/ 25.04.1984 г. на КОПС при МС с план за управление влязъл в сила със заповед № РД-157-06.03.2009 г. на МОСВ. ЗМ има площ от 132.6 ха

и се намира в землището на гр. Батак, община Батак. Цел - опазване на красива местност за отдих и туризъм. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Беглика”. Контрол върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Сачан дере”

Защитената територия е обявена със Заповед № 3962/20.12.1973 г. на МГОПС като историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-389/03.04.2003 г. на МОСВ в защитена територия, с цел – опазване на характерен ландшафт. Има площ от 14.2 ха и се намира в землището на с.Фотиново, община Батак. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Борово”, но контролът върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Свети Георги”

Обявена с цел опазване на естествено находище на блатно кокиче, съгласно Заповед № 202 /11.03.1987 г. на КОПС при МС. Има площ от 5.7 ха и се намира в землището на с.Варвара, община Септември. ЗМ се стопанисва и охранява от ДГС „Пазарджик”, но контрола върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Сивата грамада”

Защитената територия е обявена със Заповед № 183/06.02.1968 г. на МГГП като историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-417/03.04.2003 г. на МОСВ в защитена местност, с цел – опазване на характерен ландшафт. С площ от 16.5 ха., намира се в землището на гр.Панагюрище, община Панагюрище. ЗМ се стопанисва и охранява от ДГС „Панагюрще”. Контролът върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Слънчева поляна”

Обявена за опазване на красива местност за отдих и туризъм, съгласно заповед № 449/25.04.1984 г. на КОПС при МС и план за управление заповед № РД-165-09.03.2009 г. на МОСВ. Има площ от 69.3 ха, намира се в землището гр.Батак, община Батак. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Широка поляна”. Контрол върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Студената чучурка”

Обявена за опазване на красива местност за отдих и туризъм, съгласно Заповед № 449 /25.04.1984 г. на КОПС при МС и план за управление със Заповед № - 165/09.03.2009 г. на МОСВ. Има площ от 73.1 ха и се намира в землището гр.Батак, община Батак. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Широка поляна”. Контролът върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Суватя”

Защитената територия е обявена със Заповед № 913/08.04.1972 г. на МГОПС като историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-400 /03.04.2003 г. на МОСВ в защитена територия, с цел – опазване на характерен ландшафт. Има площ от 5.0 ха., намира се в землището на гр.Батак, община Батак. Контролът върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Суша лъка”

Защитената територия е обявена със Заповед №3813/12.12.1974г. на МГОПС и прекатегоризирана със Заповед № РД-377/ 03.04.2003 г. на МОСВ с цел – опазване на характерен ландшафт. Има площ от 5.8 ха и се намира в землището на Велинград, община Велинград. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Чехлъво”. Контролът върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Суха лъка (Клетва бивак)”

Защитената територия е обявена с цел – опазване на характерен ландшафт в историческо място, съгласно заповед № РД-1187/19.04.1976 г. на МГОПС и прекатегоризирана в защитена местност със заповед № РД-385/03.04.2003 г. на МОСВ. Има площ от 3.2 ха и се намира в землището на Велинград, община Велинград. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Чехлъво”. Контролът върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Тодин гроб”

Защитената територия е обявена със Заповед №913/08.04.1972 г. на МГОПС като историческо място и прекатегоризирана в защитена местност със Заповед № РД-402/03.04.2003 г. на МОСВ, с цел – опазване на характерен ландшафт. Има площ от 5.0 ха и се намира в землището на гр. Батак, община Батак. Контролът върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Тошков чарк”

Обявена за опазване на красива местност, съгласно Заповед № 449 /25.04.1984 г. на КОПС при МС. Има площ от 57.4 ха и се намира в землището гр. Батак, община Батак. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Родопи”. Контролът върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Тъмра”

Защитената територия е обявена със Заповед № 3751/30.11.1973 г. на МГОПС. Намалена е територията и със заповед № 530/ 07.07.1992 г. на КОПС при МС за разширяване на резерват Купена. Площта е 604.1 ха. Обявена е с цел - опазване на характерен ландшафт, скални образувания, стари римски пътища, мостове и развалини от крепостни стени. Попада в землището на с.Розово, община Брацигово. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Пещера”. Контролът върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Търновица”

Обявена с цел опазване на характерен ландшафт, съгласно заповед № 776/29.03.1972 г. на КГГП при МС, разширена със заповед №776/29.03.1972 г. на МГОПС и прекатегоризирана в защитена местност със заповед № РД-423/03.04.2003 г. на МОСВ. Площта на ЗМ е 10.0 ха и се намира в землището на землището гр.Батак, община Батак. Контрол върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Филибийска поляна”

Обявена за опазване на рядък растителен вид планински божур, съгласно заповед № 16/8.01.1981 г. на КОПС при МС и прекатегоризирана в защитена местност със заповед № РД-408/03.04.2003 г. на МОСВ. Има площ от 1.2 ха и се намира в землището на община Велинград. Контрол върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Фотинска река”

Защитената територия е обявена със Заповед № 3962/20.12.1973 г. на МГОПС като историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-386/03.04.2003 г. на МОСВ в защитена местност, с цел - опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на с.Фотиново, община Батак. Има площ от 314.3 ха. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Борово”. Контрол върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Хаджийски чарк”

Защитената територия е обявена със Заповед № 3962/20.12.1973 г. на МГОПС като историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-387 /03.04.2003 г. на МОСВ в защитена местност, с цел - опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на с.Фотиново, община Батак, площта е 12.5 ха. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Борово”. Контролът върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Хайдушка скала”

Защитената територия е обявена със Заповед № 913/08.04.1972 г. на МГОПС като историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-397/ 03.04.2003 г. на МОСВ в защитена местност, с цел - опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на гр.Батак, община Батак, с площ от 3.0 ха. Контролът върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Хайдушки кладенец ”

Защитената територия е обявена със Заповед № 22/08.01.1981 г. на КОПС при МС като историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-380 /03.04.2003 г. на МОСВ в защитена местност, с цел - опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на гр.Велинград, община Велинград с обща площ от 10.2 ха. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Алабак”. Контролът върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Хайдушки кладенец ”

Обявена със Заповед № 2194 /12.12.1968 г. на МГГП като историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-414 /03.04.2003 г. на МОСВ в защитена местност, с цел - опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на гр.Панагюрище, община Панагюрище с площ от 65.4 ха. Контролът върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Хамбарите”

Защитената местност е обявена със Заповед № 913/08.04.1972 г. на МГОПС като историческо място и прекатегоризирана със Заповед № РД-399/03.04.2003 г. на МОСВ в защитена местност, с цел - опазване на характерен ландшафт. Намира се в землището на гр.Батак, община Батак. Има площ от 5.0 ха. Контролът върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Цигов чарк”

Обявена за опазване на характерния ландшафт, съгласно Заповед № 781/19.10.1979 г. на МГОПС при МС. Намира се в землището на гр. Ракитово, община Ракитово, с площ от 3.0 ха. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Ракитово”. Контролът върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Чатъма”

Обявена за опазване на красива местност за отдих и туризъм, съгласно заповед № РД-449/25.04.1984 г. на КОПС при МС и план за управление със заповед № РД-157/06.03.2009 г. на МОСВ. Има площ от 27.3 ха и се намира в землището гр.Батак, община Батак. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Беглика”. Контролът върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Чибуците”

Обявена за опазване на единственото у нас находище на върболистен тъжник със Заповед № 25/09.01.1989 г. на КОПС при МС. Има площ от 4.8 ха и се намира в землището на Велинград, община Велинград. Контролът върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

Защитена местност (ЗМ) ”Широка поляна”

Обявена за опазване на красива местност за отдих и туризъм, съгласно Заповед № 449/25.04.1984 г. на КОПС при МС. Има площ от 100.2 ха и се намира в землището гр.Батак, община Батак. ЗМ се стопанисва и охранява от ДЛС „Беглика”. Контролът върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

1.3 ПРИРОДНИ ЗАБЕЛЕЖИТЕЛНОСТИ (ПЗ)

ПЗ „Арабушка поляна”

Обявена за опазване на скални образувания в землището на гр.Стрелча, община Стрелча. Има площ от 42.0 ха. Обявена със Заповед № 1799 /30.06.1972 г. на МГОПС

ПЗ „Габровица”

Обявена за опазване на скални образувания в землището на гр.Стрелча, община Стрелча. Има площ от 42.0 ха. Обявена със Заповед № 1799 /30.06.1972 г. на МГОПС

ПЗ ”Гарванов камък”

Обявена за опазване на скални образувания в землището на гр.Стрелча, община Стрелча. Има площ от 18.0 ха. Обявена със Заповед № 1799 /30.06.1972 г. на МГОПС.

ПЗ ”Герекински гьол”

Намира се в землището на гр. Стрелча, община Стрелча. Има площ от 23.9 ха. Обявена със Заповед № 1799 /30.06.1972 г. на МГОПС.

ПЗ „Гораница”

Обявена за опазване на скални образувания в землището на гр.Стрелча, община Стрелча. Има площ от 46.7 ха. Обявена със Заповед № 1799 /30.06.1972 г. на МГОПС

ПЗ „Жабата”

Обявена за опазване на скално образувание в землището на с.Медени поляни, община Велинград. Има площ от 0.2 ха. Обявена със Заповед № 448 /25.04.1984 г. на КОПС при МС. ПЗ се стопанисва и охранява от ДГС „Селище”. Контрол върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

ПЗ „Киселица”

Обявена за опазване на скални образувания в землището на гр. Стрелча, община Стрелча. Има площ от 60.5 ха. Обявена със Заповед № 1799 /30.06.1972 г. на МГОПС.

ПЗ се стопанисва и охранява от ДГС „Панагюрище“. Контрол върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

ПЗ „Палеонтологично находище с.Дорково”

Обявена за опазване на уникално палеонтологично находище на кости от плиоценски гръбначни животни в землището на с. Дорково, община Ракитово. Има площ от 1.0 ха. Обявена със Заповед № 90/31.01.1990 г. на Държавен комитет за опазване на околната среда.

ПЗ „Пашови скали”

Обявена за опазване на скален масив със Заповед № 16/08.01.1981 г. на КОПС при МС. Намира се в землището на с.Света Петка, община Велинград. Има площ от 2.1 ха. ПЗ се стопанисва и охранява от ДГС „Белово“. Контрол върху режима се упражнява от РИОСВ – Пазарджик.

ПЗ „Пещера Снежанка”

ПЗ е обявена с цел опазване на пещера със заповед № 512/14.03.1961 г. на ГУГ и увеличаване на площта със заповед № РД-2419/25.12.1967 г. на МГГП, разширяване със заповед 504/11.07.1979 г. на КОПС при МС, като площта и към момента е 122.5 ха. Намира се в землището на гр.Пещера, община Пещера. ПЗ се стопанисва и охранява от ДГС „Пещера“. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

ПЗ ”Побит камък”

Обявена за опазване на скално образувание в землището на с.Побит камък, община Велинград. Има площ от 0.5 ха. Обявена със Заповед № 295/ 07.02.1962 г.

ПЗ ”Лепеница”

ПЗ е обявена с цел опазване на пещера със Заповед № 2810 /10.10.1962 г. на ГУГ при МС, като със Заповед № РД-132 /11.02.2010 г. е направена промяна в режима на дейностите от МОСВ. Намира се в землището на гр.Ракитово, община Ракитово и има площ от 5.0 ха. ПЗ се стопанисва и охранява от ДЛС „Селище“. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

ПЗ „Турчанов камък”

Обявена за опазване на скални образувания в землището на гр. Стрелча, община Стрелча. Има площ от 16.8 ха. Обявена със Заповед № 1799 /30.06.1972 г. на МГОПС. ПЗ се стопанисва и охранява от ДГС „Панагюрище“. Контрол върху режима упражнява РИОСВ – Пазарджик.

ПЗ „Фотински водопад”

Обявена за опазване на водопад съгласно Заповед № 656 /13.09.1979 г. на КОПС при МС. Намира се в землището на с.Фотиново, община Батак и има площ от 12.1 ха.

През 2016г. в защитените територии са извършени 122 проверки. В този брой влизат и проверките, извършвани от специалистите въоръжена охрана при ежедневната им охранителна дейност.

Акцент и през последната година беше ефективната охрана на резерват „Купена“, защото както и в предишни години продължават нарушенията в него - незаконна сеч на букови дървета за добив на дървесина за огрев. За справяне с проблема, в охраната

на защитената територия се включиха и Специализирани полицейски сили в проведените 6 съвместни акции. Иззети са 3 моторни триона, унищожени са 9 самара /вещи, послужили за извършване на нарушенията/ и е съставен един акт.

Реализирани дейности в ЗТ - изключителна държавна собственост през 2016г.:

- поставена е нова и подновена старата маркировка на границите на резервати „Купена“, „Мантарица“, „Дупката“ и „Беглика“, включително и по пътеките за посетители;
- за предотвратяване и потушаване на възникнали пожари в резерватите е осигурено ново противопожарно оборудване. Обособени са противопожарни депа в началото и края на пътеките за посетители, поставени са табели с надпис „Не пали огън!“
- актуализиран е състава на противопожарното звено, ежеседмично и ежемесечно е извършвана оценка на противопожарната обстановка. Съставен е оперативен план за съвместни действия с РДПБЗН – Пазарджик. Общините са задължени да сформират гасачески групи. През 2016г. в резерватите, в териториалния обхват на РИОСВ-Пазарджик, пожари не са възниквали.
- възстановени са повредени указателни табели и поставени нови, указващи статута на резерватите;
- изготвени са информационни материали;
- извършени са следните дейности по отразяване в картата на възстановената собственост (КВС) и кадастралната карта (КК) на ЗТ:
 - а) отразени са промените в границите на ЗМ „Атолука“ в КВС на с. Равногор, община Брацигово, съгласно Заповед № РД-27/2016г. на МОСВ;
 - б) изготвени са и заверени актуални скици на имотите в рамките на ЗМ „Стояново лютиче“ и ЗМ „Находище на атинска мерендера – село Исперихово“, включително и на цифров носител в zem формат, с поставен условен знак „ЗМ“;
 - в) отразена е ЗМ „Маришко подрумиче“ в КВС на с. Дъбравите, община Белово, съгласно Заповед № РД-141/2013г. на МОСВ.

В другите проверени защитени територии не са установени нарушения. През годината постъпиха 2 жалби и 1 сигнал за нарушения на режимите в ЗМ „Атолука“ и ЗМ „Батлъбоаз“. Първата жалба е основателна, втората жалба и сигналът са определени за неоснователни.

През 2016г. беше създаден електронен регистър на всички ЗТ в териториалния обхват на РИОСВ-Пазарджик, достъпен онлайн на интернет страницата на инспекцията.

Приложение № 1

№	Наименование	Категория	Собственост и стопанисване	Площ ха	Община	План за управление /да-не/
1.	Купена	резерват	изключително държавна	1761.1	Пещера Брацигово	да
2.	Мантарица	резерват	изключително държавна	1069.2	Ракитово Брацигово	да
3.	Дупката	резерват	изключително държавна	1210.8	Батак	да
4.	Беглика	резерват	изключително държавна	1461.3 4	Батак	да
5.	Атолука	защитена местност	държавна	318.2	Брацигово	не

6.	Арамлиец	защитена местност	държавна	140.8	Панагюрище	не
7.	Арап чал	защитена местност	държавна	220.8	Велинград	не
8.	Баташки снежник	защитена местност	държавна	1063.0	Батак	не
9.	Батлъбоаз	защитена местност	държавна	154.0	Батак	да
10	Бильов рът	защитена местност	държавна	89.7	Лесичово	не
11	Бич	защитена местност	държавна	1.8	Панагюрище	не
12	Бялата скала	защитена местност	държавна	86.6	Велинград	не
13	Валявиците	защитена местност	държавна	73.0	Велинград	не
14	Венеца	защитена местност	държавна	100.5	Панагюрище	не
15	Винище	защитена местност	държавна	148.1	Брацигово	не
16	Воденичарска кория	защитена местност	държавна	2.2	Пазарджик	не
17	Друма	защитена местност	държавна	8.0	Батак	не
18	Душков пчелин	защитена местност	държавна	7.4	Панагюрище	не
19	Дъбравата	защитена местност	държавна	12.0	Лесичово	не
20	Езерото	защитена местност	държавна	5.8	Септември	не
21	Златин дол	защитена местност	държавна	8.3	Септември	не
22	Йорданови поляни	защитена местност	държавна	71.9	Лесичово	не
23	Кавал тепе	защитена местност	държавна	83.0	Батак	да
24	Калпазанов гроб	защитена местност	държавна	16.2	Велинград	не
25	Балабанлии	защитена местност	държавна	123.5	Батак	не
26	Кемера	защитена местност	държавна	102.9	Батак	не
27	Клептуза	защитена местност	държавна	412.0	Велинград	не
28	Конско дере	защитена местност	държавна	8.8	Септември	не
29	Коритата	защитена местност	държавна	10.9	Септември	не
30	Корията	защитена местност	държавна	8.0	Батак	не
31	Корията	защитена местност	държавна	27.5	Брацигово	не
32	Кървав чучур	защитена	държавна	3.0	Батак	не

		местност				
33	Лунгурлии	защитена местност	държавна	4.1	Батак	не
34	Манзул	защитена местност	държавна	36.6	Панагюрище	не
35	Марина	защитена местност	държавна	1.5	Септември	не
36	Маришко подрумиче	защитена местност	Общинска публична	46.47	Белово	не
37	Меандри на р.Рибна	защитена местност	държавна	24.5	Велинград	не
38	Милеви скали	защитена местност	държавна	115.1	Велинград	не
39	Мирчовица	защитена местност	държавна	10.0	Батак	не
40	Находище на атинска мерендера – село Исперихово	защитена местност	Общинска публична	37.4829	Брацигово	не
41	Находище на стояново лютиче – село Равногор	защитена местност	Общинска публична	11.8354	Брацигово	не
42	Немска жълтуга	Защитена местност	Общинска публична	1.67	Батак	не
43	Несторови поляни	защитена местност	държавна	5.0	Батак	не
44	Новаковец и Бенковска поляна	защитена местност	държавна	29.8	Лесичово	не
45	Оборище	защитена местност	държавна	203.8	Панагюрище	не
46	Огняново – Синитевски рид	защитена местност	държавна	140.0	Пазарджик	не
47	Патьова кория	защитена местност	държавна	81.2	Панагюрище	не
48	Пашино бърдо	защитена местност	държавна	7.0	Ракитово	не
49	Петрово бърдо	защитена местност	държавна	93.5	Батак	не
50	Порт Артур	защитена местност	държавна	15.3	Велинград	не
51	Пясъка	защитена местност	държавна	4.8	Батак	не
52	Ровно	защитена местност	държавна	47.7	Батак	не
53	Рогачица	защитена местност	държавна	126.9	Велинград	не
54	Самодивска поляна	защитена местност	държавна	132.6	Батак	да
55	Сачан дере	защитена	държавна	14.2	Батак	не

		местност				
56	Свети Георги	защитена местност	държавна	5.7	Септември	не
57	Сивата грамада	защитена местност	държавна	16.5	Панагюрище	не
58	Слънчева поляна	защитена местност	държавна	69.3	Батак	да
59	Студената чучурка	защитена местност	държавна	73.1	Батак	да
60	Суватя	защитена местност	държавна	5.0	Брацигово	не
61	Суша Лъка	защитена местност	държавна	5.8	Велинград	не
62	Суша Лъка (Клетва бивак)	защитена местност	държавна	3.2	Велинград	не
63	Тодин гроб	защитена местност	държавна	5.0	Велинград	не
64	Тошков чарк	защитена местност	държавна	57.4	Брацигово	не
65	Тъмра	защитена местност	държавна	604.1	Брацигово	не
66	Търнавица	защитена местност	държавна	10.0	Батак	не
67	Филибилийска поляна	защитена местност	държавна	1.2	Велинград	не
68	Фотинска река	защитена местност	държавна	314.3	Батак	не
69	Хаджийски чарк	защитена местност	държавна	12.5	Батак	не
70	Хайдушка скала	защитена местност	държавна	3.0	Батак	не
71	Хайдушки кладенец	защитена местност	държавна	10.2	Велинград	не
72	Хайдушки кладенец I	защитена местност	държавна	65.4	Панагюрище	не
73	Хамбарите	защитена местност	държавна	5.0	Батак	не
74	Цигов чарк	защитена местност	държавна	3.0	Ракитово	не
75	Чатъма	защитена местност	държавна	27.3	Батак	да
76	Чибуците	защитена местност	държавна	4.8	Велинград	не
77	Широка поляна	защитена местност	държавна	100.2	Батак	да
78	Арабушка поляна	природна забележителност	-	42.0	Стрелча	не
79	Габровица	природна забележителност	-	42.0	Стрелча	не
80	Гарванов камък	природна забележителност	-	18.0	Стрелча	не

		лност				
81	Герикински гьол	природна забележите лност	-	23.9	Стрелча	не
82	Гораница	природна забележите лност	-	46.7	Стрелча	не
83	Жабата	природна забележите лност	-	0.2	Велинград	не
84	Киселицата	природна забележите лност	-	60.5	Стрелча	не
85	Палеонт. находище	природна забележите лност	-	1.0	Ракитово	не
86	Пашови скали	природна забележите лност	-	2.1	Велинград	не
87	Снежанка	пещера	-	122.5	Пещера	не
88	Побит камък	природна забележите лност	-	0.5	Велинград	не
89	Лепеница	пещера	-	5.0	Ракитово	не
90	Турчанов камък	природна забележите лност	-	16.8	Стрелча	не
91	Фотински водопад	природна забележите лност	-	12.1	Батак	не

2. ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ ПО НАТУРА 2000

Местата, попадащи в екологичната мрежа се определят в съответствие с две основни за опазване на околната среда Директиви на Европейския съюз – [Директива 92/43/ЕИО](#) за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна (наричана накратко Директива за местообитанията) и [Директива 2009/147/ЕО](#) относно опазването на дивите птици (наричана накратко Директива за птиците).

Процесът по създаване на екологичната мрежа Натура 2000 в България започна през 2002г. с приемане на [Закона за биологичното разнообразие \(ЗБР\)](#), който въвежда нормите на двете европейски директиви.

Съгласно него в страната се обявяват защитени зони, като част от Националната екологична мрежа. Това са места от територията и акваторията на страната, които отговарят на изискванията за наличие на важни за биологичното разнообразие растителни и животински видове и типове природни местообитания, включени в Приложенията на Директивата за местообитанията и Директивата за птиците. Списъците с природните местообитания и видовете, вкл. птици, за чиито местообитания се обявяват защитени зони са изброени в приложения 1 и 2 на ЗБР.

За територията, контролирана от РИОСВ – Пазарджик са одобрени и обнародвани 6 зони за дивите птици и 10 зони по местообитанията.

Защитени зони по Натура 2000 за опазване на дивите птици в Пазарджишка област

2.1. Защитена зона [BG0002057 „Бесапарски ридове”](#)

Защитена зона „Бесапарски ридове” с код BG0002057 е обявена със Заповед № РД-786/29.10.2008 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ бр. 106/2008 г.) и актуализирана със Заповед № РД-78/28.01.2013 г. (ДВ, бр.10/2013г.). Предмета и целите на защитената зона са:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания, видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни, местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона. на защитена зона BG0002057 „Бесапарски ридове“.

В Бесапарските ридове са установени 86 гнездящи видове птици, от които 15 са включени в Червената книга на България (1985). От срещашите се видове 43 са от европейско природозащитно значение (SPEC) (BirdLife International, 2004). Като световно застрашени в категория SPEC1 са включени 2 вида, а като застрашени в Европа съответно в категория SPEC2 - 12 вида, в SPEC3 - 29 вида. Мястото осигурява подходящи местообитания за 25 вида, включени в приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, за които се изискват специални мерки за защита. От тях 22 са вписани в приложение I на Директива 79/409 на ЕС. Бесапарските ридове са от световно значение за опазването на застрашения от изчезване на планетата царски орел /*Aquila heliaca*/ и е едно от най-важните места в България от значение за Европейския съюз за гнездящите тук полска бърбрия /*Anthus campestris*/, белоопашат мишелов /*Buteo rufinus*/, ловен сокол /*Falco cherrug*/ и дебелоклюна чучулига /*Melanocorypha calandra*/. Тъй като мястото предоставя богата хранителна база, то поддържа значителни гнездови популации и на други видове грабливи птици като малкия креслив орел /*Aquila pomarina*/, орела защитена местностияр /*Circetus gallicus*/, скалния орел /*Aquila chrysaetos*/, сокола скитник /*Falco peregrinus*/ и др. Видове, характерни за откритите тревни местообитания, като совокия дъждосвирец /*Burhinus oedicnemus*/, къопръстата чучулига /*Calandrella brachydactyla*/ и други също гнездят в района в значителна численост.

2.2. защитена зона [BG0002069 „Рибарници Звъничево”](#)

Защитена зона „Рибарници Звъничево” с код BG0002069 е обявена със Заповед № РД-803 от 4 ноември 2008 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ бр.106 от 12.12.2008 г.). Предмета и целите на защитената зона са:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания, видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни, местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона. на защитена зона BG0002069 „Рибарници Звъничево“.

В рибарници Звъничево са установени 96 вида птици, от които 24 са включени в Червената книга на България (1985). От срещаните се видове 34 са от европейско природозащитно значение (SPEC) (BirdLife International, 2004). Като световно застрашени в категория SPEC1 са включени 3 вида, като застрашени в Европа - категория SPEC2 - 10 вида, а в SPEC3 - 21 вида. Мястото осигурява подходящи местообитания за 27 вида, включени в приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, за които се изискват специални мерки за защита. От тях 22 са вписани също в приложение I на Директива 79/409 на ЕС. Рибарници Звъничево са единственото място в Тракийската низина, където гнезди белобузата рибарка /*Chlidonias hybridus*/ и едно от най-важните места в страната от значение за Европейския съюз за този вид и за световно застрашената белоока потапница /*Aythya nyropha*/, гнездящи тук в значителна численост. Комплексът има голямо значение по време на прелет и зимуване за много водоплаващи и водолюбиви птици. Той е със световно значение за опазването на голямата бяла чапла /*Egretta alba*/, която се струпва тук в количества надвишаващи 1% от биогеографската ѝ популация. Застрашеният от изчезване в света малък корморан /*Phalacrocorax pygmaeus*/ редовно използва територията като място за хранене през зимата. Сивият жерав /*Grus grus*/ също е наблюдаван в рибарниците.

2.3 Защитена зона [BG0002063 „Западни Родопи”](#)

Защитена зона „Западни Родопи” с код BG0002063 е обявена със Заповед № РД-835 от 17 ноември 2008 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ бр.108 от 19.12.2008 г.) и актуализирана със Заповед № РД-890/26 ноември 2013 г. (ДВ бр. 107 от 13 февруари 2013 г.). Предмета и целите на защитената зона са:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитена зона BG0002063 „Западни Родопи“.

Защитената зона се създава с цел опазване и поддържане на местообитанията на описаните по-долу застрашени видове птици съгласно чл. 6, ал.1, т.3 от Закона за

биологичното разнообразие, по време на гнездене и миграция за постигане на техния благоприятен природозащитен статус: Черен щъркел */Ciconia nigra/*, Бял щъркел */Ciconia ciconia/*, Осояд */Pernis apivorus/*, Малък креслив орел */Aquila pomarina/*, Лещарка */Bonasa bonasia/*, Бухал */Bubo bubo/* и др.

2.4. Защитена зона [BG0002087 „Марица-Пловдив”](#)

Защитена зона „Марица Пловдив” с код BG0002087 е обявена със Заповед №РД-836/17.11.2008 година на МОСВ (ДВ бр. 108/2008 г.). Зоната обхваща землището на с. Говедаре, община Пазарджик, област Пазарджик. Представлява важно местообитание за редица водоплаващи и водолюбиви птици.

2.5. Защитена зона [BG0000495 „Рила”](#)

Защитена зона „Рила” с код BG0000495 е обявена със Заповед №РД-764 от 28 октомври 2008 г. (ДВ бр. 100 от 21 Ноември 2008 год.). Зоната обхваща землищата на гр. Белово, с. Габровица и с. Сестримо, община Белово, област Пазарджик. Предмет на опазване в защитената зона са следните видове птици: голям ястреб, малък ястреб, обикновен мишелов, черношипа ветрушка (керкенец), сокол орко, речен дъждосвирец, късокрил кюкавец, черен щъркел, осояд, орел защитена местностияр, скален орел, далматински сокол, сокол скитник, ловен сокол, лещарка, глухар, планински кеклик, ливаден дърдавец, бухал, врабчова кукумявка, пернатонога кукумявка, козодой и др.

2.6. Защитена зона [BG0002054 „Средна гора”](#)

Защитената зона е обявена със Заповед № РД-5273/30.03.2012 година на МОСВ (ДВ бр. 32/2012 г.).

Защитената зона се създава с цел опазване и поддържане на местообитанията на описаните по-долу застрашени видове птици съгласно чл. 6, ал.1, т.3 от Закона за биологичното разнообразие, по време на гнездене и миграция за постигане на техния благоприятен природозащитен статус:

Черен щъркел */Ciconia nigra/*, Бял щъркел */Ciconia ciconia/*, Осояд */Pernis apivorus/*, Орел защитена местностияр */Circaetus gallicus/*, Късопръст ястреб */Accipiter brevipes/*, Белоопашат мишелов */Buteo rufinus/*, Малък креслив орел */Aquila pomarina/*, Царски орел */Aquila heliaca/*, Скален орел */Aquila chrysaetos/*, Малък орел */Hieraetus pennatus/*, Белошипа ветрушка */Falco naumanni/*, Сокол скитник */Falco peregrinus/*, Лещарка */Bonasa bonasia/*, Ливаден дърдавец */Crex crex/*, Бухал */Bubo bubo/*, Уралска улулица */Strix uralensis/*, Козодой */Caprimulgus europaeus/*, Земеродно рибарче */Alcedo atthis/*, Синявица */Coracias garrulus/*, Сив кълвач */Picus canus/*, Черен кълвач */Dryocopus martius/*, Сирийски пъстър кълвач */Dendrocopos syriacus/*, Среден пъстър кълвач */Dendrocopos medius/*, Белогърб кълвач */Dendrocopos leucotos/*, Дебелоклюна чучулига */Melanocorypha calandra/*, Късопръста чучулига */Calandrella brachydactyla/*, Горска чучулига */Lullula arborea/*, Полска бърбица */Anthus campestris/*, Ястребогушо коприварче */Sylvia nisoria/*, Червеногуша мухоловка */Ficedula parva/*, Полубеловрата мухоловка */Ficedula semitorquata/*, Червеногърба сврачка */Lanius collurio/*, Черночела сврачка */Lanius minor/*, Градинска овесарка */Emberiza hortulana/*.

2.7. Защитена зона [BG0000254 „Бесапарски възвишения”](#)

Защитената зона е включена в списъка от защитени зони, приет от Министерски съвет с Решение № 122 /2007 г. (ДВ, бр.21 /2007 г.). Целите на зоната, съгласно чл. 8, ал. 1, т. 2 от *ЗБР* са:

- запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания, видов състав, характерни видове и условия на средата.
- възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни, местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване са местообитания 6110*, 6210*, 62A0, 91AA, 91M0 и 91Z0, както и 11 вида бозайници (широкоух прилеп, видра, европейски вълк, дългокрил прилеп, дългопръст нощник, средиземноморски подковонос, южен подковонос, малък подковонос, подковонос на Мехели, лалугер, пъстър пор), 6 вида земноводни и влечуги (червенокоремна бумка, ивичест смок, обикновена блатна костенурка, шипобедрена костенурка, шипоопашата костенурка, голям гребенест тритон), 1 вид риби (маришка мряна) и 8 вида безгръбначни животни (ручеен рак, бесарна мида, лицена, обикновен сечко, бръмбар рогащ, беков сечко и олпийска розалия), растения (обикновена пърчовка).

2.8. Защитена зона [BG0000578 „Река Марица“](#)

Защитена зона „Река Марица“ с код BG 0000578 включена в списъка от защитени зони, приет от Министерски съвет с Решение № 122 /2007 г. (ДВ, бр.21 /2007 г.) и обхваща поречието на р. Марица в участъка ѝ от областите Пазарджик, Пловдив, Стара Загора и Хасково. Общата площ на защитената зона е 14 693,10 ха. Зоната е важен биокоридор свързващ зоните в цяла южна България.

Зоната е определена по Директивата за хабитатите. Предмет на опазване в защитената зона са: природните местообитания – алувиални гори от черна елша (*Alnus glutinosa*) и планински ясен (*Fraxinus excelsbi*) крайречни смесени гори от летен дъб (*Quercus robur*), бял бряст (*Ulmus laevis*), планински и полски ясен (*Fraxinus excelsior*, *F. angustifolia*), крайречни галерии от бяла върба (*Salix alba*) и бяла топола (*Populus alba*) и др. Зоната представлява местообитание на редица редки и защитени животински видове, поради което предмет на опазване в нея от бозайниците са лалугер (*Spermophilus citellus*), видра (*Lutra lutra*), мишевиден сънливек (*Myomimus roachi*), от земноводните и влечугите червенокоремна бумка (*Bombina bombina*), обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), южна блатна костенурка (*Mauremys caspica*), шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), а от рибите распер (*Aspius aspius*), маришка мряна (*Barbus plebejus*), обикновен щипок (*Cobitis taenia*), балкански щипок (*Sabanejewia aurata*), горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*).

Защитената зона представлява местообитание и място за гнездене и разрастване на редица редки и защитени видове птици, включени в Приложение I на Директива 79/409/ЕЕС – тръстиков блатар (*Circus aeruginosus*), ливаден блатар (*Circus pygargus*), малка бяла чапла (*Egretta garzetta*), осояд (*Pernis apivorus*), ръждива чапла (*Ardea purpurea*), земеродно рибарче (*Alcedo atthis*), нощна чапла (*Nycticorax nycticorax*) голяма бяла чапла (*Egretta alba*), бял щъркел (*Ciconia ciconia*), черен щъркел (*Ciconia nigra*), малък воден бик (*Ixobrychus minutus*), гривеста чапла (*Ardeola ralloides*),

ливаден дърдавец (*Stex stex*), малък креслив орел (*Aquila rotappa*), орел защитена местностияр (*Circaetus gallicus*) и др.

2.9. Защитена зона [BG0000304 „Голак”](#)

Защитена зона „Голак“ с код BG 0000304 е включена в списъка от защитени зони, приет от Министерски съвет с Решение № 122 /2007 г. (ДВ, бр.21 /2007 г.). Зоната е определена по Директивата за хабитатите. Предмет на опазване в защитената зона са: природните местообитания – храсталаци с *Juniperus spp.*, низинни сенокосни ливади, букови гори от типа *Luzulo-Fagetum*, термоилни букови гори, мизийски букови гори, мизийски гори от сребролистна липа и др.

Зоната представлява местообитание на редица редки и защитени животински видове, поради което предмет на опазване в нея от бозайниците са: видра (*Lutra lutra*), кафява мечка, пъстър пор, от земноводните и влечугите: жълтокоремна бумка, обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), южна блатна костенурка (*Mauremys caspica*), шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), а от рибите: маришка мряна (*Barbus plebejus*).

2.10. Защитена зона [BG0000365 „Овчи хълмове”](#)

Защитена зона „Овчи хълмове“ с код BG 0000365 е включена в списъка от защитени зони, приет от Министерски съвет с Решение № 122 /2007 г. (ДВ, бр.21 /2007 г.). Зоната е определена по Директивата за хабитатите. Предмет на опазване в защитената зона са: природните местообитания – отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso*, псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас *Thero-Brachypodietea*, източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества, източни гори от космат дъб и балкано-панонски церово-горунови гори.

Зоната представлява местообитание на редица редки и защитени животински видове, поради което предмет на опазване в нея от бозайниците са: пъстър пор, лалугер, от земноводните и влечугите: червенокоремна бумка, обикновена блатна костенурка, шипобедрена и шипоопашата костенурка, голям гребенест тритон, от безгръбначните: обикновен сечко, бръмбар рогац, буков сечко и олпийска розалия.

2.11 Защитена зона [BG0000426 „Река Луда Яна”](#)

Защитена зона „Река Луда Яна“ с код BG 0000426 е включена в списъка от защитени зони, приет от Министерски съвет с Решение № 122 /2007 г. (ДВ, бр.21 /2007 г.). Зоната е определена по Директивата за хабитатите.

Предмет на опазване в защитената зона са: природните местообитания – Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) *Alluvial forests with Alnus glutinosa and Fraxinus excelsior*; Храсталаци с *Juniperus spp.*, Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmion minoris*), Балкано-панонски церово-горунови гори.

Зоната представлява местообитание на редица редки и защитени животински видове, поради което предмет на опазване в нея от бозайниците са: европейски вълк, лалугер, пъстър пор, от земноводните и влечугите: червенокоремна бумка, обикновена блатна костенурка, шипобедрена и шипоопашата костенурка, голям гребенест тритон и др.

2.12 защитена зона [BG0001030 „Родопи-Западни”](#)

Защитена зона BG0001030 „Родопи-Западни” за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна е включена в списъка от защитени зони, приет от Министерски съвет с Решение № 661 /2007 г. (ДВ, бр.85 /2007 г.). Зоната е определена по Директивата за хабитатите.

2.13 защитена зона [BG0000495 „Рила”](#)

Защитена зона BG0000495 „Рила” за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, включена в списъка от защитени зони, приет от Министерски съвет с Решение № 122/2007 г. (ДВ, бр.21 /2007 г.). Зоната е определена по Директивата за хабитатите.

2.14 защитена зона [BG0001389 „Средна гора”](#)

Защитена зона BG0001389 „Средна гора” за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна е включена в списъка от защитени зони, приет от Министерски съвет с Решение № 661 /2007 г. (ДВ, бр.85 /2007 г.). Зоната е определена по Директивата за хабитатите.

2.15 защитена зона [BG0001039 „Попинци”](#)

Защитена зона BG0001039 „Попинци” за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна е включена в списъка от защитени зони, приет от Министерски съвет с Решение № 661 /2007 г. (ДВ, бр.85 /2007 г.). Зоната е определена по Директивата за хабитатите.

2.16 защитена зона [BG0001386 “Яденица”](#)

Защитена зона BG0001386 „Яденица” за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна е включена в списъка от защитени зони, приет от Министерски съвет с Решение № 661 /2007 г. (ДВ, бр.85 /2007 г.). Зоната е определена по Директивата за хабитатите.

Приложение № 2

№	Защитени зони приети по Директивата за птиците	Решение за приемане на зоната от Министерски съвет	Заповед за обявяване на министъра на ОСВ
1	BG0002057 „Бесепарски ридове”	122 от 2 март 2007 г. (ДВ. бр.21 от 9 Март 2007 г.)	РД-786 от 29 октомври 2008 г. (ДВ бр.106 от 12.12.2008 г.)
2	BG0002069 „Рибарници Звъничево”	122 от 2 март 2007 г. (ДВ. бр.21 от 9 Март 2007 г.)	РД-803 от 4 ноември 2008 г. (ДВ бр.106 от 12.12.2008 г.)
3	BG0002063 „Западни Родопи”	122 от 2 март 2007 г. (ДВ. бр.21 от 9 Март 2007 г.)	№ РД-835 от 17 ноември 2008 г. (ДВ бр. 108 от 19.12.2008 г.)
4	BG0002087 „Марица-Пловдив”	122 от 2 март 2007 г. (ДВ. бр.21 от 9 Март 2007 г.)	РД-836 от 17 ноември 2008 г. (ДВ бр. 108 от 19 Декември 2008 год.)
5	BG0000495 „Рила”	122 от 2 март 2007 г. (ДВ. бр.21 от 9 Март 2007 г.)	РД-764 от 28 октомври 2008 г. (ДВ бр. 100 от 21 Ноември 2008 год.)
6	BG0002054 „Средна гора”	802 от 4 декември 2007 г. (ДВ. бр.107 от 18 Декември	РД-273 от 30 март 2012 г. (ДВ бр. 32 от 24.04.2012 г.)

		2007 г.)	
	Защитени зони приети по Директивата за местообитанията	Решение за приемане на зоната от Министерски съвет	Заповед за обявяване на министъра на ОСВ
1	BG0000254 „Бесапарски възвишения”	122 от 2 март 2007 г. (ДВ. бр.21 от 9 Март 2007 г.)	Няма
2	BG0000578 „Река Марица”	122 от 2 март 2007 г. (ДВ. бр.21 от 9 Март 2007 г.)	Няма
3	BG0000304 „Голак”	122 от 2 март 2007 г. (ДВ. бр.21 от 9 Март 2007 г.)	Няма
4	BG0000365 „Овчи хълмове”	122 от 2 март 2007 г. (ДВ. бр. 21 от 9 Март 2007 г.)	Няма
5	BG0000426 „Река Луда Яна”	122 от 2 март 2007 г. (ДВ. бр. 21 от 9 Март 2007 г.)	Няма
6	BG0001030 „Родопи-Западни”	661 от 16 октомври 2007 г. (ДВ. бр. 85 от 23 Октомври 2007 г.)	Няма
7	BG0000495 „Рила”	122 от 2 март 2007 г. (ДВ. бр. 21 от 9 Март 2007 г.)	Няма
8	BG0001389 „Средна гора”	661 от 16 октомври 2007 г. (ДВ. бр. 85 от 23 Октомври 2007 г.)	Няма
9	BG0001039 „Попинци”	661 от 16 октомври 2007 г. (ДВ. бр. 85 от 23 Октомври 2007 г.)	Няма
10	BG0001386 “Яденица”	661 от 16 октомври 2007 г. (ДВ. бр. 85 от 23 Октомври 2007 г.)	Няма

През 2016 г. са извършени 7 планови и 22 извънредни проверки в защитени зони във връзка със спазване на условия към решения по ОС, спазване на режими на обявени със заповед ЗЗ, по сигнали за нарушения в режима на ЗЗ и проверки на място на площадки на постъпили ИП и ППП.

При осъществяване на превантивен контрол по реда на ЗБР и ЗООС, от експертите в направление БРЗТЗ са съставени:

- 45 решения по процедури по оценка за съвместимост на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони реда на гл. II от Наредбата за ОС;
- 88 вътрешни становища по процедури по ОВОС и ЕО;
- 594 писма по реда на чл. 2, ал. 2 от Наредбата за ОС;
- 69 становища по оценка за съвместимост на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони по реда на гл. III от Наредбата за ОС;
- 206 преписки до различни институции, съгласувателни становища, справки към МОСВ, РДГ, ИАОС, общини и др.

3. БИОРАЗНООБРАЗИЕ

През 2016г. е упражнен контрол върху дейността на ФЛ, ЮЛ и институции (ДГС и ДЛС) относно ползването на биологични ресурси. Обекти на проверките бяха общински пазари, цветарски магазини, билкозаготвителни пунктове, колекции и зоологическа градина, зоомагазини, вековни дървета, общини, държавни горски и ловни стопанства.

Проверено е състоянието на 12 вековни дървета. Проведени са 6 процедури по постъпили предложения за нови защитени дървета по смисъла на чл. 109 от ЗБР. Резултати: поради пълното му изсъхване е заличено едно дърво и са обявени нови две дървета. Поставени са нови табели на 3 вековни дървета.

Проверена е зоологическата градина в парк – остров „Свобода” в град Пазарджик – не са установени нарушения.

На основание постъпили 28 сигнала за защитени видове в безпомощно състояние са извършени проверки на място и в изпълнение изискванията на чл. 39 от ЗБР е преценено екземплярите да бъдат изпратени за лечение в спасителен център или да бъдат пускани на свобода в подходящ район.

През 2016г., след направена преценка за целесъобразност, на пчелари са предоставени 5 електрически огради (електропастири) в райони, в които е установена концентрация на нападения от кафява мечка върху пчелини. При извършени последващи проверки се установи, че всички предоставени електропастири са инсталирани на заявеното място и се използват по предназначение.

Проведоха се три мониторингови дейности - среднозимно преброяване, обследване на популацията на кафява мечка и на дива коза. Събраните данни са нанесени в унифицирани формуляри и въведени в регионалната база на информационната система BIOMON към ИАОС.

И през 2016 г. РИОСВ проведе процедура по реда на чл.10 от Закон за лечебните растения и Заповед №РД-88/2001г. на министъра на околната среда и водите за разпределение на максимално допустимите количества за събиране от естествени находища на определени видове лечебни растения. Заповед на Директора на РИОСВ – Пазарджик разпредели разрешеното количество между двама билкозаготвители от областта. При извършените проверки върху дейността им не са установени нарушения.

Извършени са 18 проверки върху дейността на собственици и ползватели в билкозаготвителните пунктове. При една от тях е установено нарушение на разпоредбите на Закон за лечебните растения, за което е съставен акт по ЗЛР.

4. Генетично модифицирани организми (ГМО)

През 2016г. съгласно утвърдена годишна програма от Изпълнителния Директор на ИАОС са извършени две проверки с пробонабиране от опитни полета с насаждения на тютюн и домати. Растителните проби са изпитани в акредитирана лаборатория към ИАОС за наличие на генетично модифицирана ДНК. Резултатите от изпитванията са отрицателни. През 2016г. в РИОСВ-Пазарджик не са постъпвали сигнали или жалби за нарушения на Закона за генетично модифицирани организми (ЗГМО).

III. АНАЛИЗИ ПО ФАКТОРИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ

III.1.ОТПАДЪЦИ

1.Кратка информация и анализ за разработването, приемането от общинските съвети, актуализирането на общинските програми за управление на отпадъците и общинските наредби.

Дейностите на регионално ниво по разработване на нормативни актове, регионални планове, програми и стратегии в областта на околната среда са в синхрон с общите и специфични цели на Националната стратегия за околна среда 2009 – 2018г.”Към по-добро качество на живот и устойчива околна среда”.

Планове, програми и стратегии в областта на околната среда се разработват и от общините в региона. През 2016г. на териториите на съответните общини са приети и действат програми, планове и наредби за управление на дейностите с отпадъци, за устойчиво ползване на поземления и горски ресурс, дългосрочни и краткосрочни програми за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници, биогорива и др. В резултат на проведените действия по тези програми се подобрява чистотата на населените места, състоянието на околната среда в региона и качеството на живот на населението. През последната година община Лесичово актуализира общинската програма за околна среда, а общините Панагюрище, Стрелча и Велинград – общинските програми за управление на отпадъците.

Преди две години Правителството на Р България прие Национален план за управление на отпадъците (НПУО) за периода до 2020 г. Основната цел на Плана е да допринесе за устойчивото развитие на България чрез прилагане на интегрирана рамка за управление на отпадъците, която да доведе до намаляване на въздействията върху околната среда, причинени от образуваните отпадъци, подобряване на ефективността на използване на ресурсите, увеличаване отговорностите на замърсителите, стимулиране на инвестициите за управление на отпадъците. С Националния план се предвижда да бъдат изградени съоръжения за компостиране и анаеробно разграждане на биоразградими отпадъци. Ще бъдат създадени съоръжения за оползотворяване на битовите отпадъци с цел намаляване и предотвратяване на емисиите на парникови газове; депа, претоварни станции и съпътстваща инфраструктура към тях за депониране на остатъчните битови отпадъци в региони, които все още не са изградили или не са в процес на изграждане на такива съоръжения. Планът предвижда още осигуряване на инвестиции за рекултивация на депа за битови отпадъци, които не отговарят на нормативните изисквания и са с прекратена експлоатация, и закупуване на съдове за разделно събиране и техника за транспортиране на биоотпадъците. Източниците за финансирането на дейностите са държавният бюджет, оперативните програми, ПУДООС и др.

Във връзка с изпълнение на Националния план и поставените цели, общините на територията на РИОСВ-Пазарджик предприеха мерки за извършване на морфологичен анализ на състава и количествата на битовите отпадъци. Девет от общините вече имат изготвен морфологичен анализ, една е в процес на изготвяне, а на други две предстои да го актуализират. Напредъкът през 2016г. на общинските администрации по темата е съществен.

Общини	Общинска програма	Морфологичен анализ
Пазарджик	разработена и приета м. април 2014г.	изготвен 2016г.
Батак	разработена и приета м. април 2014г.	изготвен 2016г.
Брацигово	разработена и приета м. април 2014г.	изготвен 2016г.
Ракитово	разработена и приета м. април 2014г.	изготвен 2016г.
Белово	разработена и приета м. април 2014г.	изготвен 2016г.
Септември	разработена и приета м. април 2014г.	изготвен 2016г.
Велинград	разработена и приета през 2016г.	изготвен 2016г.
Пещера	разработена и приета през 2016г.	изготвен 2016г.
Лесичово	разработена и приета през 2016г.	изготвен 2016г.
Панагюрище	Разработена е регионална програма за УО – 2016г. – в процес на съгласуване	изготвен 2014г.
Стрелча	Разработена е регионална програма за УО – 2016г. – в процес на съгласуване	в процес на изготвяне
Сърница	разработена и приета през 2016г.	изготвен 2016г. – предстои нова актуализация

Основните предизвикателства за постигане на устойчива околна среда в страната са: намаляване и предотвратяване на последиците от изменението на климата, както и адаптирането на страната към тях, достатъчно по количество и по-добро качество на водите, ограничаване на загубата на биоразнообразие, осигуряване на по-здравословна околна среда, по-устойчиво производство и потребление, промяна на нагласите, отношението и поведението на обществото към околната среда и устойчивото развитие, по-качествен мониторинг и информация за околната среда.

За да отговорят на тях през 2015г. общинските администрации, подпомогнати методически и от РИОСВ разработиха тематични нормативни актове, планове и програми, чието изпълнение ще доведе до постигане на целите на Националната стратегия за околна среда. Целта на тези планове и програми е започване на процес на развитие на нисковъглеродна и енергийно ефективна икономика, което ще допринесе за намаляване на натиска върху околната среда и по-добро адаптиране на страната към промените в климата. В тази връзка можем да посочим като принос разработените през 2015 г. от общините Брацигово, Ракитово, Панагюрище, Стрелча и Лесичово програми за насърчаване използването на енергия от ВЕИ и биогорива и планове за енергийна ефективност (План за газификация на Стрелча) и стратегии за изпълнението им.

От 12-те общински центрове само два имат одобрени общи устройствени планове – гр. Пазарджик и гр. Велинград. Останалите са в процедура.

За насърчаване на устойчивото потребеление и производство, с цел намаляване на екологичния им отпечатък са разработени и приети общински програми за опазване на околната среда. С изключение на община Велинград всички общини в териториалния обхват на РИОСВ имат разработени такива.

С цел осигуряване на по-здравословна околна среда за по-добро качество на живот, общините Панагюрище, Брацигово и Стрелча разработиха и приеха Общински планове за развитие с времеви хоризонт 2014-2020г. В тях са залегнали мерки за опазване и съхранение на природните ресурси и постигане на стабилен растеж и качество на живот чрез : подобряване на електроснабдяването, подмяна на твърдото с биогориво в общинските сгради, подобряване състоянието и материално-техническата база в здравната и социалната сфери, на спортните съоръжения и т. н.

Справка 9.2. Информация относно стратегии, планове и програми, които се изпълняват в областта на опазване на околната среда

Община	Наименование на документа	Приет (година)	Период на действие (от-до)	Статус на изпълнение на мерките по плановете и програмите
1	2	3	4	5
Батак	Програма за управление на отпадъците на община Батак	2009 г.	2009г. - 2013г.	Брой изпълнени мерки - 33
	Наредба за управление на отпадъците	2011 г.	2011г. - 2014г.	Брой изпълнени мерки - 54
	Наредба за изграждане и опазване на зелената сиситема на територията на община Батак	2012 г.	действаща	Брой изпълнени мерки - 97
	Програма "Лечебни растения"	2007 г.	действаща	Брой изпълнени мерки - 35
	Годишен план за пашата на територията на община Батак	Приема се ежегодно от Общински съвет	Една календарна година	Брой изпълнени мерки - 18
	Правила и норми за ползване на общинските мери и пасища	2016 г.		Брой изпълнени мерки - 27
Белово	Програма за управление на отпадъците на община Белово	2012г.	2012г. - 2016г.	Брой изпълнени мерки - 2
	Регионална Програма за управление на отпадъците на регион Пазарджик	2014г.	2014г. - 2020г.	Брой изпълнени мерки - 4
	Общински план за развитие на община Белово	2014г.	2014г. - 2020г.	Брой изпълнени мерки - 10
	План за енергийна ефективност на община Белово	2016г.	2016г. - 2017г.	Брой изпълнени мерки - 3

	Доклад за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци, генерирани на територията на община Белово	2016г.	2016г. - 2017г.	Брой изпълнени мерки - 2
Брацигово	Програма за опазване на околната среда на територията на община Брацигово	2009г.	2009г. - 2013г.	Брой изпълнени мерки - 2 Предстои актуализация на програмата
	Регионална програма за управление на отпадъците	2014г.	2014г. - 2020г.	Брой изпълнени мерки - 3
	Общински план за развитие на Община Брацигово	2014г.	2014г. - 2020г.	Брой изпълнени мерки - 3
	Програма за насърчаване използването на енергия от ВЕИ и биогорива	2014г.	2014г. - 2020г.	Брой изпълнени мерки - 1
	План за енергийна ефективност на община Брацигово	2014г.	2014г. - 2020г.	Брой изпълнени мерки - 2
Велинград	Регионална програма за управление на отпадъците	2014г.	2014г. - 2020г.	Брой изпълнени мерки - 3
	Програма за управление на отпадъците на Община Велинград	2016г.	2016г. - 2020г.	
	Програма за управление качеството на атмосферния въздух	2016г.	2016г. - 2019г.	В процес на изпълнение
	План за действие към Програмата за управление качеството на атмосферния въздух	2016г.	2016г. - 2019г.	В процес на изпълнение
	Наредба за управление на отпадъците, поддържане и опазване чистотата на територията на Община Велинград	2009г.	Действаща	
	Наредба за управление на зелените системи на Велинград	2016г.	Действаща	
	Наредба за поддържане и опазване на обществения ред, чистотата и имуществото на територията на Община Велинград	2012г.	Действаща	
Лесичово	Регионална програма за управление на отпадъците	2014г.	2014г. - 2020г.	Брой изпълнени мерки - 9
	Наредба за управление на отпадъците на територията на община	2013г.	Действаща	

	Лесичово			
	Наредба за отглеждане на домашните животни на територията на община Лесичово	2007г.	Действаща	
	Наредба за изграждане и опазване на зелената сиситема на територията на община Лесичово	2008г.	Действаща	
	Програма за действие по енергийна ефективност	2008г.	2008г. - 2016г.	В процес на актуализация
	План за действие по енергийна ефективност	2008г.	2008г. - 2016г.	В процес на актуализация
	Краткосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива	2015г.	2015г. - 2017г.	Брой изпълнени мерки - 1
	Дългосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива	2012г.	2012г. - 2021г.	Брой изпълнени мерки - 2
	Общ устройствен план на община Лесичово	На етап - съгласуване		
Пазарджик	Регионална програма за управление на отпадъците	2014г.	2014г. - 2020г.	Брой изпълнени мерки - 19
	Програма за управление качеството на атмосферния въздух 2012г. - 2015г.	2016г.	2016г. - 2020г.	Брой изпълнени мерки - 17
Пазарджик	Наредба за изграждане, управление и опазване на зелената система в община Пазарджик	2014г.	Действаща	
	Наредба за определяне условията и реда за изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битови и строителни отпадъци, включително биоразградими, опасни битови отпадъци, масово разпространени отпадъци на територията на община Пазарджик	2014г.	Действаща	

Пещера	Регионална Програма за управление на отпадъците на регион Пазарджик	2014г.	2014г. - 2020г.	Брой изпълнени мерки - 15
	Общински план за развитие на Община Пещера за периода 2014-2020г.	2014г.	2014г. - 2020г.	Брой изпълнени мерки - 3
	Програма за управление на отпадъците на територията на община Пещера 2016г.- 2020г.	2016г.	2016г. - 2020г.	Брой изпълнени мерки - 12
	Програма за управление качеството на атмосферния въздух 2016г. - 2020г.	2016г.	2016г. - 2020г.	Брой изпълнени мерки - 9
Ракитово	Общинска програма за опазване на околната среда	2009г.	2009г. - 2013г.	Брой изпълнени мерки - 3
	Общинска програма за управление на дейностите с отпадъци	2014г.	2014г. - 2020г.	Брой изпълнени мерки - 1
	Общинска наредба за управление на дейностите с отпадъци	2011г.	Действаща	Брой изпълнени мерки - 1
	Програма за насърчаване използването на енергия от ВЕИ и биогорива	2014г.	2014г. - 2024г.	
	План за енергийна ефективност на община Ракитово и стратегия за изпълнението му	2011г.	2011г. - 2013г.	Предстои актуализация
Септември	Регионална Програма за управление на отпадъците на регион Пазарджик	2014г.	2014г. - 2020г.	Брой изпълнени мерки - 14
	Наредба за управление на отпадъците	2014г.	Изпълнява се	
Стрелча	Горскостопански план	2013г.	2013г. - 2023г.	Изпълнява се
Сърница	План за развитие на община Сърница	2015г.	2015г. - 2020г.	Брой изпълнени мерки - 2
	План за развитие на горите и горските територии на община Сърница	2015г.	2017г. - 2025г.	Изпълнява се
	Наредба за управление на отпадъците на община Сърница	2015г.	2016г. - 2020г.	Действаща
12	51			

Битови отпадъци

Основна цел на провежданата национална политика по управление на отпадъците е да се постигне интегрирана рамка за управлението им, която да доведе до

намаляване на въздействията върху околната среда, причинени от генерираните отпадъци, подобряване на ефективността на използване на ресурсите, увеличаване отговорностите на замърсителите, стимулиране на инвестициите в управление на отпадъците.

Интегрираната система за управление на отпадъците има за цел да се предотврати, намали и ограничи вредното въздействие на отпадъците върху човешкото здраве и околната среда. Въвеждането на йерархия при управлението им определя като основен приоритет предотвратяване образуването на отпадъци при източника им, а при невъзможност, осигуряване на тяхното рециклиране или оползотворяване. Депонирането на отпадъците или изгарянето им без използване на енергията се разглежда като последен и най-нежелан изход.

На територията, контролирана от РИОСВ - Пазарджик всички 12 общини изпълниха условията на чл.19, ал.2 от ЗУО да осигурят условия, всеки притежател на битови отпадъци да се обслужва от лица, на които е предоставено право да извършват дейностите по събиране, транспортиране, оползотворяване или обезвреждане на тези отпадъци. Населението в областта е обхванато на 100%. Общинските системи за управление на отпадъците обхващат 116 населени места с общо 281 238 жители. Увеличаването на броя на специализираните съдове за битови отпадъци и точките на разполагане е залегнало като задача в общинските програми за управление на отпадъците с необходимите финансови средства за целта. Успешното реализиране на мярката ще доведе до оптимизиране на организираното сметосъбиране и предотвратяване на замърсяванията с отпадъци.

Справка 4.2. Събиране и транспортиране на битови отпадъци (БО)

№	Община	Брой жители	Брой населени места в общината	Брой населени места с въведена система за събиране и транспортиране на БО	Населени места в които не е въведена система за събиране и транспортиране на БО (изписват се поименно)	% население, обхванато в организирана система за събиране и транспортиране на БО	Брой на обслужваното население
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Батак	5 969	3+2 вилни зони	3+2 вилни зони	-	100	5 969
2	Белово	8 878	8+2 вилни зони	вилни зони	-	100	8 878
3	Брацигово	9 494	7+2 вилни зони	7+2 вилни зони	-	100	9 494
4	Велинград	37 670	24+4 вилни зони	24+4 вилни зони	-	100	37 670
5	Лесичово	5 629	7	7	-	100	5 629
6	Пазарджик	120 121	32	32	-	100	120 121
7	Панагюрище	25 125	9	9	-	100	25 125
8	Пещера	22 575	3+1 вилни зони	3+1 вилни зони	-	100	22 575
9	Ракитово	15 696	3+2 вилни зони	3+2 вилни зони	-	100	15 696
10	Септември	26 412	15	15	-	100	26 412
11	Стрелча	5 169	5	5	-	100	5 169
12	Сърница	3 488	3	3	-	100	3 488
Общо		286 226				100	286 226

До този момент са закрити 101 от депата за неопасни отпадъци, които не отговарят на изискванията на Наредба № 6/2013 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и нямат утвърдени планове за привеждане в съответствие с тази наредба. В общините Пещера, Панагюрище, Стрелча, Септември, Батак, Брацигово, Велинград и Ракитово са закрити всички селски депа.

Общински депа за неопасни отпадъци, които са в експлоатация на територията на РИОСВ-Пазарджик

№	Общинско депо, община	Местност, землище	Вид на отпадъците	Наличие на проект за рекултивация/стойност	Площ /дка/	Срок за прекратяване на експлоатацията	Наличие на Заповед на Директора на РИОСВ за спиране на експлоатацията на депото
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Батак	“Ралева къшла”, гр.Батак	битови	Не	8,6	§4, ал.2 от ПЗР на Наредба №6 / 2013 год . за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци	Заповед № 053/09.03.2004 г
2	Белово	“Савови ниви”, с.Дъбравите	Битови, производствени неопасни от „Завод за хартия- Белово“ АД	Не	10,71	§4, ал.2 от ПЗР на Наредба №6 / 2013 год	Заповед № 053/09.03.2004 г
3	Брацигово	„Клисурата”, гр.Брацигово	битови	Не	5,0	§4, ал.2 от ПЗР на Наредба №6 / 2013 год	Заповед № 053/09.03.2004 г
4	Брацигово	„Ботвица”,с.Равногор	битови	Не	4,0	§4, ал.2 от ПЗР на Наредба №6 / 2013 год	Заповед № 053/09.03.2004 г
5	Велинград	“Дълбокото дере”, гр.Велинград	битови	Не	39,8	§4, ал.2 от ПЗР на Наредба №6 / 2013 год	Заповед № 053/09.03.2004 г
6	Лесичово	“Дупките”,с.Лесичово	битови	Не	3,0	§4, ал.2 от ПЗР на Наредба №6 / 2013 год	Заповед № 053/09.03.2004 г
7	Пазарджик	“Башикаровски баир”- с.Ал.Константиново	Битови, производствени (неопасни) от „Дуропак Тракия” АД	Не	123,0	§4, ал.2 от ПЗР на Наредба №6 / 2013 год	Заповед № 053/09.03.2004 г
8	Пещера	“Грамадите”, гр.Пещера	Битови	Не	21,4	§4, ал.2 от ПЗР на Наредба №6 / 2013 год	Заповед № 053/09.03.2004 г

9	Ракитово	“Кацата”	Битови	Не	10,0	§4, ал.2 от ПЗР на <i>Наредба №6 / 2013 год</i>	Заповед № 053/09.03.2004 г
10	Септември	“Горни батали”- гр.с.Ветрен	Битови	Не	30,27	§4, ал.2 от ПЗР на <i>Наредба №6 / 2013 год</i>	Заповед № 053/09.03.2004 г

С реализацията на проекта по ОП „Околна среда“ – DIR – 5112122 – 4 -70 „Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Панагюрище“ през 2015 год. е изградено и пуснато в експлоатация регионалното депо – Панагюрище. Обхваща общините Панагюрище и Стрелча.

С изпълнението на проект „Регионално депо за неопасни отпадъци за регион Пазарджик, Клетка 1 и съпътстваща инфраструктура“, финансирано от ПУДООС, стартира изграждането на второто за областта регионално депо с бенефициенти общините: Пазарджик, Батак, Белово, Брацигово, Пещера, Ракитово, Велинград, Лесичово и Септември.

През 2016г. са извършени 19 проверки на общинските депа за битови отпадъци, които имат утвърдени планове за привеждане в съответствие с нормативната уредба по реда на отменената Наредба № 8 / 2004 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци, чиято експлоатация продължава на основание § 4, ал.2 от ПЗР на Наредба № 6 / 2013 г. Основна задача при тези проверки е изпълнението на мерките, залегнали в плановете. Констатираните нарушения са основно допускането на разпиляване на леки фракции в съседни на депото терени, приемане на отпадъци, които не са охарактеризирани и/или предварително третирани. Дадените предписания за отстраняване на тези нарушения са изпълнени в определения от РИОСВ-Пазарджик срок.

Проверени са 6 закрити депа за битови отпадъци по отношение на изпълнението на условията в решенията за закриване. Не са констатирани нарушения на дадените от компетентния орган условия. Постигнати са добри резултати при възстановяване на терените и недопускане изхвърлянето на отпадъци в района на закритите депа.

От началото на 2016год. е преустановена експлоатацията на общинско депо за неопасни отпадъци – Стрелча. Предстои закриването му по реда на *Наредба № 6 от 27.08.2013 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци* (обн., ДВ, бр. 80/2013).

Почистени са 32 локални сметища и възстановени качествата на общо 308 дка земеделски земи, крайпътни участъци на общинската и републиканска пътна мрежа и входно-изходни зони на населените места в общините Пазарджик, Септември, Белово, Лесичово, Пещера, Велинград, Брацигово, Батак и Стрелча.

Във връзка с изпълнение на изискванията на Наредба № 7 от 19.12.2013г. за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци, всички общини, като собственици на действащи депа за неопасни отпадъци ежесечно правят справки за депонираните количества отпадъци по общини, както и преведените суми по чл.60 и чл.64 от ЗУО. За 2016г. само общините Брацигово и Лесичово са предоставили изцяло обезпечението за закриване и следексплоатационни грижи за функциониращите общински депа, както и направили отчисленията, които ще се изразходват за нови съоръжения за третиране на битови и строителни отпадъци. Останалите общини - Пазарджик, Пещера, Велинград, Батак, Белово, Септември, Ракитово и РС-Панагюрище не изпълниха своите задължения в пълен размер. Във връзка с изискванията на чл. 64, ал.8 от ЗУО през 2015 год. са

издадени 7 АУПДВ по реда на чл.166 от ДОПК. През 2017 година започна принудителното събиране на задълженията.

В таблица 2 е систематизирана информацията за постъпилите суми по чл.60 и чл.64 от Закона за управление на отпадъците за периода 01.01.2011г. – 31.12.2016г. по общини.

Анализът показва, че въведените общински системи за разделно събиране на отпадъците нямат добра ефективност. Това е една от причините размерът на отчисленията и обезпеченията да бъде голям. Целта на разделното събиране е именно намаляване на количествата отпадъци, отиващи на депата, а оттам и на дължимите отчисления.

Таблица 2

№	Община	Постъпили по чл. 60	Постъпили по чл. 64	Общо	Изразходвани
1	БАТАК	16 655.20 лв.	12 195.79 лв.	28 850.99 лв.	0.00 лв.
2	БЕЛОВО	19 162.36 лв.	132 156.47 лв.	151 318.83 лв.	0.00 лв.
3	БРАЦИГОВО	33 975.04 лв.	92 556.40 лв.	126 531.44 лв.	0.00 лв.
4	ВЕЛИНГРАД	164 835.89 лв.	44 062.62 лв.	208 898.51 лв.	0.00 лв.
5	ЛЕСИЧОВО	25 220.97 лв.	144 864.44 лв.	170 085.41 лв.	0.00 лв.
6	ПАЗАРДЖИК	31 622.62 лв.	703 378.85 лв.	735 001.47 лв.	0.00 лв.
7	ПАНАГЮРИЩЕ <i>/до изграждане на рег.депо/</i>	135 467.25 лв.	638 501.00 лв.	773 968.25 лв.	450 000.00 лв.
8	ПЕЩЕРА	59 408.80 лв.	905 079.72 лв.	964 488.52 лв.	0.00 лв.
9	РАКИТОВО	26 227.49 лв.	196 301.22 лв.	222 528.71 лв.	0.00 лв.
10	СЕПТЕМВРИ	107 886.15 лв.	14 695.00 лв.	122 581.15 лв.	0.00 лв.
11	СТРЕЛЧА <i>/до изграждане на рег.депо/</i>	19 900.61 лв.	67 536.48 лв.	87 437.09 лв.	62 000.00 лв.
12	РЕГИОН.СДРУЖЕНИЕ - ПАНАГЮРИЩЕ	50 202.74 лв.	259 842.96 лв.	310 045.70 лв.	0.00 лв.
	ОБЩО	640 362.38 лв.	3 211 170.70 лв.	3 851 533.00 лв.	512 000. 00 лв.

Основен проблем в региона е забавяне в изпълнението на регионалната мярка за управление на отпадъците и изграждане на регионалното депо - Пазарджик, EUROPEAID 117409/D/SV/BG, в която са включени общините Пазарджик, Белово, Брацигово, Батак, Велинград, Ракитово, Лесичово, Септември и Пещера. Забавянето в процедурите по реализиране на мярката отлага във времето преустановяване на експлоатацията на старите депа по общините, които не отговарят на съвременните изисквания.

Строителни отпадъци

На територията на област Пазарджик няма действащи депа за строителни отпадъци. Единственото такова, намиращо се в община Панагюрище е закрито с Решение № 07- 044/ 16.06.2012 г. на Директора на РИОСВ-Пазарджик.

От извършените проверки по общини се установи, че е масова практика откриването на строителните площадки за обекти, получили разрешение за строеж да става без да се изисква документ по чл.35 от ЗУО за третиране и транспортиране на строителни отпадъци, вкл. изкопни земни маси. Това наложи да подготвим и изпратим предупредителни писма да всички общини с напомняне, че при управлението на строителните отпадъци е задължително спазването на приоритетния ред (йерархията), посочена в чл.6 от ЗУО. Въпреки, че плановете за управление на строителните отпадъци се изискват от юли 2014г., общините нямат готовност и капацитет за прилагане на изискванията.

Масово разпространени отпадъци (МРО)

Решени и нерешени проблеми с МРО и ОЧЦМ на територията на РИОСВ-Пазарджик - комплексното планиране за 2016г. и извършване на проверките по различните компоненти и фактори на обектите с издадено разрешение за дейности по третиране на отпадъци от ИУЕЕО, ИУМПС, НУБА, отработени масла и ОЧЦМ доведе до по-добри резултати по отношение на специфичните изисквания, регламентирани в Наредбите.

Наблюдава се по-голяма заинтересованост от страна на фирмите за спазване на законовите разпоредби и инвестиране в привеждането на площадките според изискванията на Закона за управление на отпадъците. Не се допуска смесване на отпадъците от черни и цветни метали, образувани от разкомплектоването на ИУМПС и/или от предварителната обработка на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване с другите ОЧЦМ с битов, производствен и строителен характер.

Констатираните пропуски са свързани с воденето на отчетност на отпадъците по Приложенията, регламентирани в Наредба №1/2014 г. за съответната дейност с отпадъци, при въвеждане на информацията в компютърната информационна система и издаване на декларации за повторна употреба на компоненти от ИУМПС съгласно изискванията на Наредбата за ИУМПС, наличие на документи на площадката, изискващи се по реда на ЗУО, където се извършват дейности по третиране на отпадъците. Намаляват пропуските и нарушенията, свързани с правилното и безопасно съхраняване на отпадъците.

В резултат от извършената контролна дейност са постигнати добри резултати във воденето на отчетност на отпадъците в инсталации за разкомплектоване на ИУМПС чрез въвеждане на отчетни книги по отпадъците по изискващите се приложения, съгласно Наредба №1/2014 г., въвеждане в действие на компютърна информационна система и попълване на декларации за повторна употреба на компоненти от ИУМПС по реда на Наредбата за излезли от употреба моторни превозни средства.

Като слаба страна, но с по-добри резултати от 2015г. остава проблемът с нерегламентираното разкомплектоване на стари автомобили и извършване на дейности с отпадъци от черни и цветни метали, най-вече в домове на лица от ромски произход в малки населени места. Проблем остава и изхвърлянето на отпадъци от разкомплектоването на неразрешени за това места. Регулярното извършване на проверки с цел идентифициране на нарушители предотвратява извършването на нерегламентирани дейности и води до добри резултати. Все по-рядко се регистрират

обекти, на които се извършва незаконосъобразна дейност, а установените такива привеждат дейността си съгласно изискванията на ЗУО.

Финансов контрол на такси за масово разпространени отпадъци

РИОСВ-Пазарджик извършва контрол на лицата, пускащи на пазара продукти след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци във връзка с отчетността и заплащането на продуктови такси. Тези лица могат да изпълняват задълженията си по реда на чл.14 от Закона за управление на отпадъците индивидуално или чрез колективни системи, представлявани от организации по оползотворяване на масово разпространени отпадъци. На територията на РИОСВ-Пазарджик няма фирми, които изпълняват индивидуално задълженията си.

През изминалата година, в сравнение с 2015-та, броят на фирмите, производители и/или вносители на опаковани стоки, които изпълняват задълженията си по Наредбата за опаковки и отпадъци от опаковки чрез участие в колективна система чрез договор с организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки се е увеличил в сравнение с тези, които заплащат продуктови такси за опаковки по чл.59 от Закона за управление на отпадъците към ПУДООС.

С измененията на Наредбата за продуктова такса е въведена такса за полимерни торбички с дръжки, които са под определените размери и дебелина (размери 39/49 см и дебелина 25 микрона). Задължени лица са всички производители, вносители и лица, които въвеждат полимерни торбички на територията на Р България.

Извършени през 2016 г. проверки на търговски обекти, които предлагат на своите клиенти полимерни торбички установиха, че въведената продуктова такса за тези торбички е довела до намаление на потреблението им, а там където се използват, се предлагат срещу заплащане. Използват се предимно полимерни пликкове без дръжки.

Справка 4.3 Масово разпространени отпадъци (МРО)

Община	Въведени системи за разделно събиране на МРО, в.т. ч.:	% население, обхванато от системите за разделно събиране	Брой на обслужваното население	Брой на пунктовете за разделно събиране на различните видове МРО
1	2	3	4	5
Община Батак	Отпадъци от опаковки *	100	3 320 - гр.Батак; 3 000 - 4 000 летуващи в к.к. „Цигов Чарк”	13 точки по 3 бр.пластмасови контейнери (10 точки за гр.Батак и 3 точки за местност ”Цигов чарк”) Останалите необхванати 2 населени места са с население под 5 000 жители (- с.Нова Махала - 2 087 жители; - с.Фотиново - 704 жители)
	Негодни за употреба батерии и	100	5 969	договор с "Екобатери"АД - 7 точки, вкл. и селата

	акумулатори			
	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, в т.ч. луминесцентни лампи и други лампи, съдържащи живак	100	5 969	договор с "Елтехресурс" АД - 1 точка, вкл и селата
Община Белово	Отпадъци от опаковки *	100	8 878	Общо 39 точки гр.Белово 39т.; кв. Малко Белово 3т.; с.Момина Клисура 1т.; с.Голямо Белово 1т.; с.Дъбравите 1т.; с.Сестримо 1т.; с.Габровица 1т.; с.Мененково 1т.; с.Аканджиево 1т. Населените места са с население под 5 000 жители; 41 бр. контейнери тип бобър - 1 100л, 56 бр.контейнери тип кофа -120л и 26 бр. контейнери тип „иглу”- 1 400л
	Негодни за употреба батерии и акумулатори	100	8 878	договор с организация по оползотворяване на НУБА -"Нуба Рециклиране" АД -11 точки: 4т. - гр.Белово; 1т. -кметство с.Голямо Белово; 1т. - кметство с.Дъбравите; 1т. - кметство с.Момина клисура; 1т. - кметство с.Сестримо; 1т. - кметство с.Габровица; 1т. - кметство с.Аканджиево; 1 т. - кметство с.Мененково
	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, в т.ч. луминесцентни лампи и други лампи, съдържащи живак	100	8 878	договор за събиране на ИУЕЕО "Сити Компютър - Алекс" ЕООД за всички населени места на територията на общината кампанийно 2 пъти годишно

Община Брацигово	Отпадъци от опаковки *	100	3 948 за гр.Брацигово	17 точки (13бр. сини, 17бр. жълти и 19 бр. зелени) само за гр.Брацигово с население - 4 308 жители; Останалите 6 населени места са с население под 5 000 жители всяко едно поотделно. Общо 5 743 жители са останалите населени места
	Негодни за употреба батерии и акумулатори	100	9 494	13 точки по 1бр. - 50л.контейнер (от които-8 точки за гр.Брацигово и по 1 точка за 5 населени места - кметство Исперихово; кметство Козарско; кметство Розово; кметство Равногор; кметство Бяга, без с.Жребичко-75 жители) договор с организация по оползотворяване на НУБА - "Екобатери"АД
Община Брацигово	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, в т.ч. луминесцентн и лампи и други лампи, съдържащи живак	100	9 494	договор с лице, притежаващо документ по чл.35 от ЗУО за събиране на ИУЕЕО от всички населени места на територията на общината

Община Велинград	Отпадъци от опаковки *	100	37 670	102 точки за гр.Велинград - 26 587 жители (140 бр. контейнери тип бобър по 1100 л, 6 бр кофи по 360 л, 9 бр. кофи по 240 л и 72 бр. контейнери тип „иглу” по 1400л); Всички останали места са с население под 5 000 жители:- в с.Грашево - 2 бр кофи по 360 л, и 1 бр. контейнери тип „иглу” по 1 400 ; - в с.Драгиново - 6 бр кофи по 360 л, 14 бр. кофи по 240 л и 5 бр. контейнери тип „иглу” по 1 400 л; - в с.Кръстава - 7 бр кофи о 360 л и 2 бр. контейнери тип „иглу” по 1 400 л; - в с.Пашови - 4 бр кофи по 360 л и 1 бр. контейнери тип „иглу” по 1 400 л; - в с.Света Петка - 11 бр кофи по 360 л и 4 бр. контейнери тип „иглу” по 1 400 л; - в с.Юндола - 5 бр кофи по 360 л и 2 бр. контейнери тип „иглу” по 1 400 л; - в с.Биркова - 2 бр кофи по 360 л и 1 бр. контейнери тип „иглу” по 1 400 л;
				В с.Албаница, с.Бозьова, с.Бутрева, с.Враненци, с.Горна Дъбева, с.Рохлева, с.Цветино и с.Чолакова са разставени по 1 бр кофи по 360 л и 1 бр. контейнери тип „иглу” по 1 400 л; разположени контейнери с общ обем от 324 500 л
	Негодни за употреба батерии и акумулатори	100	37 670	договор с "Екобатери"АД
Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, в т.ч. луминесцентн и лампи и други лампи, съдържащи живак	100	37 670	договор с "Елтехресурс"АД	

Община Лесичово	Отпадъци от опаковки *	100	5 629	18 точки (20 контейнери тип бобър по 660л. и 22 контейнери тип „иглу” по 1 100 л.) (обхванати са всички населени места – с.Лесичово - 5 точки; с.Церово -3 точки; с.Динката -3 точки, с.Калугерово - 3 точки, с.Щърково - 1 точка; с.Памидово - 2 точки; с.Боримечково - 1 точка
	Негодни за употреба батерии и акумулатори	100	5 629	договор с "Екобулбатери"АД - 7 точки, вкл. и селата
	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, в т.ч. луминесцентн и лампи и други лампи, съдържащи живак	100	5 629	договор с "Екобултех"АД - събирането ще се извършва кампанийно-определена 1 точка

Община Пазарджик	Отпадъци от опаковки *	100	120 121	204 бр. тип „бобър“-жълти и 82 бр. тип „иглу“-зелени, - общо 286 бр. контейнери, разположени на територията на гр.Пазарджик, с.Мокрище и с.Главиница, собственост на „Екобулпак" АД; В останалите 28 бр. населени места с население под 5 000 жители са разположени още общо 53 контейнера (бобър 1 100 л) и 53 контейнери тип ”иглу” от 1 400 л), собственост на „Екобулпак” АД – общ бр. по селата - 106 бр. -общо 392 бр. съдове - 38 точки (фирми), на които са предоставени: 65 жълти бобри-1100 л., 11 жълти кофи-360л и 2 бр. зелени тип „иглу“-1 400л., собственост на „Екобулпак” АД; - 87 точки с трицветни контейнери, собственост на „Екопак- България” АД (87 бр. жълти, 87 бр. зелени и 87 бр. сини контейнери), разположени на територията на гр.Пазарджик и с.Ивайло - общ брой съдове - 261 бр.
	Негодни за употреба батерии и акумулатори	100	120 121	договор с "Норд Елрециклинг"ЕАД - 15 точки с общ брой: 15 съдове за портативни батерии ; 1 точка за автомобилни батерии (тук не влизат обекти, които предлагат автомобилни батерии, в които също има разположени контейнери)
	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, в т.ч. луминесцентн и лампи и други лампи, съдържащи живак	100	120 121	договор с "Норд Елрециклинг"ЕАД - събирането ще се извършва кампанийно - 2-пъти годишно

Община Панагюрище	Отпадъци от опаковки *	100	25 125	общо 58 точки 53 точки - гр.Панагюрище с население- 19 601 жители; 2 точки - с.Панагюрски колони; 2 точки-с Баня (общо 172 бр.контейнери- от тях 57бр. сини, 57бр. жълти и 58бр. зелени) Останалите 9 населени места, в т. ч. и с.Баня и с.Панагюрски колони са с население под 5 000 жители всяко едно поотделно - общо 7 900 жители
	Негодни за употреба батерии и акумулатори	100	25 125	договор с организация по оползотворяване на НУБА-"Нуба Рециклиране"АД -13 т. (18 бр. контейнери) -8т. за останалите 8 населени места (по 1т. с 1бр. контейнер, в с. Попинци и с. Оборище с по 2бр. контейнера)
	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, в т.ч. луминесцентн и лампи и други лампи, съдържащи живак	100	25 125	договор с "ИУЕЕО рециклиране"АД, гр. София - кампанийно - 2-пъти годишно
Община Пещера	Отпадъци от опаковки *	100	22 575	договор с "Екопак-България"АД 65 точки (66 сини контейнера, 65 жълти контейнера и 63 зелени контейнера) - от тях 55 т. за гр. Пещера, 4 т. за с.Радилово, 5 т. за с. Капитан Димитриево и 1 т. за летовище "Св.Констатин"- общо 198 контейнера.
	Негодни за употреба батерии и акумулатори	100	22 575	договор с "Екобатери"АД - 20 точки (14 за гр. Пещера, 3 за с. Капитан Димитриево и 3 за с. Радилово)
	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, в т.ч.	100	22 575	договор с "Елтехресурс"АД - площадка върху общински имот - събирането ще се извършва кампанийно- определена 1 точка

	луминесцентни и лампи и други лампи, съдържащи живак			
Община Ракитово	Отпадъци от опаковки *	100	15 696	47 точки- от тях 32т. за гр. Ракитово, 10т. за гр.Костандово и 5т. за с.Дорково - общ бр. контейнери- 141бр.
	Негодни за употреба батерии и акумулатори	100	15 696	договор с "Екобатери"АД - 7 точки (3 за гр. Ракитово, 3 за гр. Костандово и 1 за с. Дорково)
	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, в т.ч. луминесцентни и лампи и други лампи, съдържащи живак	100	15 696	договор с "Елтехресурс"АД - събирането ще се извършва кампанийно
Община Септември	Отпадъци от опаковки *	100	26 412	договор с "Екобулпак"АД - 50 точки (30бр.жълти-660л., 60бр.жълти-360л. и 50бр. иглу-1100л.)- гр.Септември; 15т.- гр.Ветрен; 12т. - с.Варвара; 9т. - с.Ветрен дол; 6т.-с.Симеоновец; 13т.-с.Семчиново; 10т.- с.Виноградец; 10т.-с.Карабунар; 5т.-с.Бошуля; 3т.-с.Злокучене; 13т.- с.Ковачево; 7т.-с.Лозен. Всички населени места, с изключение на гр.Септември са под 5 000 жители разположени контейнери с общ обем - 83 720л За гр.Септември с население - 9176 жители са разположени контейнери с общ обем – 96 400 л. Общ получен обем: 180 120л

	Негодни за употреба батерии и акумулатори	100	26 412	договор с организация по оползотворяване на НУБА -"Нуба Рециклиране"АД 7т. -гр.Септември; 4т. -гр.Ветрен; 2т. -с.Варвара; 2т.-с.Ветрен дол; 2т. .-с.Симеоновец; 2т. -с.Семчиново; 2т. -с.Виноградец; 2т. - с.Карабунар; 2т.-с.Бошуля; 1т. - с.Злокучене; 2т. -с.Ковачево; 2т. - с.Лозен.
	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, в т.ч. луминесцентни и лампи и други лампи, съдържащи живак	100	26 412	договор с организация по оползотворяване на ИУЕЕО- "ИУЕЕО Рециклиране"АД точки за събиране на дребно електронно оборудване: 7т- гр.Септември; 4т.- гр.Ветрен; 2т. - с.Варвара; 2т.-с.Ветрен дол; 2т.- с.Симеоновец; 2т.-с.Семчиново; 2т.-с.Виноградец; 2т.-с.Карабунар; 2т.-с.Бошуля; 1т.-с.Злокучене; 2т.- с.Ковачево; 2т.-с.Лозен.
Община Стрелча	Отпадъци от опаковки *	100	5 169	договор с "Екопак -България"АД 13 точки по 3 бр. пластмасови контейнери (39 бр.) само за гр.Стрелча с население - 4 443 жители; Останалите 4 населени места са с население под 5 000 жители всяко едно поотделно. Общо 1 034 жители са останалите населени места
	Негодни за употреба батерии и акумулатори	88	5 169	договор с организация по оползотворяване на НУБА-"Нуба Рециклиране"АД , гр. София общо 5 точки - 4 точки на територията на гр.Стрелча и 1 точка в с.Смилец
	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, в т.ч. луминесцентни и лампи и други лампи, съдържащи живак	100	5 169	договор с "ИУЕЕО рециклиране"АД, гр. София - кампанийно 2-пъти годишно

Община Сърница	Отпадъци от опаковки *	100	3 488	договор с "Екобулпак" АД - в гр.Сърница - 16 бр. жълти контейнери тип бобър по 1 100 л, 30 бр. жълти кофи по 360 л, и 18 бр. зелени контейнери тип „иглу” по 1 400л; - в с.Медени поляни - 1 бр. жълта кофа - 360 л и 1 бр. зелен контейнер тип „иглу” по 1 400 л; - в с.Побит камък - 1 бр. жълта кофа - 360 л и 1 бр. зелен контейнер тип „иглу” по 1 400 л
	Негодни за употреба батерии и акумулатори	100	3 488	договор с "Екобатери" АД - събирането ще се извършва 1 път годишно бр. съдове в гр. Сърница - 3 бр. съдове в с. Побит камък - 1 бр. съдове в с. Медени поляни - 1
	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, в т.ч. луминесцентн и лампи и други лампи, съдържащи живак	100	3 488	договор с "Елтехресурс" АД - събирането ще се извършва 1 път годишно бр. съдове в гр.Сърница - 3 бр. съдове в с.Побит камък - 1 бр. съдове в с. Медени поляни - 1

4. Производствени и опасни отпадъци

През 2016г. беше извършен контрол на обекти, които генерират опасни и производствени отпадъци на база на определения риск от въздействие върху компонентите и факторите на околната среда. Определянето на риска се извърши въз основа на обобщен анализ на следните индикатори на въздействие:

-Сложност на инсталациите - инсталации за предварително третиране и рециклиране на отпадъци от хартиени, пластмасови и стъклени опаковки, инсталации за предварително третиране и рециклиране на хартиени, пластмасови и стъклени отпадъци, инсталации за рециклиране на опаковки от дървесни материали, инсталации за оползотворяване на биоотпадъци, инсталации за оползотворяване на дървесни отпадъци с цел производство на пелети, инсталации за изгаряне на дървесни и неопасни отпадъци, инсталации за обезвреждане на болнични отпадъци, инсталация за физикохимично третиране на гума и гумирани тъкани (линия за производство на каучуков регенерат и мленки);

- Генериране на отпадъци;

- Ниво на съответствие;

Акцент в контролната дейност през 2016г. бяха основно инсталации за предварително третиране и рециклиране на отпадъци от хартиени, пластмасови и стъклени опаковки, инсталации за предварително третиране и рециклиране на хартиени, пластмасови и стъклени отпадъци, инсталации за рециклиране на опаковки

от дървесни материали, както и инсталации за оползотворяване на биоотпадъци. Извършени са и проверки на инсталации за оползотворяване на дървесни отпадъци с цел производство на пелети, инсталации за изгаряне на дървесни и неопасни отпадъци, инсталации за обезвреждане на болнични отпадъци, инсталация за физикохимично третиране на гума и гумирани тъкани (линия за производство на каучуков регенерат и мленки).

Извършени са проверки на предприятия от различни сектори на промишлеността: металообработване, дървообработване и производство на мебели, шивашка, обувна, хранително-вкусова промишленост, ВиК дружества, печатница и автосервизи, розоварни, пречиствателни станции за отпадъчни води, производство на оптични детайли, производство на строителни смеси.

Особено внимание при проверките е отделено на начина на съхранение на образуваните производствени и опасни отпадъци, както и воденето на отчетност, с цел проследяване движението на отпадъците от мястото на образуването им до тяхното оползотворяване и/или обезвреждане. Изискани са договори за приемане и предаване на отпадъците съгласно разпоредбите на чл. 8, ал. 1 на ЗУО с цел предотвратяване на нерегламентираното им третиране, водещо до замърсяване на компонентите на околната среда и застрашаване здравето на населението.

Констатирани са пропуски относно водене на отчетност на отпадъците, некласифицирани отпадъци, образувани в резултат от дейността на дружествата, наличие на договори за приемане и предаване на отпадъци, несъдържащи необходимите атрибути съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУО.

Основен проблем при работата на инсталациите и съоръженията за третиране на отпадъци е управлението на отпадъците, които се генерират от дейността и последващото им предаване на фирми с цел оползотворяване/обезвреждане. Все още фирмите срещат затруднения при прилагане на йерархията при управление на отпадъците съгласно чл.6, ал. 1 от ЗУО, а именно: предотвратяване на образуването им, подготовка за повторна употреба, рециклиране, друго оползотворяване, например оползотворяване за получаване на енергия, и на последно място - обезвреждане.

Приоритетно са проверявани обекти и лица с дейност в отраслите металообработване, млеко и месопреработване, производство на оптични детайли, зърнопроизводство, шивашки предприятия, цехове за дървообработване, предприятия за производство на етерични масла, нанасяне на галванични покрития, производство на обувки, производство на сухи строителни смеси, добив и първична преработка на медни руди, при които се образуват производствени и опасни отпадъци.

През последната година приоритетно са проверявани обекти, чиято основна дейност е производство на оптични детайли. Извършени са 4 проверки на оптични заводи в област Пазарджик. Фирмите са привели дейността си, съгласно изискванията на екологичното законодателство.

Акцент в контролната дейност през 2016г. бяха и обекти, извършващи металообработваща дейност. Проверени са 4 обекта, привели дейността си в съответствие със ЗУО, като са извършили класификация на генерираните отпадъци, въвели са отчетни книги, сключили са договори за предаване на отпадъците съгл. чл.8 от ЗУО. На работните площадки са обособени зони за разделно събиране на отпадъците. Опасните отпадъци се събират и съхраняват по начин, незастрашаващ компонентите на околната среда.

През 2016г. са извършени проверки на предприятия от различни области на промишлеността: дървообработване – 1 обект, хранително – вкусова (млеко и месопреработване, производство на сливов концентрат) – 5 обекта, розоварни - 3 обекта, шивашка дейност – 1 обект, производство на строителни смеси – 1 обект и 1

обект за добив и преработка на медна руда. Дружествата са привели дейността си съгласно разпоредбите на ЗУО. Особено внимание при проверките е отделено на начина на съхранение на образуваните производствени и опасни отпадъци, както и воденето на отчетност, с цел проследяване движението на отпадъците от мястото на образуването им до тяхното оползотворяване и/или обезвреждане. Изискани са договори за приемане и предаване на отпадъците съгласно разпоредбите на чл. 8, ал. 1 на ЗУО с цел предотвратяване на нерегламентираното им третиране, водещо до замърсяване на компонентите на околната среда и застрашаване здравето на населението. Констатираните пропуски касаят водената отчетност и наличие на договори за приемане и предаване на отпадъци, несъдържащи необходимите атрибути.

Анализът от извършената контролна дейност показва значително увеличение на броя на фирмите, привели дейността си съгласно изискванията на ЗУО и подзаконовите нормативни актове: извършили са класификация на генерираните отпадъци, обособили са зони за разделно събиране на отпадъците, сключили са договори за приемането и предаването им, въвели са отчетни книги. В резултат на консултиране и издадени предписания дружествата получиха необходимите разрешителни и регистрационни документи за извършване на дейностите по третиране на отпадъци.

5. Болнични отпадъци

За проследяване правилното управление на болничните отпадъци, генерирани от лечебните заведения на територията на област Пазарджик се извършват проверки за наличието на изградена система за разделно събиране на опасните болнични отпадъци и помещения за предварителното им съхранение, наличие на договори за предаване на отпадъците и водената отчетност. Проследява се дали се спазват разпоредбите на Наредба №1 от 09.02.2015г. за изисквания към дейностите по събиране и третиране на отпадъците на територията на лечебните и здравните заведения /ДВ, бр.13 от 17.02.2015г./ в проверяваните обекти. При констатирани несъответствия с екологичното законодателство се дават предписания за предприемане на коригиращи действия и отстраняване на пропуските.

Отпадъци от хуманната медицина

№	Община	Брой лечебни заведения на територията на общината	Наименование на лечебното заведение	Наличие на изградена система за разделно събиране на отпадъци	Наличие на изграден помещене за временно съхранение на ОО	Наличие на договор с транспортна фирма, притежаваща регистрационен документ	Наличие на договор с фирма, извършваща обеззаразяване/обезвреждане на отпадъците	Метод на третиране
				да/не	да/не	да/не		
				Наименование на фирмата				
1	2	3	4	5	6	7	8	9

1	Батак	1	ФСМП- гр.Пазарджик- община Батак	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
2	Белово	2	"Хигия - ДКЦ" ООД, гр.Пазарджик - филиал Белово	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
3			ФСМП- гр.Пазарджик- община Белово	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
4	Брацигово	1	ФСМП- гр.Пазарджик- община Брацигово	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
5	Велинград	9	"МБАЛ - Велинград" ЕООД	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
6			СБДПЛРПФЗ "Св.Петка Българска" ЕООД	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница

7			МЦ "Хигия"	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1. физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2. предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
8			"ДКЦ I - Велинград" ЕООД	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1. физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2. предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
9			МБДПЛР "Вита" ЕООД	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1. физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2. предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
10			"МБАЛ Здраве- Велинград" ЕООД	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1. физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2. предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
11			"СБР-НК" ЕАД, филиал Велинград	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1. физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2. предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
12			"Джи -Пи Медикс- АПИМП-ГП" ООД	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1. физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2. предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница

13			ФСМП- гр.Пазарджик- община Велинград			"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
14	Пазарджик	12	"МБАЛ- Пазарджик" АД	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
15			МБАЛ "Ескулап" ООД	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
16			МБАЛ "Хигия" АД	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
17			Групова практика по първична дентална помощ- Пазарджик"ОО Д	да	да	"Джи ем кей" ООД	"Ловамед груп" ООД	оползотворяване/обезвр еждане
18			МБАЛ "Здраве" ООД	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
19			МБАЛ "Света Екатерина" ООД	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на

								Александровска болница
20			ДКЦ-Пазарджик	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
21			ФСМП-гр.Пазарджик-община Пазарджик	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
22			ДКЦ"Ескулап-цитомед"ООД	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
23			"Хигия - ДКЦ" ООД	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
24			Индивидуални практики - дентална медицина	да	да	"Джи ем кей" ООД	"Ловамед груп" ООД	оползотворяване/обезвреждане
25			Индивидуални практики - хуманна медицина	да	да	"Джи ем кей" ООД	"Ловамед груп" ООД	оползотворяване/обезвреждане
26	Панагюрище	4	ФСМП-гр.Пазарджик-община Панагюрище	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска

								болница
27			"МБАЛ - Уни Хоспитал" ООД	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1. физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2. предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
28			МЦ "Асарел Медет"	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1. физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2. предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
29			"ДКЦ I - Панагюрище" ЕООД	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1. физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2. предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
30			"ДКЦ - Хипократ" ЕООД	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1. физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2. предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
31	Пещера	3	"МБАЛ-проф.Димитър Ранев" ЕООД	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1. физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2. предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
32			ФСМП-гр.Пазарджик-община Пещера	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1. физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2. предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница

								болница
33	Ракитово	1	ФСМП- гр.Пазарджик- община Ракитово	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
34	Септември	2	"Медицински център Г"ЕООД	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
35			ФСМП- гр.Пазарджик- община Септември	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
36	Стрелча	2	ЕТ "Иван Трифонов- ИППМП"	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница
37			ЕТ "Хипократ 2004 - д-р Златка Бояджиева- ИППМП"	да	да	"МЛ - България" АД	"МЛ - България" АД	1.физико-химично третиране на отпадъци с код 18 01 03* и 18 01 01 от "МЛ България"; 2.предават се за обезвреждане в инсенератора на Александровска болница

III.2.ШУМ

3.2.1. Контрол на промишлените източници по отношение на излъчвания от тях шум в околната среда

Шумовият фактор има най-силно въздействие в урбанизираните райони. Той засяга хората както физически, така и психически, смущавайки основни дейности като съня, почивката, ученето и общуването. В допълнение, въздействията на шума се увеличават, когато влизат във взаимодействие с други стресови фактори на околната среда, например замърсяването на въздуха и химикалите. Това особено важи за градските зони, където повечето от тези стресови фактори съществуват едновременно.

Нивото на акустичното натоварване на средата зависи от редица фактори, позначими от които са:

- непрекъснато увеличаващ се транспортен трафик, състоянието и вида на пътните настилки по уличната мрежа (първостепенната улична мрежа, брой ленти и платна за движение, наличие/ отсъствие на разделителна ивица и др.);
- грешки в градоустройственото планиране и продължаващото застрояване на терени, разположени около шумни улици и булеварди;
- строително - ремонтни дейности;
- индустриален шум от промишлени обекти обособени в промишлените зони и/ или в границите на населеното място
- шумът, излъчван от заведенията за обществено хранене, увеселителните заведения, различните сервиси и авторемонтните работилници, разположени в непосредствена близост до жилищните сгради;
- липсата на подходяща шумозащитни пояси и ограждения до пътните артерии и жилищните райони; подходящо озеленяване.

Съгласно изискванията на чл. 12, т.1 от Закона за защита от шума в околната среда (ДВ. бр.74 от 2005 год с посл. изм. и доп.), РИОСВ – Пазарджик организира извършването на измерването, оценката, управлението и контрола на шума, излъчван в околната среда от промишлени дейности.

Съгласно изискванията на чл.18 на ЗЗШОС (ДВ бр. 74/2005г.) Директорът на РИОСВ – Пазарджик или упълномощени от него длъжностни лица осъществяват превантивен, текущ и последващ контрол върху инсталациите и съоръженията от промишлеността, включително за категориите промишлени дейности по приложение № 4 към чл. 117, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда.

Контролните и собствените измервания се извършват от акредитирани лаборатории, като се спазват изискванията на „Методика за определяне на обща звукова мощност, излъчвана в околната среда от промишлено предприятие и определяне нивото на шум в мястото на въздействие”, утвърдена със Заповед на министъра на околната среда и водите № РД 199/19.03.2007г.

РИОСВ-Пазарджик контролира обектите, които са значими емитери на шум в околната среда, като приоритетни са тези които граничат с жилищни територии или се намират в жилищни зони. Такива са: „Биовет” АД – гр. Пещера, „Еко Скарпе” ЕООД – гр.Пещера, „Балкан Райс” ООД – с. Ковачево и др. Извършени са 9бр. контролни проверки при планирани 9бр, издадени са 3бр. предписания, които са изпълнени. На 2бр. обекти: Мелничен комплекс на „Грейнсторе България” ООД и Когенерационна централа на „Биовет ”АД не са извършвани контроли измервания, защото не са работили през 2016г.През 2016г. са извършени 9 контролни и са утвърдени 9 бр. доклади за извършени собствени периодични измервания на нивата на промишления

шум, излъчван в околната среда. От извършените проверки е установено, че 14бр. контролирани обекти отговарят на нормативните изисквания. Установено е превишение на нивата на шум в точката на въздействие /най-близката жилищна сграда/ при контролното измерване на „Биовет” АД и е издаден АУАН.

През 2015г. по Закона за шума(ЗЗШОС) са извършени 4 проверки на 3 обекта, като 2 са извънредни, по постъпила в РИОСВ жалба. Извършено е контролно измерване на шум. Дадени са 4 предписания, които са изпълнени. Утвърдени са 12 доклада за извършени собствени периодични измервания на шум, съгл. Наредба №54/2010 (ДВ, бр.13/2010) Резултатите от измерванията през 2015 г. са под пределно допустимите норми.

3.2.2 Извършени проверки и предприети мерки при възникнали аварийни ситуации и регистрирани жалби и сигнали за замърсяване с наднормен шум. Резултати.

През 2016 г. постъпиха няколко жалби:

- от дейността на „Голдън Холц” ООД- гр. Ракитово, произвеждаща пелети. При извършените: контролно и собствени периодични измервания от фирмата няма превишения на нормите за допустими нива на шум, излъчван в околната среда, както и на нормата за допустими емисии на прах в атмосферния въздух.
-
- От жители на с. Карабунар, за наднормен шум от дейността на „Еко-Ф” ЕАД, произвеждащо млечни продукти. Извършеното контролно измерване не установи превишения на нормите за допустими нива на шум, излъчван в околната среда.

Във всички общини основните източници на шум в чертите на населените места са средствата за транспорт – леки и товарни автомобили, масов градски транспорт, развлекателните обекти, като: дискотеки и ресторанти. Големите промишлени източници са разположени в съществуващи индустриални зони.

3.2.3. Кратка информация за разработените и одобрени общински планове за действие за ограничаване на и намаляване на шума в околната среда на територията на РИОСВ Пазарджик

На територията на РИОСВ Пазарджик няма разработени шумови карти и одобрени общински планове за действие за ограничаване и намаляване на шума, излъчван в околната среда . Контролната дейност на общините, касаеща шума, излъчван в околната среда е отразена в Наредбата за обществения ред на всяка от общините.

III.3.РАДИАЦИОНЕН КОНТРОЛ

На територията, контролирана от РИОСВ-Пазарджик не се извършва радиационен контрол.

III. 4. ХИМИКАЛИ И КОНТРОЛ НА ОПАСНОСТИТЕ ОТ ГОЛЕМИ АВАРИИ

1. Състояние в областта на управление на химикалите

Всички оператори на промишлени обекти и голяма част от операторите на търговски обекти на територията на област Пазарджик имат определени задължения по Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (ЗЗВВХВС) и по глава седма, раздел I на Закона за опазване на околната среда (ЗООС), в т. ч. по подзаконовите нормативни актове и по регламентите, чието прилагане е уредено с тези закони.

През 2016г. по ЗЗВВХВС РИОСВ-Пазарджик извърши контрол върху 39 обекта, операторите на които имат задължения по един или няколко нормативни акта, както следва:

- 37 оператора по Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH);
- 10 оператора по Регламент 1272/2008 (CLP);
- 2 оператора по Регламент 259/2012 за фосфатите и Регламент 648/2004 (детергенти);
- 3 оператора по Регламент 850/2004 (POPs);
- 33 оператора по Наредбата за реда и начина за съхранение на опасни химични вещества и смеси.

На територията на област Пазарджик има 9 предприятия, класифицирани с рисков потенциал съгласно критериите по приложение 3 на ЗООС, от които 1 предприятие е с висок рисков потенциал и 9 с нисък рисков потенциал.

Други 25 оператора в които има опасни вещества по приложение 3 на ЗООС са задължени да поддържат в наличност доклад от извършена класификация съгласно чл. 103, ал. 1 ЗООС.

2. Основни приоритети при извършване на контрола през 2016 г., съгласно различните нормативни актове

Контрол по изпълнение на изискванията за регистрация, внос и употреба на вещества в самостоятелен вид или в смеси, съгласно Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH).

Проверки на вносители и търговци на текстилни и кожени изделия във връзка с изпълнението на задачите от четвъртия хармонизиран европейски проект REACH-EN-FORCE 4 (REF-4) и контрола на ограниченията за азооцветители и азобагрила по приложение XVII на регламента.

Контрол по изпълнение на изискванията за класифицирането на веществата съгласно Регламент (ЕО) № 1272/2008 (CLP).

Контрол по изпълнение на изискванията на Регламент № 684/2004 относно детергентите и Регламент 259/2012 за фосфатите.

Контрол върху употребата на вещества, включени в Регламент (ЕО) № 850/2004 относно устойчивите органични замърсители

Контрол за спазване на изискванията на Наредбата за реда и начина за съхранение на опасни химични вещества и смеси.

Проверки на операторите на предприятия с нисък и висок рисков потенциал на територията на област Пазарджик.

Контрол по изпълнение на задълженията на операторите за преразглеждане и актуализиране на класификацията на предприятията по чл.103, ал. 1 и 2 от ЗООС, Докладите за политика за предотвратяване на големи аварии (ДППГА) и Докладите за безопасност (ДБ).

Контрол върху мерките, предприемани от операторите за прилагане на разработените от тях политики за предотвратяване на големи аварии (ППГА).

Проверки се операторите на предприятия, в които има налични опасни вещества по приложение 3 от ЗООС, но не се класифицират с нисък или висок рисков потенциал.

3. Резултати от контролната дейност –

През 2016г. са извършени 56 проверки за изпълнение на изискванията на нормативната уредба в областта на химикалите и предотвратяването на аварии с опасни вещества. Комисиите по чл. 157а, ал. 2 от ЗООС провериха 7 предприятия, класифицирани с висок и нисък рисков потенциал.

Констатирани несъответствия, нарушения и предприетите коригиращи мерки

През 2016 г. се установиха:

- 1 нарушение на разпоредбите на глава седма, раздел I на ЗООС;
- 1 нарушение за неизпълнение на дадено предписание;
- 1 нарушение на изискванията на Наредбата за реда и начина за съхранение на ОХВС.

За извършените нарушения са съставени актове на операторите.

През 2016г. всички оператори на съществуващи предприятия с нисък и висок рисков потенциал преразгледаха и актуализираха политиките за предотвратяване на големи аварии, паралелно с това и системите за управление на мерките за безопасност в тези предприятия. Голяма част от операторите своевременно изпълняват изискванията на нормативната уредба в областта на химикалите. Наблюдават се пропуски, свързани с поддържане и актуализиране на документите и информацията за химични вещества и смеси.

4. Проведени информационни кампании

РИОСВ-Пазарджик своевременно информира за промените в глава седма, раздел I на ЗООС операторите на съществуващи предприятия/съоръжения с нисък и висок рисков потенциал и операторите на предприятия, в които има вещества по Приложение 3 на ЗООС.

IV. ПРЕВАНТИВНА ДЕЙНОСТ И КОНТРОЛ

1. ОВОС и Екологична оценка

Направление „Превантивна дейност” в РИОСВ е отговорно за обобщаване на информацията за хода на процедурите по ОВОС и ЕО, включително и от контрола на поставените условия в решенията по ОВОС, на решенията за преценяване необходимостта от извършване на ОВОС, становищата по ЕО и решенията за преценяване необходимостта от извършване на ЕО.

Основни политики на превантивния контрол:

◆ Създаване на благоприятна и здравословна среда на живот за гарантиране на личното и общественото здраве.

◆ Опазване на представителни за Република България и за Европа типове природни местообитания и местообитания на застрашени, редки и ендемични растителни, животински и гъбни видове в рамките на Националната екологична мрежа.

Инструменти за реализиране на тези политика са:

◆ оценка на въздействие върху околната среда от реализацията на инвестиционни предложения (ОВОС);

- ◆ екологична оценка на планове и програми (ЕО);
- ◆ оценка за съвместимост на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, които не са непосредствено свързани или необходими за управлението на защитените зони, но поотделно и във взаимодействие с други планове, програми, проекти и инвестиционни предложения могат да окажат отрицателно въздействие върху защитени зони (ОС).

При провеждането на процедурите по ОВОС за инвестиционни предложения, ЕО на планове и програми и ОС спрямо зоните, РИОСВ-Пазарджик взаимодейства с Регионална здравна инспекция (РЗИ) – Пазарджик, БД Източнобеломорски район, БД Западнобеломорски район и с 12-те общински администрации в териториалния обхват на РИОСВ-Пазарджик.

През 2016 година граждани, фирми и общински администрации подадоха в РИОСВ-Пазарджик 733 уведомления за инвестиционни предложения. За 619 от постъпилите уведомления са издадени становища, че не попадат в Приложение №1 и №2 на ЗООС и не подлежат на процедури по реда на глава шеста от ЗООС. За 112 са дадени писмени указания, че попадат в обхвата на Приложение №2 на ЗООС и подлежат на преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, а на 2 са дадени писмени указания, че попадат в обхвата на Приложение №1 на ЗООС и подлежат на задължителна ОВОС.

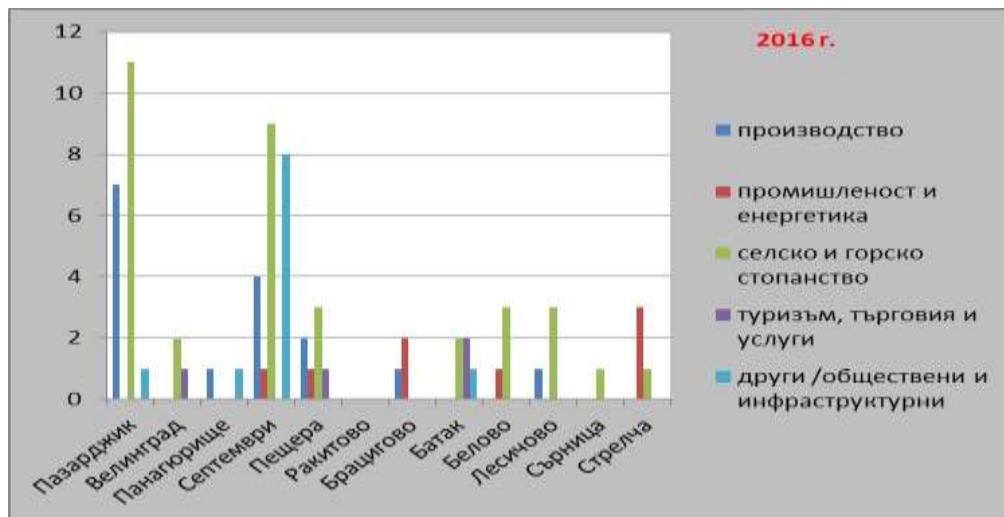
Издадени решения по ОВОС за територията на РИОСВ-Пазарджик:

През 2016г. в РИОСВ-Пазарджик няма постъпили искания за издаване на Решение по ОВОС и няма издадени Решения по ОВОС. Провежда се една текуща процедура по ОВОС, стартирала от предходен период, която не е приключила в рамките на годината. Внесени са две задания за определяне на обхвата и съдържанието на ДОВОС за консултации с компетентния орган. Във връзка с процедура от компетентността на МОСВ, РИОСВ-Пазарджик се произнесе със становище относно инвестиционно предложение на контролираната от нея територия.

Издадени решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за територията на РИОСВ-Пазарджик по отрасли и общини:

През 2016 г. в отговор на внесените 82 искания за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС са издадени 75 решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, всички с характер „да не се извършва ОВОС”. Останалите 7 са в срок за отговор към момента. От издадените решения 14 са за процедури с дадени указания през 2015г.

Фиг. 1 Разпределение на инвестиционни предложения по отрасли и по общини, за които е издадено решения за преценяване необходимостта от извършване на ОВОС през 2016 г.

Анализът на данните в приложената графика показва, че през 2016г. няма издадени решения за преценяване необходимостта от ОВОС за Община Ракитово, разположена на територията, за която компетентен орган е директорът на РИОСВ-Пазарджик. Преобладаващи са процедурите за ИП в областите селско и горско стопанство (изграждане на сондажни кладенци за нуждите на системи за капково напояване на селскостопански насаждения и изграждане на животновъдни ферми), обществено предназначение, промишленост (консервиране на растителни продукти и преработка на мляко за производство на млечни продукти). Най-много инвестиционни предложения са постъпили за Община Пазарджик и Община Септември.

Експертите от Дирекция „Превантивна дейност” отчитат, че в отделните общини се наблюдава различен интерес за реализиране на ИП в разглежданите отрасли.

Издадени решения по ОВОС за неодобряване, решения за прекратяване на процедури по ОВОС, обжалвани решения по ОВОС/решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, отменени решения:

През 2016г. няма издадени решения по ОВОС за неодобряване на инвестиционно предложение на територията на РИОСВ-Пазарджик.

Издадени са 52 решения за прекратяване на процедури по ОВОС, както следва:

- 15 – поради непредставена в срок изискана допълнителна информация (на основание чл. 5, ал. 5 и чл. 6, ал. 4 от Наредбата по ОВОС);
- 16 – поради неизпълнени указания по чл. 5, ал.1 от Наредбата за ОВОС;
- 15 – по искане на възложителя;
- 6 – поради недопустимост на ИП спрямо действащи нормативни и/или административни актове.

От издадените 52 решения за прекратяване на процедурата по ОВОС, четири са обжалвани, като едно е отменено, за едно не е приключила процедурата по обжалване и две са потвърдени.

От издадените 75 решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, едно е обжалвано пред Административен съд - Пазарджик, за което съдът е определил, че жалбата е недопустима и прекратява административното дело. Обжалваното решение за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС е влязло в сила.

Издадени Становища по ЕО и решения за преценяване на необходимостта от ЕО за територията на РИОСВ-Пазарджик по области:

След приетата промяна в Наредбата за ЕО (ДВ, бр. 12 от 12.02.2016 г.) за допълване на чл.8 с възможност за внасяне на уведомление за план/програма по образец съгласно Приложение №3, в РИОСВ-Пазарджик са внесени 15 уведомления за план/програма. На 14 възложители е указано, че представената от тях план/програма подлежи на процедура по преценяване на необходимостта от ЕО, а по едно уведомление отговорът се изготвя в момента.

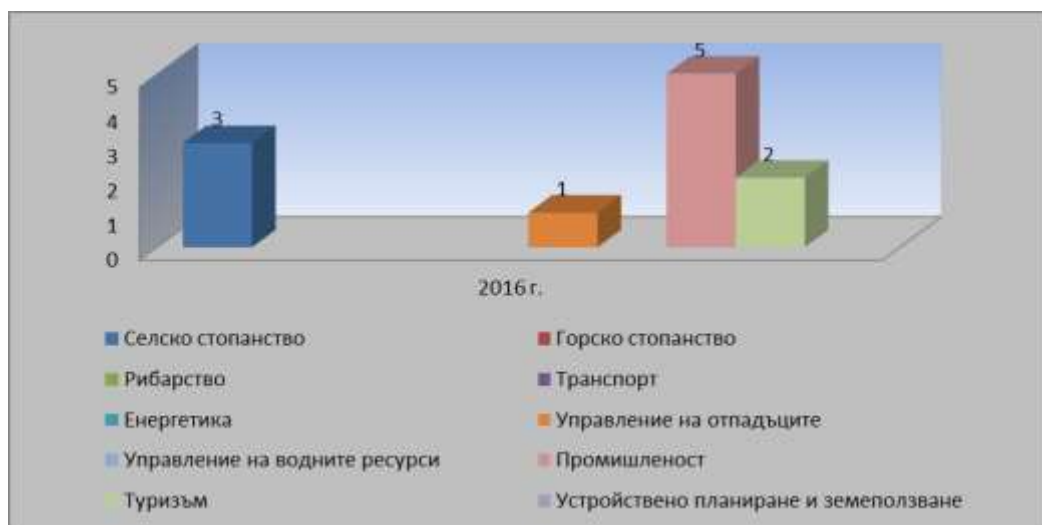
През 2016 година за процедури, стартирали през предходен период са внесени две искания за съгласуване на ОУП и са издадени две становища по ЕО - за ОУП на община Лесичово и за ОУП на община Септември.

Стартиралите процедури по задължителна ЕО за изработване на ОУП на 12 общини от компетентността на РИОСВ Пазарджик, като всяка стигнала различен етап от процедурата. Проведено е обществено обсъждане на доклада по ЕО за ОУП на Община Панагюрище. Предстои издаването на Становище по ЕО. Внесено е задание за обхват и съдържание за ОУП на Община Стрелча, съгл. чл. 19 от Наредбата за ЕО.

Издадени решения за преценяване необходимостта от ЕО за планове и програми:

За отчетния период, в отговор на внесените искания за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка, са издадени 11 решения за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО - всички с характер „да не се извършва ЕО“.

Фиг. 2 Издадени решения за преценяване необходимостта от извършване на ЕО по области:

Издадените решения за преценяване на необходимостта от ОВОС не са обжалвани. Всички решения са издадени в нормативно определения срок.

Процедурите по преценяване на необходимостта от ЕО през 2016г. протичаха при стриктно спазване на ЗООС и Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми и подзаконовите нормативни актове. За всички издадени решения са събрани дължимите такси, на основание ПМС № 136/2011г.

Издадени становища по ЕО за несъгласуване на план/програма, решения за прекратяване на процедури по ЕО, обжалвани становища/решения, отменени становища/решения:

През 2016 г. няма издадени становища по ЕО за несъгласуване на план/програма. Издадено е едно решение за прекратяване на процедура по ЕО, поради поискана от РИОСВ и непредставена от възложителя допълнителна информация.

Няма обжалвани и отменени становища/решения.

Контрол по изпълнение на условията в издадените решения по ОВОС и решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС/ЕО:

Целта на контрола, извършван от експертите по ОВОС и ЕО е спазване на изискванията на нормативната уредба по околна среда и предвидените мерки за намаляване или предотвратяване на евентуални отрицателни въздействия върху околната среда от строителството или експлоатацията на обектите. Изпълнението на условията във всяко от издадените решения по ОВОС следва да бъде контролирано периодично.

Съгласно утвърдения план на РИОСВ–Пазарджик за 2016г., от направление ОВОС и ЕО се извърши контрол на поставени условия и мерки в 1 решение по ОВОС, издадено от министъра на ОСВ и на 8 решения по ОВОС, издадени от Директора на РИОСВ-Пазарджик. Две от проверките са по чл.99, ал. 8 от ЗООС.

От извършения контрол се установи, че не е започнала реализацията на 5 от инвестиционните предложения, за които са издадени решения по ОВОС. По две от Решенията по ОВОС поставените условия и мерки в тях се изпълняват.

Извършените две проверки, съгласно чл. 99, ал. 8 от ЗООС, касаещи правно действие на издадени Решения по ОВОС показват, че и двата издадени административни акта са изгубили правно действие, т.к. не е започнало фактическото реализиране на инвестиционните предложения в рамките на петгодишния срок след издаване на съответното Решение по ОВОС.

Проверени са поставените условия в 34 Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, издадени от Директора на РИОСВ-Пазарджик. От извършените проверки по документи и чрез посещение на място се констатира, че от проверените общо 34 решения – на 19 ИП не е стартирала реализацията, а по останалите 15 се изпълняват поставените условия в решенията, като при част от тях е стартирала реализация на ИП, но към момента на проверката е установено, че дейност не се извършва.

Извършените две проверки, съгласно чл. 93, ал.7 от ЗООС, касаещи правно действие на издадени Решения по преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС показват, че и двата издадени административни акта са изгубили правно действие, т.е. възложителите не са предприели действия по фактическото осъществяване на ИП в рамките на петгодишния срок от издаване на съответното Решение за преценяване на необходимостта от ОВОС.

Проверени са поставените условия в 5 Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО, издадени от Директора на РИОСВ-Пазарджик. Извършените проверки по документи показват, че поставените условия в решенията се изпълняват.

В годишния план за контролната дейност през 2016 г. не са планирани за контрол издадени Становища по ЕО.

При извършените проверки за контрол на условията в издадените Решения по ОВОС и решения за преценяване необходимостта от извършване на ОВОС/ЕО, не са констатирани нарушения.

Анализ на извършения през 2016г. контрол по изпълнение на условията, поставени в решенията по ОВОС показва изпълнение на заложените целите. Като цяло се спазват изискванията на нормативната уредба по околна среда и предвидените мерки

за намаляване или предотвратяване на евентуални отрицателни въздействия върху околната среда от строителството или експлоатацията на обектите.

2. Комплексни разрешителни

Комплексното предотвратяване и контрол на замърсяването (КПКЗ) е най-модерният подход за контрол на замърсяването от големи промишлени източници. Разрешителното изисква всяка инсталация да работи съгласно най-добрите налични техники. Целта е да се гарантира, че предприятията, подлежащи на КПКЗ работят по най-добрата международна практика в техния промишлен отрасъл. За някои от контролираните инсталации честотата за провеждане на проверките е определена нормативно чрез екологичното законодателство. От друга страна, за определяне честотата на проверките се прилагат и следните критерии:

- вида на отрасъла или вида на обекта/дейността;
- констатирани нарушения на оператора, изпълнение на предписания;
- жалби срещу определен обект/дейност;
- резултати от собствен мониторинг;
- промяна в екологичното законодателство;
- информация за технологични промени.

Промишлените обекти и инсталации с издадени комплексни разрешителни на територията, контролирана от РИОСВ-Пазарджик са 14.

Въз основа на извършена системна оценка на риска по чл. 154а, ал.3 от ЗООС през 2016г. са извършени 11 проверки на оператори с издадено КР. През последната година /2016г./ не са издавани нови КР за експлоатация на инсталации, попадащи в Приложение №4 на ЗООС.

При проверките, за девет от операторите е установено, че не спазват условията в издадените комплексни разрешителни. С цел привеждане на дейността в съответствие с условията са издадени 24 предписания. За установени административни нарушения са съставени два акта. Извършени са проверки на:

- „Биовет” АД, гр. Пещера – дадени са две предписания. Съставен е АУАН във връзка с установени превишения на еквивалентните нива на шум.
 - „Свиком” АД, гр. Пазарджик – съставен е АУАН за неизпълнени условия в КР.
 - „Промислени системи” ООД, гр. Пазарджик – дадени са 2 предписания.
 - „ЗХ Белово”, гр. Белово – дадени са 5 предписания.
 - „Аргус С” ООД, гр. Пазарджик – дадени са 3 предписания.
 - „Ди Ес Смит България” АД, с. Главиница – дадени са 2 предписания.
 - „Панагюрска медна компания” ООД, с. Цар Асен – дадени са 6 предписания.
 - „Елхим Искра” АД, гр. Пазарджик – дадени са 2 предписания.
 - „Регионално депо за неопасни отпадъци за регион Пазарджик, Клетка 1“.
- Дадено е 1 предписание.

- „Регионално депо за битови отпадъци ”Панагюрище”, за общините Панагюрище и Стрелча. Дадено е 1 предписание.

- „Братя Ангелови” ООД, гр. Пещера - не са давани предписания.

Резултатите от проверките сочат, че операторите с издадено КР все още не прилагат в пълна степен изискванията на разрешителното. През 2016г. броят на операторите, за които се констатира неспазване на условията в издадените КР се е увеличил с един, но броят на нарушените условия като цяло е значително по-малък.

За 2016г. са извършени следните извънредни проверки: по процедура за промяна на КР на "Биовет" АД – 1 проверка; по публикувано ново заключение от НДНТ в цветна

металургия – 2 проверки; по искане на "Пресофондал България"ООД, с. Варвара за препломбиране на инсталация – 2 проверки; за провеждане на последващ контрол и проверка на дадени предписания – 5 проверки.

Наложени актове за установени административни нарушения /АУАН/:

През 2016г. са наложени два акта за установени административни нарушения – неспазени условия в издадените комплексни разрешителни.

Принудителни административни мерки – през последната година не е издавана Заповед за прилагане на принудителна административна мярка.

3. Екологична отговорност и отстраняване на минали екологични щети

През 2016г. по *Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети (ЗОПОЕЩ)* във връзка с годишния график за контрол са извършени 5 проверки. Дадени са 8 предписания - във връзка с наличие и/или актуализация на собствена оценка, съгласно Наредба №1 от 29.10.2008г. за вида на превантивните и оздравителните мерки в предвидените случаи от Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети и за минималния размер на разходите за тяхното изпълнение, както и за предоставяне на информация за публичния регистър към МОСВ. Всички дадени предписанията са изпълнени в рамките на поставения срок. Не са установени случаи на възникване на непосредствена заплаха или щета върху околната среда. Поради това не са издавани заповеди за прилагане на превантивни/оздравителни мерки.

1. Информация за състоянието на околната среда за активно формиране на обществено поведение за грижа към околната среда

За периода 1януари – 31декември 2016г. на интернет-страницата на РИОСВ-Пазарджик бяха публикувани **63** прессъобщения за резултати от контролната дейност, по повод инициативи, за включване в информационни и национални кампании, за важни природозащитни дати и инициативи, както и «Годишен доклад за състоянието на околната среда в област Пазарджик за 2015г.». За периода, сайтът на РИОСВ-Пазарджик е посетен от **37 780** потребители. РИОСВ Пазарджик се ползва с имидж на отзивчив и компетентен партньор на медиите във функцията им - информирание на обществеността, бизнеса и гражданите. На интернет – страницата на инспекцията те намират актуална информация за всички природозащитни дати, за екологични инициативи като «Часът на Земята», «Да изчистим България заедно», «Седмица за намаляване на отпадъците» и за природните забележителности на региона, за които информира специализиран сайт за резерватите в област Пазарджик <http://rezervati.riewpz.org/>, създаден по проект „Изпълнение на дейности по устойчиво управление на резервати „Купена”, „Мантарица”, „Беглика” и „Дупката”, одобрен за

финансиране по приоритетна ос 3 „Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие” на ОП „Околна среда 2007г. – 2013г.”

В съответствие с изискванията на новото екологично законодателство за поддържане и развитие на публичната база данни с информация за околната среда и регистри, РИОСВ актуализира периодично – ежедневно, ежеседмично и ежемесечно информацията в тях спрямо спецификите им и различните критерии за актуалност. През 2016г. продължи процеса на своевременно актуализиране на данните в новата информационна система с публичен достъп за поддържане на регистри с данни за проведени процедури по оценка въздействието върху околната среда ([ОВОС](#)) и екологична оценка ([ЕО](#)). Достъпът е осигурен чрез интернет страниците на МОСВ и [РИОСВ](#). Лицата, желаещи да намерят данни могат да използват различни филтри и търсят информация по компетентен орган, населено място, възложител, инвестиционно предложение, както и за етапа на процедурите. Базата данни съдържа информация за приключили и текущи процедури. Това дава възможност на заинтересованата общественост да се запознае с отделните етапи от процедурите и хода на вземане на решения, свързани с околната среда.

Осъществяване на информационни кампании за повишаване на екологичното съзнание и култура на различните групи от обществеността.

РИОСВ-Пазарджик реализира успешно дейностите и проявите, заложи в програмите за участие в информационните кампании на МОСВ и изигра важна роля в координацията и отчитането на кампанията «Да изчистим България заедно» в област Пазарджик. Служители от РИОСВ-Пазарджик, някои от тях с децата си, се включиха в инициативата „Да изчистим България заедно” на 4 юни 2016г. За ефективното си участие в

координирането и провеждането на кампанията, РИОСВ-Пазарджик за поредна година беше отличена с грамота и плакет от организаторите – телевизия bTV, на специална церемония в гр. София.

Изготвяне и издаване на информационни материали. С цел по-активно включване в инициативите по кампаниите и тази година РИОСВ-Пазарджик закупи и осигури за провеждането им информационни и рекламни материали – образователните пакети «Нарисувай сто животни» и «Опознай звуците на дивата природа», тениски, рекламни чаши, селфи стикове и др.

Провеждане на открити уроци – с **открит урок** за опазването на водите от замърсяване, значението на водните ресурси, персонални стъпки за пестенето им, с викторината „Знаете ли тези интересни факти за водата?“ и с много награди, РИОСВ-Пазарджик се включи в отбелязването на **Световния ден на водата 22 март** в няколко училища. На 16-ти март РИОСВ откри тематично седмицата на водата в СОУ”Александър Ив. Чапай”, гр. Белово.

На 22-ри март, по покана на училищното ръководство се включи в инициативите на ОУ „Проф. Марин Дринов”, гр. Панагюрище, в които малки художници показаха на своите съученици биоразнообразието във водните басейни, създавайки в рамките на един астрономически час най-дългата синя рисунка с реки, езера, морета и техните обитатели. В **кинетична инсталация** от хартиени "водни капки" с послания беше превърната централната колона във фойето на училището. Много награди от РИОСВ-Пазарджик заслужиха най-активните във **викторината** „Знаете ли тези интересни факти за водата?”. На 23-

ти март РИОСВ участва в закриването на **седмицата на водата в Прогимназия „Св. Св. Кирил и Методий”, гр. Пазарджик** / ромското училище в кв. Изток /.

По повод Международния ден на биологичното разнообразие – 22 май, в **открит урок** РИОСВ-Пазарджик срещна с Флупи учениците от начален курс на ОУ „Кочо Честименски” в с. Динката. От преживяванията на Флупи те разбраха нещо много важно – когато боледува природата, боледува всичко живо. Учениците разбраха, че могат да променят някои свои навици, за да помогнат на природата и на себе си - да ходят повече пеш, да карат колело, да пестят вода, да не оставят лампите да светят, когато излизат от стаята, защото производството на електричество също замърсява въздуха.

По повод 5 юни - Световен ден на околната среда и Зелената седмица - участие в подготовката и провеждането на два **открити урока** в СОУ”Св. Св. Кирил и Методий” в с. Нова Махала. Проведена е и **образователна викторина** „Познавате ли дивите животни в Р България?”. Учениците

бяха запознати и с видовете под заплаха в резултат на незаконната търговия с диви животни. Най-активните получиха награди от РИОСВ-Пазарджик.

Провеждане на конкурси - в средата на март 2016г. РИОСВ обяви **Регионален ученически конкурс „Аз съм дърво с история – защити ме”**, организиран съвместно

с Регионалния инспекторат по образованието, по повод Международния ден на Земята - 22 април. Конкурсът даде възможност на ученици от пети до дванадесети клас и на техните учители да станат изследователи, откриватели и природозащитници в действие. Участниците разказаха истории, за дървета с истории, за да стане ясно, защо са ценни за хората и за природата в област Пазарджик. Комисия, с участието на експерти от РИОСВ определи дървета, които ще

кандидатстват пред МОСВ за статут „защитено” или „забележително”. Изпратените

до 11 април 2016г. 17 номинации бяха селектирани от компетентно жури. Те трябваше да съдържат : описание на дървото – местонахождение и характеристики - вид, възраст, височина, обиколка, състояние, необходими поддържащи мерки, до 3 снимки в електронен формат, с добра резолюция и кратък пояснителен текст, информация за номинация и телефон за връзка. На 22 април – Международен ден на Земята РИОСВ награди всички участници в конкурса на специална церемония в РИО-Пазарджик. Пет от предложените

седемнадесет дървета кандидатстват за статут „защитено“ пред МОСВ. След финализиране на процедурата и публикуване в „Държавен вестник” на заповед на министъра на ОСВ, съгласно Закона за биологичното разнообразие, дърветата ще бъдат вписани в регистъра на инспекцията. РИОСВ – Пазарджик осигури табели за обозначаването им. Този конкурс може да бъде посочен като добра практика в образованието по устойчиво развитие, която довежда до реално участие на подрастващите в процес – опазване на биологичното разнообразие в област Пазарджик, до удовлетвореност от това да видиш резултата, от екипната работа и не на последно място, от личните усилия в процеса. Провеждането на такива инициати издига имиджа на институциите и прави съмишленици много от участниците в тях, когато говорим за **зелено мислене в действие**.

Не по-малък ефект постигна и и участието на подрастващите в тазгодишните залесителните кампании по повод **Международния ден на Земята - 22 април.**

Петнадесет дръвчета дари РИОСВ–Пазарджик на ОУ „Кочо Честименски“, с. Динката и ОУ „Христо Ботев“, с. Калугерово. Експерти изнесоха беседа по темата на тазгодишната кампания за Световния ден на Земята – 22 април и участваха в засаждането на фиданки в дворовете на училищата. Учениците се включиха активно в обсъждането на темата – „Защо дърветата? Защо сега?“ и стигнаха сами до точния отговор – за да дишаме по-чист въздух, защото дърветата абсорбират

излишния въглероден диоксид от атмосферата и помагат в борбата с изменението на климата. А защо сега - за да станат дърветата по света повече - за по-чиста, по-здравословна и по-устойчива планета за всички нас. Учениците дадоха обещание да се грижат за дърветата и след залесителната акция. Инициативата продължи на 20 април 2016г. в СОУ „Васил Левски“ и в Професионалната гимназия по горско стопанство в гр. Велинград под мотото „Дървета за планетата Земя. Нека ги посадим!“.

Организиране и провеждане на изложби – по повод Международния ден на биологичното разнообразие – 22 май учениците от начален курс на ОУ „Кочо Честименски“ в с. Динката подредиха изложба от свои рисунки, посветени на природата и пробуждането ѝ, за което получиха поощрителни награди от РИОСВ-Пазарджик. А учителите - помагалото „Нарисувай сто животни“ и магнити с пет от най-ценните и атрактивни защитени растения в област Пазарджик – Върболистен тъжник, Маймунски салеп, Алпийско сграбиче, Атинска мерендера и Маришко подрумиче.

През 2016г. РИОСВ-Пазарджик организира и проведе информационни и образователни инициативи и извън рамките на информационните кампании и природозащитните дати. През октомври 2016г. на учениците от ОУ „Отец Паисий“ в с. Гелеменово беше представено биоразнообразието на Пазарджишка област. Експерти от дирекция „Превантивна дейност“ изнесоха три открити урока пред деца

от началния и средния курс по въпросите за „Опазване на сухоземната костенурка в България” и „Защитени растения и животни в област Пазарджик”. Учениците се запознаха със защитените видове в региона и с правилните реакции в ситуации, когато животните са беззащитни, бедстват, или по различни причини са попаднали извън естествените си местообитания. Защитените сухоземни костенурки, растителните и животинските видове, обект на опазване на територията, контролирана от РИОСВ-Пазарджик бяха основна тема в презентациите. Екоинспекцията предостави на училището в село Гелеменово информационни и образователни материали за защитените растения, земноводни и влечуги и за биосферните резервати в териториалния обхват на инспекцията.

РИОСВ-Пазарджик се включи в отбелязването на Европейската седмица за намаляване на отпадъците, заедно с ученици от СУ „Народни будители“, гр. Брацигово, ПМГ „Константин Величков“, гр. Пазарджик, СУ „Нешо Бончев“, гр. Панагюрище, ОУ „Отец Паисий” в с. Попинци, СУ „Христо Ботев” в гр. Септември и СУ „Св. Климент Охридски” в гр. Ракиново. „Колко знаете за рециклирането?” Това разбраха ученици, учители и експерти от проведен тест в училищата. Внимание беше обърнато на ползите от рециклирането на негодни за употреба батерии и акумулатори от домакинствата. РИОСВ предостави на училищата специални контейнери за събиране на негодни батерии и информационни материали.

Публикувана информация на сайта на РИОСВ-Пазарджик:

◆ *база данни*

- Съобщения за първо уведомяване;
- Съобщения на основание чл.39, ал.5 от Наредбата за ОС;
- Съобщения за обсъждания на доклади по ОВОС;
- Издадени Решения по ОВОС;
- Издадени Становища по Екологична оценка;
- Издадени Решения за преценяване необходимостта от извършване на ОВОС;
- Издадени Решения за преценяване на необходимостта и обхвата за Екологична оценка;
- Доклади от приключили комплексни проверки на оператори с издадени Комплексни разрешителни;
- Доклади от приключили комплексни проверки на инвестиционни предложения с издадени Решения по ОВОС;
- Доклади от приключили комплексни проверки извън ОВОС, инвестиционни намерения и Комплексни разрешителни;
- Решения по оценка за съвместимост на планове, програми, проекти и инвестиц. предложения с предмета и целите на защитени зони;
- Одобрени доклади за оценка на въздействие на инвестиционните предложения върху целите и предмета на опазване на защитени зони;
- Издадени решения за прекратяване, спиране и възобновяване – ОВОС, ЕО и УО;
- Издадени разрешения за дейности с отпадъци по чл.37;
- Издадени регистрационни документи по реда на чл.12, ал.4 от ЗУО.

◆ *Публични регистри*

- Регистър на административните структури и на актовете на органите на изпълнителната власт;

- Регистри на процедурите по ОВОС /Публичен регистър, Регистър на процедурите/;
- Регистър на процедурите по Екологична оценка;
- Регистър на постъпилите Заявления по ЗДОИ и движението им;
- Регистър на разрешения за дейности с отпадъци по ЗУО.
- [Публичен регистър за издадените разрешителни по чл. 104](#), ал. 1 и на отказите по чл. 112 б, ал. 1 и 2 от ЗООС и Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и за ограничаване на последствията от тях.
- Регистър на химичните вещества.
- Регистър на издадените Удостоверения по чл. 30л от Закона за чистотата на атмосферния въздух.

Информация за дейности за повишаване на общественото съзнание и култура в областта на опазване на околната среда и участие на обществеността в процеса на вземане на решения

<p>Проведени форуми, обучителни семинари, кръгли маси, конференции за ученици, учители, бизнеса, НПО, за служители на общинската и държавната администрация и др.</p>	<p>Презентация– „Добри практики при организиране и провеждане на информационни кампании” - изнесена пред учители по международен проект на РИО, по който РИОСВ-Пазарджик беше партнираща институция.</p>
---	--

Редуването на контролната дейност на инспекцията с тенденции, обобщения, поощрени добри практики и резултати от екологични политики и проведени информационни кампании, представят многопластово експертния потенциал и разнообразието от дейности и компетенции на работещите в РИОСВ-Пазарджик.

Бази данни и регистри , публикувани на сайта на РИОСВ-Пазарджик
Издадени от РИОСВ-Пазарджик - Решения, Разрешения, Одобрени Доклади и др.

1. Постъпили Уведомления за инвестиционни намерения;
2. Съобщения на основание чл.39, ал.5 от Наредбата за ОС;
3. Обществени обсъждания на доклади по ОВОС;
4. Издадени Решения по ОВОС;
5. Издадени Становища по Екологична оценка;
6. Издадени Решения за преценяване необходимостта от извършване на ОВОС;
7. Издадени Решения за преценяване на необходимостта и обхвата за Екологична Оценка;
8. Доклади от приключили комплексни проверки на оператори с издадени Комплексни разрешителни;
9. Доклади от приключили комплексни проверки на инвестиционни предложения с издадени Решения по ОВОС;

10. Доклади от приключили комплексни проверки извън ОВОС, инвестиционни намерения и Комплексни разрешителни;
11. Решения по оценка за съвместимост на планове, програми, проекти и инвестиц. предложения с предмета и целите на защитени зони;
12. Одобрени доклади за оценка на въздействие на инвест. предложения върху целите и предмета на опазване на защитени зони;
13. Издадени решения за прекратяване, спиране и възобновяване - ОВОС и ОС;
14. Издадени разрешения за дейности с отпадъци по чл.67;
15. Издадени регистрационни документи по реда на чл.35 (3) и (5) от ЗУО;

Публични регистри – РИОСВ-Пазарджик

1. Регистър на административните структури и на актовете на органите на изпълнителната власт;
2. Регистър на процедурите по ОВОС;
3. Регистър на процедурите по Екологична оценка;
4. Регистър на постъпилите Заявления по ЗДОИ и движението им;

6. Административно - наказателна отговорност и принудителни административни мерки

През 2016г. са съставени 36 акта /АУАН/ и са издадени общо 43 наказателни постановления(НП). И през тази година се наблюдава тенденция за постепенно намаляване броя на извършваните нарушения като цяло. От тях, значителна част са свързани с нарушения при заустване на отпадъчни води в отклонение от поставените в съответното разрешително индивидуални емисионни ограничения. Има нарушения по Закон за управление на отпадъците, но като цяло се отчита занижаване броя им в сравнение с предходните години. Констатирани са единични случаи на извършени нарушения в сферата на биоразнообразието – по Закон за защитените територии, Закон за лечебните растения и Закон за биологичното разнообразие. По едно нарушение е констатирано и по Закон за чистотата на атмосферния въздух и Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси. Неизпълнени предписания по Закон за опазване на околната среда са констатирани осем пъти през годината. По същия закон са установени и две нарушения във връзка с неизпълнение на условия от комплексно разрешително и едно от предприятие с висок рисков потенциал.

Дейността на повечето обекти в региона е в съответствие със законовите разпоредби вследствие засилената дейност по превенция, осъществявана от експертите на инспекцията – даване на предписания и разясняване на ангажиментите и отговорностите на различните субекти във връзка с изискванията на екологичното законодателство. Следва да се отчете и предупредителния ефект от налаганите наказания. Прави впечатление, че дори и когато НП е отменено от съда, лицето, съответно юридическото лице, предприема необходимите мерки или отстранява нарушението и не допуска повторното му извършване.

Събраните суми от наложени с НП административни наказания през 2016 г. са общо в размер на 46 616 лв. През 2015г. събраните суми са в размер на 153 271лв.

Платени доброволно в срок са само десет от влезлите в сила НП, което затвърждава практиката по-малка част от наложените наказания да се издължават доброволно, а по-голямата да се събират принудително от НАП.

През изминалата 2016г. са изпратени общо 25 преписки на НАП за образуване на изпълнителни производства за принудително събиране на неизпълнени в срок задължения по НП за обща сума в размер на 77 800 лв. За сравнение за 2015г. тези данни са съответно: 6 изпратени преписки за общо 17 900 лв.

Обжалвани са 20 от издадените 43 НП (за сравнение: 12 НП през 2015г.), което прави почти 50%. От тях две НП по ЗООС, с които е наложено наказание „глоба” са отменени, едно е потвърдено и едно все още е „висящо” пред съда, както са „висящи” още две от обжалваните НП, с които са наложени наказания „имуществена санкция” по ЗООС. Пет от производствата по обжалвани НП за наложени наказания на юридически лица по ЗВ към момента са „висящи” като някои чакат окончателното решение на Административния съд, други - първоинстанционното решение, а едно е отменено от съда. Едно НП, с което е наложено наказание „глоба” е потвърдено и влязло в сила, четири са отменени и едно е „висящо” пред съда. Едно НП, с което е обжалвана наложената „имуществена санкция” за нарушение по ЗУО е отменено.

За периода 01.01.2016г. – 31.12.2016 г. със заповед на директора е отменена една текуща санкция и на същото юридическо лице с НП е наложена нова, по-висока текуща санкция за замърсяване на води по реда на чл.69 от ЗООС. Общият размер на получените суми от наложени по реда на чл.69 от ЗООС санкции е 63 192 лв., за сравнение през 2015г. получените суми са в общ размер 57 346 лв. Предадени на НАП за принудително събиране са шест преписки за общо 15 666 лв. непреведени суми по санкции.

През 2016 година е издадена една заповед за налагане на принудителни административни мерки(ПАМ).

Наложени и обжалвани глоби, имуществени санкции по екологичното законодателство

ЗАКОНИ	АУАН		НП- ГЛОБИ		НП-ИМУЩЕСТВЕНИ САНКЦИИ		СЪБРАН И СУМИ	ПРЕДАДЕНИ НА НАП		ОБЖАЛВАНИ НП-ГЛОБИ						ОБЖАЛВАНИ НП-ИМУЩЕСТВЕНИ САНКЦИИ					
	ОБЩ БРОЙ	ПРЕКРАТЕНИ	БРОЙ	СТОЙНОСТ	БРОЙ	СТОЙНОСТ	СТОЙНОСТ	БРОЙ	СТОЙНОСТ	ВЛЕЗЛИ В СИЛА		ОТМЕНЕНИ		В СЪДЕБНА ПРОЦЕДУРА		ВЛЕЗЛИ В СИЛА		ОТМЕНЕНИ		В СЪДЕБНА ПРОЦЕДУРА	
										БРОЙ	СТОЙНОСТ	БРОЙ	СТОЙНОСТ	БРОЙ	СТОЙНОСТ	БРОЙ	СТОЙНОСТ	БРОЙ	СТОЙНОСТ	БРОЙ	СТОЙНОСТ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
ЗООС	10		3	6 000,00	7	30 000,00	5 655,71	3	30 000,00	1	2 000,00	2	4 000,00	1	2 000,00					2	12 000,00
ЗЧАВ	1				1	2 000,00	3 187,76	1	4 000,00												
ЗВ	14		1	500,00	18	45 500,00	25 451,60	5	14 000,00									1	2 000,00	5	20 500,00
ЗУО	7		5	6 500,00	5	54 000,00	12 321,72	10	25 200,00	1	1 400,00	4	5 600,00	1	2 000,00			1	7 000,00		
ЗБР	1				1	900,00												1	900,00		
ЗЛР	1		1	200,00				2	600,00												
ЗЗТ	1							3	3 000,00												
ЗОПОЕЩ					1	1 000,00															
ЗЗВВХВС	1							1	1 000,00												
ЗЗШОС																					
ЗЗЖ																					
ДРУГИ *																					
ОБЩО	36	0	10	13 200,00	33	133 400,00	46 616,79	25	77 800,00	2	3 400,00	6	9 600,00	2	4 000,00	0	0,00	3	9 900,00	7	32 500,00

Забележка: *Да се изпише по кой закон

Жалби и сигнали

Вид	Брой	Основателни (брой)	Неоснователни (брой)	Препратени по компетентност (брой)	Брой проверени обекти	Брой извършени проверки	Предприети мерки							
							Дадени предписания		Съставени актове (брой)	НП		Наложени санкции по чл.69		ПАМ
							Брой	Неизпъл- нени		Брой	Лева	Бр ой	Лева	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Жалби и сигнали	34	8	13	13	19	23	18	3	2	1	2 000	0	0	0
Сигнали, получени на "Зелен телефон" и ел.поща	86	52	23	11	71	71	30	2	9	9	60 500	0	0	0
Общо	120	60	36	24	90	94	48	5	11	10	0	0	0	0

Политики по околна среда на местно ниво

V. ПРОЕКТИ/ОБЕКТИ С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

Общинските администрации участват все по-активно в разработването на проекти с екологична насоченост. Изготвени, одобрени и в процес на реализация са проекти по ОП „Околна среда”, ПУДООС, Програмата за развитие на селските райони, фонд „Земеделие“ и др. Екологични проекти се финансират и от бюджетите на общините. През 2016 г. се отчитат добри резултати и в дейностите за ограничаване на изменението на климата. България реализира своя принос чрез редица последователни действия – санирането на обществени и могофамилни жилищни сгради, на училища и детски градини от Националния доверителен екофонд, Българска банка за развитие и чрез Фонд „Енергийна ефективност и възобновяеми източници”, с което са намалени разходите за отопление и отделените въглеродни емисии. От такова финансиране се възползваха и общини от област Пазарджик. Общините Брацигово, Белово, Велинград, Пазарджик, Пещера и Лесичово реализираха през 2016г. проекти за енергийна ефективност на обща стойност над 50 милиона лева.

През 2016 г. започна доизграждането на язовир "Луда Яна" край Панагюрище. Съоръжението, чието строителство е замразено преди години, ще осигури питейна вода за града, за околните 7 села и за още 5 селища от общините Пазарджик и Стрелча /над 40 000 души/. Строителните дейности ще са в размер на 56,3 милиона лева. Финансирането е от Световната банка. Планираният срок за изпълнение е 900 дни. Очаква се до края на 2018 год. язовир "Луда Яна" да бъде готов и през пролетта на следващата да бъде напълнен. Към него ще бъдат изградени водопреносни системи и пречиствателна станция за питейни води.

На територията на община Панагюрище през последната година действа съвременна регионална система за управление на отпадъците, изградена с помощта на ОП „Околна среда”. Системата гарантира прилагането на интегриран подход за осигуряване на екологосъобразно, икономически ефективно и социално поносимо третиране на битовите отпадъци на общините Панагюрище и Стрелча. Това предполага обхващане на целия поток образувани отпадъци от територията на двете общини и прилагане на комплекс от мерки за екологосъобразното им третиране, изразяващо се в ограничаване негативното въздействие на процеса върху компонентите и факторите на околната среда (въздух, води, почви, биоразнообразие) и ограничаване потреблението на ресурси (включително енергия) при следване йерархията за управление на отпадъците, посочена в Директива 2008/98/ЕС, транспонирана в националното законодателство със Закона за управление на отпадъците.

Седемнадесет проекта на общини, кметства, училища и детски градини от област Пазарджик получиха финансиране в рамките на Националната кампания "Чиста околна среда" 2016г. С по 10 000 лв. бяха финансирани проектните предложения на две общини и шест кметства от област Пазарджик - на общините Велинград и Септември и на кметства Мирянци, Сестримо, Щърково, Оборище, Горна Дъбева и Алендарова. Финансиране от 5000 лв. получиха проектните предложения на две училища - СУ "Методи Драгинов", с. Драгиново, община Велинград и СУ „Христо Ботев”, гр. Септември и на седем детски градини – ОДЗ „Йордан Шопов”, с. Исперихово, община Брацигово, ОДЗ „Иглика”, град Пещера, ЦДГ „Брезичка”, град Панагюрище, ЦДГ „Детелина”, кметство Мирянци, ЦДГ „Слънчо”, с. Бошуля, ЦДГ „Щастливо детство”, с. Ковачево и ЦДГ „Радост”, град Велинград.

Изпълнените проекти са съгласно предварително определените изисквания и критерии на финансиращия орган - озеленяване на площи в населени места, включително в училищни дворове и детски градини, оформяне на места за отдих, детски и спортни площадки. Всички одобрени проекти са реализирани. Проблем е липсата на обучение и предварителна подготовка на бенефициентите по осъществяване на проектните дейности и отчитането им.

През 2016г. в РИОСВ-Пазарджик са внесени от общини за процедуране следните програми и инвестиционни предложения с екологична насоченост:

• ***МИГ Панагюрище, Стрелча, Лесичово***

Стратегия за Водено от общностите местно развитие(ВОМР) на МИГ „Панагюрище, Стрелча, Лесичово”, финансирана от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020г. (ПРСР), подкрепена от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони(ЕЗФРСР), Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност” 2014-2020г. (ОПИК) подкрепена от Европейския фонд за регионално развитие(ЕФРР) и Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020 г.(ОПРЧР), подкрепена от Европейския социален фонд(ЕСФ).

• ***МИГ Белово, Септември, Велинград***

Стратегия за ВОМР на МИГ „Белово, Септември, Велинград”, финансирана от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г., подкрепена от ЕЗФРСР, ОПИК 2014-2020 г. подкрепена от ЕФРР и ОПРЧР 2014-2020 г. , подкрепена от ЕСФ.

• ***МИГ Батак, Ракитово***

Стратегия за Водено от общностите местно развитие на СНЦ „МИГ” Терра-Бесика - Батак и Ракитово", финансирана от ПРСР 2014-2020 година , подкрепена от ЕЗФРСР, ОПИК 2014-2020 г. подкрепена от ЕФРР и ОПРЧР 2014-2020 г., подкрепена от ЕСФ

• ***Община Пазарджик***

1. Аварийно изграждане на бетонова стена по поречие на река Телки дере, с цел предотвратяване заливането на жилищни сгради и инфраструктури от наводнение, село Гелеменово.

2. „Разширяване на съществуващ гробищен парк“ в ПИ в м. „Чукур Савак“ по КККР на гр. Пазарджик и свързания с него ПУП - ПРЗ за промяна предназначението на земеделска земя.

• ***Община Пещера***

Изграждане на компостираща инсталация за разделно събрани зелени и/или биоразградими отпадъци с идинтикативен капацитет 2 200 т/год.“, в поземлен имот с идентификатор 56277.3.1315, по КККР на гр. Пещера.

• ***Община Ракитово***

Изготвяне/актуализация на работен проект за закриване и рекултивация на общинско депо за твърди битови отпадъци в ПИ с идентификатор 62004.4.284, землище на гр. Ракитово.

• ***Община Велинград***

1. „Програма за управление на отпадъците 2016 – 2020 г. ” на община Велинград.

2. „Спортен комплекс Велинград - Драгиново” в ПИ №297114, м. „Градев лог“, землището на село Драгиново.

3. „Площадка за третиране на ТБО, зелени и биоразградими отпадъци ” в поземлен имот № 033021 по КВС на гр. Велинград и свързания с него Подробен устройствен план(ПУП) – План за регулация и застрояване(ПРЗ) за промяна предназначение на земеделска земя.

4. Изграждане на модерна ферма за отглеждане на дребен рогат добитък в ПИ №033068, м. „Благовото“, землището на гр. Велинград.

5. Изграждане на модерна ферма за отглеждане на дребен рогат добитък в ПИ №065045, м. „Голяма Мътница“, землището на гр. Велинград.

• Община Септември

1. Подробен устройствен план - План за регулация и застрояване за ПИ в м. „Хаджи капия“ и м. „Азмъка“ по КВС на землище с. Лозен.

2. ПУП - ПРЗ за ПИ 000082, м. „Градините“ и ПИ 000084, м. „Черния вир“ по КВС на землище с. Варвара.

3. Подробен устройствен план - План за регулация и застрояване за ПИ в м. „Дунела“ и по КВС, землище с. Славовица.

4. Подробен устройствен план – План за регулация и застрояване на поземлени имоти по КВС на землище на с. Симеоновец.

5. ПУП – План за регулация и застрояване на поземлени имоти в м. „Адата“, в землището на гр. Септември.

6. ПУП – ПРЗ за ПИ в м. „Вакарелката” по КВС на землище с. Славовица.

7. Подробен устройствен план– ПРЗ за застрояване на ПИ в м. „Суления валог“, м. „Горски фонд“ и м. „Карамусалска мандра” по КВС на землище с. Семчиново.

8. Подробен устройствен план – План за регулация и застрояване на ПИ в м. „Равно боре”, землище на с. Варвара.

9. Трасе на общински път и мостово съоръжение над отводнителен канал „Семчин дере“, попадащо в землищата на с. Симеоновец, с. Семчиново и гр. Септември.

10. Трасе на общински път през Стопански двор „Фермата” до рибарниците на р. Марица, землище гр. Септември.

11. Трасе на общински път през Стопански двор „Фермата” до път III клас гр. Септември - с. Злокучене, землище на гр. Септември.

12. ПУП - парцеларен план(ПП) за трасе на общински път от републикански път IV клас гр. Септември – гр. Ветрен до Стопански двор „Фермата” в землището гр. Септември.

13. Реализация на ПУП – парцеларен план за трасе на общински път от строителните граници на с. Злокучене, минаващ около сондажните кладенци в м. „Сунгурлука” и достигащ до рибарниците в землището на гр. Септември и от рибарниците до пътя за Стопански двор „Фермата”, землище на гр. Септември.

14. Реализация на ПУП - ПП – парцеларен план за трасе на общински път от строителните граници на гр. Септември до Стопански двор „Фермата” в землището гр. Септември.

15. Трасе на общински път от републикански път I-8 гр. София – гр. Пазарджик до НТП „Складов терен“ в м. „Бунара“ по КВС на землище с. Варвара.

16. Трасе на общински път от път II-84 с. Звъничево – с. Ветрен дол до път III-3706 село Паталеница – село Ветрен дол” в землището на село Ветрен дол.

17. Трасе на общински път от път до ВРЗ - гр. Септември до път IV клас гр. Септември – гр. Ветрен”, преминаващ през землищата на гр. Септември и гр. Ветрен.

• Община Брацигово

Разширение на съществуващ гробищен парк и смяна предназначението на поземлен имот с идентификатор 06207.4.175, м. „Просовето“, землище на гр. Брацигово.

През 2016г. общинските администрации в област Пазарджик разработиха, внесоха за одобрение и финасиране и изпълняваха на различни етапи, по различни оперативни програми и фондове за финансиране 97 проекта с екологично значение.

Реализирането им води до подобряване състоянието на компонентите и факторите на околната среда в региона, а оттам и на качеството на живот на населението в област Пазарджик.

Справка 12. Информация за изпълнявани проекти с екологично значение				
Наименование на проекта	Кратка характеристика	Източници на финансиране	Стойност на проекта	Етап на изпълнение
1	2	3	4	5
Община Батак				
”Изграждане на подпорни стени и възстановяване на улици в община Батак”	Целта е да се подобряване условията на живот, качеството на околната среда и се предотврати вредното въздействие на водите	Собствени средства	5 640 лв.	Изпълнен
"Подобряване благоустрояването на централната градска част и уличната мрежа на гр. Батак"	Подобряване условията на живот и качеството на околната среда	Собствени средства	13 905 лв.	Изпълнен
"Асфалтиране на ул. "Атанас Кънев"и пресечка с ул."Родопи" в град Батак"	Подобряване условията на живот и качеството на околната среда	Собствени средства	12 624 лв.	Изпълнен
”Рехабилитация на общински път PDZ 2044/ III 377 Равногор- Нова махала – Фотиново"	Подобряване условията на живот и предотвратяване вредното въздействие на водите	Държавен Фонд Земеделие	214 785 лв. без ДДС	Изпълнен
”Реконструкция и рехабилитация на общински път PDZ 2244 Фотиново - Девин”	Подобряване условията на живот	Собствени средства	10 766 лв.	Изпълнен
„Заустване на ул. Търговска „, към път III 377 и обслужващ път към гробищен парк - с. Нова махала"	Подобряване условията на живот и предотвратяване вредното въздействие на водите	Собствени средства	144 641 лв.	Изпълнен
„Изграждане на канализация ул. „Търговска”, отклонение към ул. „Стара планина”- с. Нова махала"	Подобряване на инфраструктурата и условията на живот	Собствени средства	51 697 лв.	Изпълнен
„Рехабилитация на ул. Първа в село Фотиново"	Подобряване условията на живот и предотвратяване вредното въздействие на водите	Собствени средства	12 000 лв.	Изпълнен

„Реконструкция на ул. „Априлци“ от „Капинчев мост“ до пл. 4-ти май“ в град Батак"	Подобряване на инфраструктурата и условията на живот	Собствени средства	14 000 лв.	Изпълнен
”Рехабилитация на ул. "Стефан Ташев,, в гр. Батак"	Подобряване на инфраструктурата и условията на живот	Собствени средства	5 091 лв.	Изпълнен
„Насърчаване на туристически дейности чрез прилагане на инф. технологии за подобряване туризма в Община Батак”	Целта е да се развие туризма и запазят качествата на околната среда	ПРСР	25 219 лв.	Изпълнен
Община Белово				
„Енергоефективна реконструкция на сградата на Община Белово”	Санитаране на сградата - подмяна на дограма, отопление, ремонт на покрива	Фонд „ЕВН България” Община Белово	271 000 лв.	Изпълнен
„Енергоефективна реконструкция на сградата на ОУ”Отец Паисий”, с. Сестримо	Санитаране на сградата - подмяна на дограма, ремонт на покрива, отопление	Фонд „ЕВН България”	90 000 лв.	Изпълнен
„Енергоефективна реконструкция на сградата на ОУ”Отец Паисий”, с.Мененкьово	Санитаране на сградата - подмяна на дограма, отопление	Фонд „ЕВН България”	120 000 лв.	Изпълнен
"Реконструкция на вътрешна водопроводна мрежа на гр. Белово"	Реконструкция и подмяна на вътрешна водопроводна мрежа на гр. Белово с цел намаляване загубите на вода и подобряване на качеството на питейната вода	ПУДООС	5 958 354 лв.	Има решение на ПУДООС, чака финансиране
„Доизграждане и реконструкция на вътрешна водопроводна мрежа – квартал Малко Белово”	Довършване на започнат проект за „Зониране и реконструкция на вътрешна водопроводна мрежа на кв. Малко Белово” и нов проект за довършване на вътрешна мрежа за рехабилитация на довеждащите мрежи и каптажи	ПУДООС	1 200 000 лв.	Внесен в МОСВ и ПУДООС, чака финансиране
„Реконструкция на вътрешна водопроводна мрежа – с. Голямо Белово”	Реконструкция и подмяна на вътрешна водопроводна мрежа, с цел намаляване загубите на вода, опазване на природните ресурси, подобряване качествата на питейната вода	ДФ „Земеделие”	1 832 696.41 лв.	Чака финансиране
„Реконструкция на вътрешна водопроводна мрежа – с.Дъбравите”	Реконструкция и подмяна на вътрешна водопроводна мрежа, с цел намаляване загубите на вода, опазване на природните ресурси, подобряване качествата на питейната вода	ДФ „Земеделие”	1 530 324.54 лв.	Чака финансиране

„Реконструкция на вътрешна водопроводна мрежа – с. Момина клисура”	Реконструкция и подмяна на вътрешна водопроводна мрежа, с цел намаляване загубите на вода, опазване на природните ресурси, подобряване качествата на питейната вода	ДФ „Земеделие”	2 163 021.88 лв.	Чака финансиране
„Реконструкция на вътрешна водопроводна мрежа, с.Аканджиево”	Реконструкция и подмяна на вътрешна водопроводна мрежа, с цел намаляване загубите на вода, опазване на природните ресурси, подобряване качествата на питейната вода	ДФ „Земеделие”	1 450 000 лв.	Чака финансиране
„Кът за отдих и оборудване на детска площадка в село Сестримо”	Озеленяване, доставка и монтаж на детски люлки, беседки и пейки на детска площадка в с. Сестримо, община Белово”	ПУДООС	9 181 лв.	Изпълнен
„Разработване и проектиране на ПУП-ПРЗ, на територията на община Белово, закриване и рекултивиране на общинско депо в село Дъбравите”	Рекултивация на общинско депо за битови отпадъци	ПУДООС	500 000 лв.	Чака финансиране
Община Брацигово				
„Инженеринг във връзка с реализацията на националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради на територията на община Брацигово, по обособени позиции”	Предметът на този проект е изпълнение на Инженеринг-проектиране и строителство на мерки за подобряване на енергийната ефективност и обновяване на два отделни обекта тип многофамилни жилищни сгради в град Брацигово	Българска банка за развитие	1 938 436 лв.	Реализиран
„Укрепване и изграждане на подпорни стени по коритото на река „Умишка“, от имот с пл. № 06207.502.9577 до имот с пл. № 06207. 5.287 и от имот с пл.06207. 5. 308 до имот с пл.№ 06207.5.276- II етап“ –град Брацигово „	Инвестиционното намерение е за укрепване на двата бряга на бедствения участък на река Умишка. Предвижда се стените да се изградят, като бетонни, като се състоят от 45 ламели с обща дължина 229,00 м и височина варираща от 2,00 м. до 3,80м.	ПМС № 115/10.05.2106г.	430 315,52 лв.	В процес на изпълнение
„Обичам природата и аз участвам “ - ОДЗ „ Йордан Шопов“, с.Исперихово	Проектът се реализира в дворното място на детската градина. Създаден е детски кът от новозакупено детско съоръжение за игра. Двоят на градинката е обгороден с различни цветя и дървесни	ПУДООС "За чиста околна среда"	5 000 лв.	Изпълнен

	видове.			
Община Велинград				
„Спортна площадка с уреди за игра на открито“	Изграждане на спортна площадка за игра на открито в двора в СОУ „Методи Драгинов“, с. Драгиново, общ. Велинград	ПУДООС	4 994,75 лв.	Изпълнен
„Спортна среда сред чиста гора-здрави и щастливи деца“	Изграждане на спортна среда сред чиста гора в ЦДГ "Радост", гр. Велинград	ПУДООС	4 734 лв.	Изпълнен
"Почистване озеленяване, благоустрояване и изграждане на зелена площ – място за отдиш в кв. 10, УПИ №III в с. Горна Дъбева"	Подобряване на физическата, жизнената и екологична среда чрез почистване, озеленяване, благоустрояване и изграждане на зелена площ и място за отдиш в с. Горна Дъбева, община Велинград	ПУДООС	10 000 лв.	Изпълнен
"Почистване благоустрояване, изграждане на детски площадки, места за отдиш и озеленяване в кв.4 УПИ I по плана на с. Рохлева"	Почистване, благоустрояване и изграждане на детски площадки, места за отдиш и озеленяване в с. Рохлева, община Велинград	ПУДООС	10 000 лв.	Изпълнен
"Почистване, благоустрояване, изграждане на детски площадки, места за отдиш и озеленяване в УПИ – V в с. Алendarова "	Почистване, благоустрояване, изграждане на детски площадки, места за отдиш и озеленяване в УПИ – V, на имот № 157, на площ от 1,453 дка в с. Алendarова, община Велинград	ПУДООС	10 000 лв.	Изпълнен
„Модел на алтернативно зелено училище“	Подобряване на физическата, жизнената и екологична среда чрез модел на алтернативно зелено училище в СОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ , гр. Велинград	ПУДООС	5 000 лв.	Изпълнен
"Национална програма енергийна ефективност на територията на Община Велинград"	Изолиране на външни стени, покрив, подмяна на дограма за повишаване качеството на живот и за по-добра екологична среда на многофамилна жилищна сграда на ул. „Винчо Горанов“№2 - гр. Велинград	Национална програма – Българска банка за развитие	1 945 869,6 лв.	Изпълнен
"Национална програма енергийна ефективност на територията на Община Велинград"	Изолиране на външни стени, покрив, подмяна на дограма за повишаване качеството на живот, за по-добра екологична среда на многофамилна жилищна сграда в гр.	Национална програма – Българска банка за развитие	1 184 220,3 лв.	Изпълнен

	Велинград, на ул. „Ленища“ №8			
"Национална програма енергийна ефективност на територията на Община Велинград"	Изолиране на външни стени, покрив, подмяна на дограма за повишаване качеството на живот, за по-добра екологична среда на многофамилна жилищна сграда на улица „Никола Вапцаров“ №8 - Велинград	Национална програма – Българска банка за развитие	1 076 266,18 лв.	Изпълнен
"Национална програма енергийна ефективност на територията на Община Велинград"	Изолиране на външни стени, покрив, подмяна на дограма за повишаване качеството на живот, за по-добра екологична среда на многофамилна жилищна сграда в гр. Велинград, на ул. „Петър Берон“ №57	Национална програма – Българска банка за развитие	1 186 974,37 лв.	Изпълнен
"Национална програма енергийна ефективност на територията на Община Велинград"	Изолиране на външни стени, покрив, подмяна на дограма за повишаване качеството на живот, за по-добра екологична среда на многофамилна жилищна сграда в гр. Велинград, на бул. „Хан Аспарух“ №11-119	Национална програма – Българска банка за развитие	2 768 118,75 лв.	Изпълнен
Община Лесичово				
"Въвеждане на мерки за енергийна ефективност в административната сграда на община Лесичово"	Проектът предвижда топлинно изолиране на външни стени, покрив, на подови плочи, ремонт на отплителна инсталация и подмяна на нафтов котел с такъв на пелети, частична подмяна на дървена дограма с PVC.	Международен фонд „Козлодуй“ /МФК/	134 480 лв.	Изпълнен
"Намаляване на емисиите парникови газове на територията на община Лесичово, посредством подобряване на енергийната ефективност на обекти ОУ „Христо Ботев“, с. Калугерово"	Цялостно саниране на двете училища и поставяне на парникова инсталация с котел на пелети.	„Национален доверителен екофонд“ (НДЕФ) и съфинансиране (приходи по § 40-00)	1 699 440 лв. 204 262 лв.	Изпълнен
"ОР на ул. „Тридесет и четвърта“ част от общински път PAZ 1103 (III 803)	Преасфалтиране на отделни участъци от улица	Национален бюджет (целева субсидия)	132 700 лв.	Изпълнен
"Изграждане на съблекалня на футболно игрище в с. Щърково"	Изграждане на съблекалня на футболното игрище в село Щърково	Национален бюджет (целева субсидия)	44 900 лв.	Изпълнен

"Изграждане на дъждовна канализация на път Калугерово – Елшица и бордюри"	Изграждане на дъждовна канализация	Национален бюджет (целева субсидия)	42 700 лв.	Изпълнен
"ОР на ул. „Двадесет и първа“ в с. Памидово, о.т. 3-10-9-8"	Изграждане на тротоар и полагане на част от бордюри	Национален бюджет (целева субсидия)	29 151 лв.	В етап изпълнение -
"ОР на ул. „Първа“ в с. Щърково, о.т. 19-13"	Полагане на част от бордюри, основа на улицата и полагане на плътен асфалтобетон	Национален бюджет (целева субсидия)	19 650 лв.	В етап изпълнение -
"ОР на ул. „Двадесет и четвърта“ в с. Динката с о.т. 63-61"	Полагане на плътен асфалтобетон	Национален бюджет (целева субсидия)	20 000 лв.	В етап изпълнение -
"ОР на ул. „М. Чорбаджийски“ с. Лесичово, о.т. 188-148"	Полагане на плътен асфалтобетон	Национален бюджет (целева субсидия)	13 500 лв.	В етап изпълнение -
"ОР на ул. „Двадесет и първа“ с о.т. 85-88 в с. Калугерово"	Полагане на плътен асфалтобетон	Национален бюджет (целева субсидия)	7 000 лв.	В етап изпълнение -
"ОР на ул. „Двадесет и втора“ с о.т. 44-46-84-83-134 и ул. № 21 с о.т. 85-88 в с. Калугерово"	Изкърпване на дупки	Национален бюджет (целева субсидия)	15 543 лв.	В етап изпълнение -
"Възстановяване на съществуваща спортна площадка в УПИ VIII – училище в кв. 29 по плана на с. Церово"	Възстановяване на съществуваща спортна площадка	Национален бюджет (целева субсидия)	181 000 лв.	В етап изпълнение -
"Реконструкция и рехабилитация на част от вътрешната водопроводна мрежа на с. Боримечково, община Лесичово"	Реконструкция и рехабилитация на част от вътрешната водопроводна мрежа на с. Боримечково	Национален бюджет (целева субсидия)	11 300 лв.	В етап изпълнение -
"Изграждане на ограда на гробищен парк в село Динката"	Изграждане на ограда на гробищен парк	Национален бюджет (целева субсидия)	9 300 лв.	В етап изпълнение -
"Изграждане на ограда на гробищен парк в село Калугерово"	Изграждане на ограда на гробищен парк	Национален бюджет (целева субсидия)	9 300 лв.	В етап изпълнение -
"Изграждане на ограда на гробищен парк Церово"	Изграждане на ограда на гробищен парк	Национален бюджет (целева субсидия)	9 300 лв.	В етап изпълнение -

"Изграждане на ограда на гробищен парк Лесичово"	Изграждане на ограда на гробищен парк	Национален бюджет (целева субсидия)	9 128 лв.	В етап изпълнение	-
"Изграждане на ограда на гробищен парк в с.Щърково"	Изграждане на ограда на гробищен парк	Национален бюджет (целева субсидия)	9 300 лв.	В етап изпълнение	-
"Изграждане на ограда на гробищен парк в с. Боримечково"	Изграждане на ограда на гробищен парк	Национален бюджет (целева субсидия)	9 300 лв.	В етап изпълнение	-
„Реконструкция и рехабилитация на вътрешната водопроводна мрежа на с. Щърково, община Лесичово”	Реконструкция и рехабилитация на вътрешната водопроводна мрежа на с. Щърково	Национален бюджет (целева субсидия)	12 000 лв.	В етап изпълнение	-
"Изработване на Общ устройствен план"	Изработване на Общ устройствен план	Национален бюджет (целева субсидия)	15 180 лв.	Изпълнен	
"Реконструкция и рехабилитация на водопроводната мрежа на с. Памидово, община Лесичово"	Реконструкция и рехабилитация на водопроводната мрежа на село Памидово	Национален бюджет (целева субсидия)	12 000 лв.	В етап изпълнение	-
"Основен ремонт на тротоар и бордюри на ул. „Първа“, с. Церово"	Основен ремонт на тротоар и бордюри на ул. „Първа“, с. Церово, община Лесичово	Национален бюджет (целева субсидия)	52 749 лв.	В етап изпълнение	-
"Основен ремонт на ул. „Тридесет и четвърта“, част от общински път PAZ 1103 (Ш 803)	Направа на бетонови бордюри	Национален бюджет (целева субсидия)	71 025 лв.	Изпълнен	
"Основен ремонт на ул. „Петдесет и девета“, с. Калугерово с о. т. 161-164"	Полагане на плътен асфалтобетон	Национален бюджет (целева субсидия)	18 240 лв.	В етап изпълнение	-
"Изграждане на отводнително съоръжение на спортен комплекс Лесичово"	Изграждане на отводнително съоръжение на спортен комплекс в с. Лесичово	Национален бюджет (целева субсидия)	24 000 лв.	Изпълнен	
"Реконструкция и рехабилитация на част от вътрешната водопроводна мрежа на с. Лесичово"	Реконструкция и рехабилитация на част от вътрешната водопроводна мрежа на с. Лесичово	Национален бюджет (целева субсидия)	11 300 лв.	В етап изпълнение	-
Община Пазарджик					

„Регионално депо за неопасни отпадъци от регион Пазарджик, клетка 1 и съпътстваща инфраструктура”	Изграждане на регионално депо за неопасни отпадъци, клетка 1 и съпътстваща инфраструктура в землището на с. Алеко Константиново. Бенефициенти са 9 общини. I етап - изграждане на «Регионално депо за неопасни отпадъци-регион Пазарджик, клетка 1 съпътстваща инфраструктура».	ОП»ОС 2014-2020г”	13 324 411,56 без ДДС за СМР	Сключен договор за извършване на строително-монтажни работи; строителен надзор; авторски надзор. Издадено е Комплексно разрешително.
„Регионално депо за неопасни отпадъци от регион Пазарджик, клетка 1 и съпътстваща инфраструктура”	II етап - кандидатстване за финансиране по „Комбинирана процедура за проектиране и изграждане на компостиращи инсталации и на инсталации за предварително третиране на битовите отпадъци” по ОП»ОС 2014-2020г».	ОП»ОС 2014-2020г”	След изготвено ПИП	Подготовка на документация за кандидатстване и финансиране по „Комбинирана процедура за проектиране и изграждане на компостиращи инсталации и на инсталации за предварително третиране на битовите отпадъци”
"Изпълнение на строителни дейности на многофамилни жилищни сгради във връзка с реализирането на Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради"	ул. "Завоя на Черна" № 20 и № 22, ул. "Сан Стефано" №15 А и Б, ул. "Батак" № 6, ул. "Петър Бонев" № 104 и ул. "Съзлийка" № 9-11	Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради	Прогнозна стойност 857 682,31 лв. без ДДС	Избор на изпълнител
"Работно проектиране, осъществяване на авторски надзор и изпълнение на строителни дейности на многофамилни жилищни сгради във връзка с реализирането на Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради"	ул. "Антим I" ул. „Дунав „11 - 19 ул. "Георги Бенковски" №123 -125 ул. "Пловдивска" № 27 - 39 ул. "Стефан Караджа" № 11	Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради	Прогнозна стойност 14 447 301,80 лв. без ДДС	Изпълнен
"Работно проектиране, осъществяване на авторски надзор и изпълнение на строителни дейности на многофамилни жилищни сгради"	ул. "Георги Бенковски" № 127,129,131, 133 ул. "Панайот Волон" № 20-24, ул. "Христо Ботев" №47-49-51-53, ул. "Васил Левски" №52, вх. Аи вх. Б, ул. "Райко Алексиев" №43 и №45, ул. "Проф. Иван Батаклиев" №12,	Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради	Прогнозна стойност 9 043 027, 60 лв. без ДДС	Изпълнява се

жилищни сгради във връзка с реализирането на Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради	ул. "Райко Алексиев" №1-3-5, ул. "Георги Бенковски" №104-112, ул. "Христо Ботев" №1, ул. "Осми март" №6, ул. "Панайот Волов" №26-28-30, ул. "Стефан Караджа" №15 вх. А и вх. Б, ул. "Кочо Честименски" №8, ул. "Райко Даскалов" №45-47			
"Работно проектиране, осъществяване на авторски надзор и изпълнение на строителни дейности на многофамилни жилищни сгради във връзка с реализирането на Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради"	ул. "Антим I" № 10", ул. "Осми март" №10А и Б", бул. "Г. Бенковски" № 14 и №16, и ул. "Мак Гахан" № 12" ул. "Мътница" № 2, № 4, № 6, № 8 и № 10", ул. "Райко Даскалов" № 22, № 24, № 26 и № 28", ул. "Дунав" № 2, ул. "Стефан Караджа" №17А, Б и В", ул. "Константин Величков" № 3 и № 5", ул. "Димчо Дебелянов" № 7, № 9, № 11, № 13 и № 15", ул. "Осми март" № 12 А, Б и В", ул. "Димчо Дебелянов" № 8, № 10, № 12 и № 14", ул. "Кочо Честименски" № 2, № 4 и № 6" и ул. "Одрин" № 75 А, Б и В"	Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради	за прогнозна стойност 13 995 008,76 лв. без ДДС	Изпълнява се
Община Панагюрище				
"Изпълнение на Интегриран инвестиционен проект във В и К сектор за град Панагюрище, община Панагюрище"	Подмяна на старата канализация и изграждане на пречиствателна станция за отпадни води	ОПОС	57 000 000 лв.	Изпълнен
„Изграждане на регионалната система за управление на отпадъците в регион Панагюрище”	Изграждане на регионално депо за битови отпадъци за общините Панагюрище и Стрелча	ОПОС	18 300 000 лв.	Изпълнен
"Рехабилитация на улични настилки, тротоари и зелени площи в град Панагюрище"	Рехабилитация на улични настилки, тротоари и зелени площи в град Панагюрище	ОП"Региони в растеж"2014-2020г.	4 489 009, 48 лв.	В процес на изпълнение
„Ремонт, въвеждане на мерки за енергийна ефективност и достъпност на средата, доставка на ново оборудване и обзавеждане и благоустрояване на прилежащи площи към образователни институции"	Ремонт, въвеждане на мерки за енергийна ефективност и достъпност на средата, дооборудване, обзавеждане и благоустрояване на прилежащи площи към образователни институции	ОП"Региони в растеж"2014-2020г.	5 929 237, 02 лв.	В процес на изпълнение

“Почистване на коритото на река Луда Яна в регулационни граници на град Панагюрище - от пасарелката на „Бунай“ АД до края на регулацията до болницата“	Почистване на наноси в коритото на река Луда Яна ще намали опасността от наводнения при обилни валежи.	Междуведомствена комисия за възстановяване и подпомагане към МС	149 642, 92 лв.	Изпълнен
„Развитие на находище „Баня“ чрез пълноценно използване на природния ресурс – минерална вода“	Ще се извърши реконструкция на водопроводите на КЕИ №1,2,3,4,5,6 и изграждане на нов събирателен водоем.	Национален доверителен Еко Фонд и собствени средства	176 847,23 лв. от НДЕФ и 176 847,23 лв. от Община Панагюрище	В процес на изпълнение
Община Пещера				
"Повишаване на енергийна ефективност на жилищни сгради в град Пещера – ЛОТ 1"	Повишаване на енергийна ефективност на жилищни сгради	МРРБ Региони в растеж, BG16RFOP001-2.001 - Енергийна ефективност в периферните райони	1 973 649, 77 лв.	Сключен Договор за БФП. Изпълнява се. Начална фаза-провеждане на процедури по ЗОП
"Повишаване на енергийна ефективност на жилищни сгради в град Пещера – ЛОТ 2"	Повишаване на енергийна ефективност на жилищни сгради	МРРБ Региони в растеж, BG16RFOP001-2.001 - Енергийна ефективност в периферните райони	776 717,78 лв.	Сключен Договор за БФП. Изпълнява се. Начална фаза-провеждане на процедури по ЗОП
"Повишаване на енергийна ефективност на жилищни сгради в град Пещера – ЛОТ 3"	Повишаване на енергийна ефективност на жилищни сгради	МРРБ Региони в растеж, BG16RFOP001-2.001 - Енергийна ефективност в периферните райони	641 040, 29 лв.	Сключен Договор за БФП. Изпълнява се. Начална фаза-провеждане на процедури по ЗОП
"Повишаване на енергийна ефективност на жилищни сгради в град Пещера – ЛОТ 4"	Повишаване на енергийна ефективност на жилищни сгради	МРРБ Региони в растеж, BG16RFOP001-2.001 - Енергийна ефективност в периферните райони	1 061 911, 05 лв.	Сключен Договор за БФП. Изпълнява се. Начална фаза-провеждане на процедури по ЗОП
"Повишаване на енергийна ефективност на жилищни сгради в град Пещера – ЛОТ 5"	Повишаване на енергийна ефективност на жилищни сгради	МРРБ Региони в растеж, BG16RFOP001-2.001 - Енергийна ефективност в периферните райони	899 660, 21 лв.	Сключен Договор за БФП. Изпълнява се. Начална фаза-провеждане на процедури по

				ЗОП
"Повишаване на енергийна ефективност на публично държавна сграда:РСПБЗН и РПУ в град Пещера"	Повишаване на енергийна ефективност на публични сгради	МРРБ Региони в растеж, BG16RFOP001-2.001 - Енергийна ефективност в периферните райони	790 422, 31 лв.	Сключен Договор за БФП. Изпълнява се. Начална фаза-провеждане на процедури по ЗОП
"Повишаване на енергийна ефективност на публично общинска сграда: Общински детски комплекс в град Пещера"	Повишаване на енергийна ефективност на публични сгради	МРРБ Региони в растеж, BG16RFOP001-2.001 - Енергийна ефективност в периферните райони	388 330, 10 лв.	Сключен Договор за БФП. Изпълнява се. Начална фаза-провеждане на процедури по ЗОП
"Повишаване на енергийна ефективност на публична общинска сграда - Общинската администрация в град Пещера"	Повишаване на енергийна ефективност на публични сгради	МРРБ Региони в растеж, BG16RFOP001-2.001 - Енергийна ефективност в периферните райони	677 762, 26 лв.	Сключен Договор за БФП. Изпълнява се. Начална фаза-провеждане на процедури по ЗОП
"Повишаване на енергийна ефективност на общински публични сгради - Ритуална зала, град Пещера"	Повишаване на енергийна ефективност на публични сгради	МРРБ Региони в растеж, BG16RFOP001-2.001 - Енергийна ефективност в периферните райони	207 999, 99 лв.	Сключен Договор за БФП. Изпълнява се. Начална фаза-провеждане на процедури по ЗОП
"Реконструкция на ул. "Славей" в град Пещера"	Полагане на асфалтова настилка 350м2 и нова тротоарна настилка 210м2	Собствени средства	36 829, 00 лв.	Изпълнен
"Доставка и монтаж на санитарни възли в района на крепост "Перистер" и Централен градски парк град Пещера"	Подготовка на основата и монтаж на тоалетни в "Перистер" Централен градски парк"	Собствени средства	24 292, 31 лв.	Изпълнен
"Изпълнение на мерки за енергийна ефективност на многофамилна жилищна сграда в град Пещера"	Топлоизолация, хидроизолация на покрив,подмяна на дограма, енергоспестяващи осветилни тела в общите части на многофамилна жилищна сграда с административен адрес: гр. Пещера, ул. "Симон Налбант" № 52, вх.А и вх.Б"	Средства от Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради	704 802, 00 лв.	Изпълнен
"Изпълнение на мерки за енергийна ефективност на многофамилна жилищна сграда с"	Топлоизолация, хидроизолация на покрив,подмяна на дограма, енергоспестяващи осветилни тела в общите части.	Средства от Националната програма за енергийна ефективност на	315 414, 00 лв.	Изпълнен

административен адрес: гр. Пещера, ул. "Симон Налбант" № 54"		многофамилни жилищни сгради		
"Изпълнение на мерки за енергийна ефективност на многофамилна жилищна сграда с административен адрес: гр. Пещера, ул. "Хан Пресиян" № 12 вх.А и вх.Б"	Топлоизолация, хидроизолация на покрив,подмяна на дограма, енергоспестяващи осветилни тела в общите части.	Средства от Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради	723 375, 00 лв.	Изпълнен
Община Септември				
"Реконструкция на главен водопровод за захранване на град Септември по бул. "България" от О.Т. 13, кв. 2,4 до 33 м. преди О.Т. 667 кв. 74.88, община Септември"	Извършена е подмяна на водопроводна мрежа в гр. Септември - на главен уличен водопровод, на отклонения към съществуващи водопроводи и нови ПХ и на 136 броя сградни водопроводни отклонения.	ПУДООС към МОСВ и средства от общинския бюджет	общо: 938 042,56 лв. с ДДС. Собствени средства: 119 897,02 лв. с ДДС. Безвъзмездна помощ от ПУДООС: 818 145, 54 лв. с ДДС	Изпълнен
Община Стрелча				
„Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Панагюрище“	Изграждане на Регионално депо за отпадъци за общините Панагюрище и Стрелча	ОП “Околна среда 2007 – 2013г.”	17 791 475,00 лв	Изпълнен
„Първоначално залесяване на неземеделски земи на територията на община Стрелча“	Залесяване на неземеделски земи	ПРСР	1 188 039,26 лв.	Изпълнява се
"Енергийна ефективност на многофамилна жилищна сграда на бул. "България"110 А,Б,В"	Санитаране на многофамилна жилищна сграда на бул. "България"110 А,Б,В в гр. Стрелча	Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради"	494 282,59 лв.	Изпълнява се
"Реконструкция на водопроводна мрежа на гр. Стрелча"	Подмяна на водопроводна мрежа по ул. „Д. Благоев“ от О.Т. 22 /бул. „България“/ до О.Т. 106 /източно след моста на река Луда Яна/	МФ целева субсидия Капиталови разходи на общината	86 359,20 лв.	Изпълнен

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Състояние на околната среда - екологични проблеми в региона

И през 2016г. негативно влияние върху качеството на атмосферния въздух на територията, контролирана от РИОСВ-Пазарджик продължават да оказват използване то на нискокалорични твърди горива за отопление в битовия сектор, големият брой стари моторни превозни средства и недобрата поддръжка на улици и пътища. Превишенията са основно през отоплителния сезон, т.е. основната причина е използването на твърди горива за отопление. Намаляване на замърсяването на въздуха с финни прахови частици в градска среда се постига и чрез извеждане на автомобилния трафик от центъра на градовете, озеленяване, засаждане на дървета, по-често измиване на уличните платна, както и чрез мерките, заложи в Националната програма за енергийна ефективност на жилищните сгради. Много от тези мерки са в процес на изпълнение. Очакванията са в следващите години да се отразят положително, т.е. да подобрят качеството на атмосферния въздух в региона.

Вредните емисии в атмосферата през последните години намаляват поради реструктуриране на промишленото производство и предприети екологични мерки, като смяна на горивните бази и подмяна на технологичното оборудване в енергийни предприятия, инсталиране на нови или повишаване на ефективността на съществуващи пречиствателни съоръжения и др. Тези дейности доведоха до подобряване качеството на въздуха в населените места, но все още в районите, определени като "горещи" екологични точки, концентрациите на замърсителите на атмосферния въздух периодично превишават възприетите като "безопасни" за човешкото здраве нива. Съществуват и локални проблеми, дължащи се на емисиите на амоняк, въглеродороди, сероводород и фенол. Районите (населените места), в които има превишаване на нормите за вредни вещества в атмосферния въздух, подлежат на оценка и управление на КАВ.

Най-неблагоприятни за атмосферния въздух са зимните и пролетни месеци, свързани със сравнително ниска интензивност на слънчевата радиация (средно 90 часа месечно). Попаднала върху земната повърхност през този сезон, тя обуславя отрицателен турбулентен топлинен поток и води до образуване на температурни инверсии. Максимумът на мъглите и облачността през зимата също създават условия за концентриране на атмосферни замърсители.

По отношение на действащите Програми за подобряване качеството на атмосферния въздух, по чл. 27 от Закона за чистотата на атмосферния въздух (ДВ, бр.45/1996), за РОУКАВ - Агломерация Пазарджик /общини Пазарджик, Панагюрище, Пещера и Велинград/ анализи и наблюдения от последните години сочат за основни фактори, оказващи влияние върху нивата на PM_{10} за територията на четирите общини - битовото отопление, транспорта и неподдържаната пътна и прилежаща инфраструктура, което води до т.н. вторично разпрашаване. Масовото използване на твърди горива в битовия сектор води до тревожно завишаване нивата на FP_{10} , основно през зимните месеци.

От особено значение за нивата на прахови частици е регулирането на транспортния поток и оптимизирането на автомобилния трафик. За целта са необходими съвместни действия на различни институции. Констатациите са, че не се постига синхронизиране на усилията и ефективността от заложените мерки в програмите на четирите общини е ниска.

Друг съществен екологичен проблем за региона са закритите площадки за рудодобив "Елшица" и „Медет“. Извършеният оперативен контрол през последната година не установи аварийни ситуации и залпови изпускания. Проблем при осъществяване на дейността им е използването на рекултивирани и нерекултивирани насипища (окисни отвали), при което се формират дифузни източници на кисели дренажни води извън резервоарите за „богати разтвори“, които индиректно замърсяват съответните повърхностни водни обекти. Съществува потенциален риск от замърсяване в следствие на източници за питейно водоснабдяване. Дружеството, осъществяващо дейността по рекултивация на нарушените терени и управлението на водите за изброените площадки на територията на област Пазарджик е „Еко Медет“ЕООД, гр. Панагюрище с принципал Министерство на икономиката. За площадка „Медет“ се изпълнява работен проект за корекция на р. Медетска и отвеждане на дренажните води от рекултивирани насипища до открития котлован на рудник Медет. За площадка „Елшица“, по предписание на РИОСВ е изградена допълнителна система от пиезомерти за мониторинг на стената на хвостохранилище „Елшица“.

РИОСВ-Пазарджик контролира 14 инсталации с издадено комплексно разрешително. През последната година /2016г./ не са издавани нови КР за експлоатация на инсталации, попадащи в Приложение №4 на ЗООС. Резултатите от проверките сочат, че операторите с издадено КР все още не прилагат в пълна степен изискванията на разрешителното. През 2016г. броят на операторите, за които се констатира неспазване на условията в издадените КР се е увеличил с един, но броят на нарушените условия като цяло е значително по-малък.

На стриктен контрол са подложени и промишлени и стопански обекти, в които има налични химични вещества и смеси. Във всички СЕВЕЗО предприятия има въведени системи за управление на мерките за безопасност (СУМБ) с цел да осигурят безопасната експлоатация на съоръженията и прилагането на адекватни мерки при инциденти или аварии. През 2016г. всички оператори на съществуващи предприятия с нисък и висок рисков потенциал преразгледаха и актуализираха политиките за предотвратяване на големи аварии, паралелно с това и системите за управление на мерките за безопасност в тези предприятия. Голяма част от операторите своевременно изпълняват изискванията на нормативната уредба в областта на химикалите. Наблюдават се пропуски, свързани с поддържане и актуализиране на документите и информацията за химични вещества и смеси.

През 2016г. са почистени 32 локални сметища и възстановени качествата на общо 308 дка земеделски земи, крайпътни участъци на общинската и републиканска пътна мрежа и входно-изходни зони на населените места в общините Пазарджик, Септември, Белово, Лесичово, Пещера, Велинград, Брацигово, Батак и Стрелча.

Анализът показва, че въведените общински системи за разделно събиране на отпадъците нямат добра ефективност. Това е една от причините размерът на отчисленията и обезпеченията да бъде голям. Целта на разделното събиране е именно намаляване на количествата отпадъци, отиващи на депата, а оттам и на дължимите отчисления.

На територията на област Пазарджик няма действащи депа за строителни отпадъци. Масова е практиката откриването на строителните площадки за обекти, получили разрешение за строеж да става без да се изисква документ по чл.35 от ЗУО за третиране и транспортиране на строителни отпадъци, вкл. изкопни земни маси. Въпреки, че плановете за управление на строителните отпадъци се изискват от юли 2014г., общините нямат готовност и капацитет за прилагане на изискванията.

На територията, контролирана от РИОСВ Пазарджик функционират голям брой инсталации за оползотворяване на дървесни отпадъци чрез пелетезиране и съоръжения за оползотворяване на дървесни отпадъци чрез изгаряне. Контролът на РИОСВ над тези обекти е и ще продължи да бъде фокусиран върху екологосъобразното третиране на отпадъците и намаляване на количествата за депониране.

В резултат от извършената контролна дейност са постигнати добри резултати във воденето на отчетност на отпадъците в инсталации за разкомплектоване на ИУМПС чрез въвеждане на отчетни книги по отпадъците по изискващите се приложения, съгласно Наредба №1/2014 г., въвеждане в действие на компютърна информационна система и попълване на декларации за повторна употреба на компоненти от ИУМПС по реда на Наредбата за излезли от употреба моторни превозни средства.

Като слаба страна, но с по-добри резултати от 2015г. остава проблемът с нерегламентираното разкомплектоване на стари автомобили и извършване на дейности с отпадъци от черни и цветни метали, най-вече в домове на лица от ромски произход в малки населени места. Проблем остава и изхвърлянето на отпадъци от разкомплектоването на неразрешени за това места. В резултат на системен контрол все по-рядко се регистрират обекти, на които се извършва незаконосъобразна дейност, а установените такива привеждат дейността си съгласно изискванията на ЗУО.

Както навсякъде в страната, така и в област Пазарджик голяма част от складовете за съхранение на препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност са стари и в лошо състояние, което предполага евентуално замърсяване на почвите в съседните терени. Стартираният проект на МОСВ „Екологосъобразно обезвреждане на негодни за употреба пестициди и други препарати за растителна защита”, финансиран от Българо–Швейцарската програма за сътрудничество, ще даде възможност на общините да решат трайно проблема със залежалите пестициди.

През 2016г. в резултат от въвеждането в експлоатация на градските пречиствателни станции /ГПСОВ/ на общините Пещера, Панагюрище и Септември, както и /ПСОВ/ на селата - Козарско /община Брацигово/, Карабунар /община Септември/ и Капитан Димитриево /община Пещера/, в значителна степен беше редуцирано замърсяването на повърхностни водни обекти (тела) от канализационните системи на тези населените места. За всички общини без ГПСОВ е проведена процедура за издаване на разрешително за заустване на отпадъчни води в повърхностен воден обект на етап проект.

През последните години все повече се налага тенденцията за намаляване замърсяването на земи и почви. Ограниченото използване на пестициди и торове в земеделието, прилагането на програми за биоземеделие и животновъдство, контролът, технологичното обновление в производствените процеси и дейности водят до намаляване деградацията на земите и почвите. Няма регистрирани случаи за наличие на тежки метали над ПДК, както и вкисляване на почвите в област Пазарджик през 2016г. Въпреки това все още има екологични проблеми, породени от дейностите по добив и първична преработка на подземни богатства, извършваните геологопроучвателни работи и от рекултивацията на нарушени терени. Друг, не по-малко сериозен проблем е унищожаването на големи площи плодородна земя за строителство на автоморги, автокъщи, възобновяеми енергийни източници, МВЕЦ, складове и др.

КЛЮЧОВИ ПОСЛАНИЯ

 Подобрена е ефективността на контролната дейност с въвеждане на ротационен принцип на работа и денонощен телефон за подаване на сигнали от граждани.

 Подобрено е административното обслужване на гражданите, общинските администрации, на малкия и среден бизнес, при кандидастване за финансиране по оперативните програми.

 Контролът от страна на РИОСВ-Пазарджик на промишлените източници на територията на общините с инсталации с издадени комплексни разрешителни, както и добрите параметри на изпускащите устройства са фактори, които намаляват в значителна степен влиянието на промишлеността върху качеството на атмосферния въздух.

 Анализът на резултатите от проведения имисионен контрол показва, че е постигнато подобрение на състоянието на повърхностните води на територията, контролирана от РИОСВ-Пазарджик.

 Битовото отопление, транспортът и неподдържаната пътна и прилежаща инфраструктура водят до тревожни нива на $ФПЧ_{10}$. Рехабилитацията на компрометирани пътни участъци, подмяната на тротоарни настилки, измиването и качествено почистване на пътните платна са част от полезните мерки за справяне с проблема. Наблюденията показват, че тези приоритетни за общинските администрации мерки не се реализират с необходимата ефективност и това оказва пряко влияние върху нивата на ($ФПЧ_{10}$) и през летните месеци.

 На територията на област Пазарджик няма действащи депа за строителни отпадъци. Масова е практиката откриването на строителните площадки за обекти, получили разрешение за строеж да става без да се изисква документ по чл.35 от ЗУО за третиране и транспортиране на строителни отпадъци, вкл. изкопни земни маси. Въпреки, че плановете за управление на строителните отпадъци се изискват от юли 2014г., общините нямат готовност и капацитет за прилагане на изискванията.

 Като слаба страна, но с по-добри резултати от 2015г. остава проблемът с нерегламентираното разкомплектоване на стари автомобили и извършване на дейности с отпадъци от черни и цветни метали предимно от роми в малки населени места. Проблем остава и изхвърлянето на отпадъци от разкомплектоването на неразрешени за това места.

 Голяма част от фирмите, занимаващи се със строителство, машиностроене и металообработване, млекопреработка, дървообработване, консервиране, фармация, винопроизводство, леене на метали приведоха дейността си към изискванията на ЗУО и в резултат на това резултатите по отношение на отчетността и достоверността на данните за образуваните и третирани отпадъци са добри.

 Работи се за осигуряване спазването на нормативните изисквания от предприятията, притежаващи комплексни разрешителни. През 2016г. броят на операторите, за които се констатира неспазване на условията в издадените КР се е увеличил с един, но броят на нарушените условия като цяло е значително по-малък.

 РИОСВ - Пазарджик продължи изпълнението по прилагане и налагане на законодателството по управление на химикалите и предотвратяване на риска от големи аварии при работа с опасни вещества. През 2016г. всички оператори на съществуващи предприятия с нисък и висок рисков потенциал преразгледаха и актуализираха политиките за предотвратяване на големи аварии и системите за управление на мерките за безопасност.

 През 2016г. на територията, контролирана от РИОСВ-Пазарджик не са регистрирани случаи на замърсявания на площи в резултат на употреба на разрешени продукти за растителна защита (ПРЗ).

 Прилагат се превантивни мерки при реализиране на инвестиционните предложения чрез провеждане на процедури по оценка на въздействие върху околната среда, както и процедури по екологична оценка на планове и програми.

 Тенденцията за подобряване чистотата в населените места на контролираната от РИОСВ – Пазарджик територия, както и за ограничаване замърсяването на компонентите на околната среда с отпадъци продължава.

 По сигнали за защитени животински видове в безпомощно състояние са спасени и предадени за лечение в спасителен център десетки защитени животински видове.

 В резултат на упражнен контрол и съвместни акции са редуцирани нарушенията в резерват „Купена” и отрицателното въздействие върху защитените зони в област Пазарджик.

 РИОСВ-Пазарджик публикува и предоставя актуална, компетентна и достоверна информация на медиите, обществеността, бизнеса и все-повече разширява кръга от съмишленици за реализиране целите на информационните кампании и на политиките за опазване на околната среда на МОСВ.